

Ondernemingsplan VREG 2018

INLEIDING.....	5
I. ONZE MISSIE, VISIE, WAARDEN EN TAKEN.....	6
1. Onze missie	6
2. Onze visie	6
3. Onze waarden	6
4. Onze taken	7
II. ONZE FOCUS VOOR 2018.....	9
III. ONZE DOELSTELLINGEN EN BIJHORENDE ACTIES.....	12
SD 1. We willen in OVERLEG met onze belanghebbenden en in SAMENWERKING met onze partners een goede kennis krijgen van de uitdagingen en mogelijke verbeteringen die aangebracht kunnen worden aan de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest.....	12
OD 1.1. We informeren en voeren overleg met onze belanghebbenden over onze activiteiten en initiatieven	12
OD 1.2. We werken samen en wisselen informatie uit met de andere Belgische regulatoren	13
OD 1.3. We volgen de Europese ontwikkelingen in de energiemarkt op en werken samen met de andere Europese energieregulatoren	16
OD 1.4. We werken samen met de andere Europese "issuing bodies" voor de uitwisseling en het gebruik van Europese garanties van oorsprong	17
SD 2. De VREG zorgt voor voldoende en duidelijke REGULERING zodat de elektriciteits- en aardgasmarkt correct en efficiënt kan werken en tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	19
OD 2.1. We adviseren over de elektriciteits- en aardgasmarkt aan de beleidsmakers	19
2.1.1. Advisering over nieuwe energiewetgeving	19
2.1.2. Input leveren voor beleidsdossiers op verzoek van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement	19
2.1.3. Op eigen initiatief opleveren van input voor beleidsdossiers met betrekking tot de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt	20
OD 2.2. We zorgen voor voldoende en duidelijk regels om de elektriciteits- en aardgasmarkt goed te laten werken	23
OD 2.3. We zorgen voor voldoende en duidelijke regels voor het beheer van de elektriciteits- en aardgasnetten	25
2.3.1. Actualisatie van de technische reglementen voor de distributie van elektriciteit en aardgas en het plaatselijk vervoer van elektriciteit	25
2.3.2. Opvolgen van de uitwerking en implementatie van de Europese netwerkcodes	26
2.3.3. Opvolging van de contracten van de distributienetbeheerders m.b.t. de distributienetten.....	26
2.3.4. Opvolging van de contracten van Elia m.b.t. het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit.....	27

2.3.5. Opvolging van de herziening van het allocatiemodel	28
OD 2.4. We leggen correcte en toekomstgerichte nettarieven vast voor de toegang tot en de aansluiting op het Vlaams distributienet.....	28
2.4.1. Vaststelling van een tariefmethodologie voor de periode 2017-2020	28
2.4.2. Vaststelling van de regulatoire saldi	29
2.4.3. Goedkeuring toegelaten inkomen netbeheerders.....	29
2.4.4. Goedkeuring van de tariefvoorstellen	30
2.4.5. Vaststelling grootte en verrekening van de historische saldi 2010-2014	30
2.4.6. Harmonisatie niet-periodieke distributienettarieven	31
2.4.7. Onderzoek naar een nieuwe tariefstructuur voor periodieke distributienettarieven	31
2.4.8. Opvolging van rechtszaken inzake onze tariefbevoegdheid	33
SD 3. We zorgen voor een efficiënte en effectieve CONTROLE en HANDHAVING van de Vlaamse energieregeling.....	34
OD 3.1. We zorgen voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	34
3.1.1. Informeren van (potentiële) nieuwe energieleveranciers over de (openbaredienst)verplichtingen die opgelegd zijn aan leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	34
3.1.2. Beoordelen van aanvragen tot toekenning van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit en/of aardgas in het Vlaams Gewest	34
3.1.3. Controle op de naleving van de Vlaamse energieregeling opgelegd aan de elektriciteits- en aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest	34
3.1.4. Controle op de verplichte vermeldingen op de elektriciteits- en aardgasfactuur	35
OD 3.2. We zorgen voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbaredienst-)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de beheerders van elektriciteits- en aardgasnetten in het Vlaams Gewest	35
3.2.1. Aanwijzing van de beheerders van de distributienetten in het Vlaams Gewest en het toekennen van toestemming aan de netbeheerder om een beroep te doen op een werkmaatschappij.....	36
3.2.2. Goedkeuring investeringsplannen distributienetbeheerders	36
3.2.3. Controle op de naleving van de verplichtingen inzake aansluitbaarheids- en aansluitingsgraad van de aardgasnetten in het Vlaams Gewest	37
3.2.4. Behandelen van aanvragen voor aanleg en uitbating van directe lijnen en leidingen en gesloten distributienetten	37
3.2.5. Beslechting van geschillen van afnemers tegen netbeheerders.....	38
OD 3.3. We beheren het systeem van de groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, zoals voorzien in de Vlaamse energiewetgeving	38
3.3.1. We faciliteren de markt in groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest	38
3.3.2. We controleren de naleving door de quotumplichtigen van de wettelijke certificaatverplichtingen inzake groene stroom en warmte-krachtbesparing.....	39
3.3.3. We controleren de naleving van de verplichtingen van de netbeheerders in het kader van het systeem van de groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten	40
3.3.4. We controleren de groene elektriciteitscontracten op oorsprong van de geleverde elektriciteit aan de hand van de ingediende garanties van oorsprong	40
3.3.5. We treden op bij onregelmatigheden of fraude met steuncertificaten	41
SD 4. We zorgen voor TRANSPARANTIE in de elektriciteits- en aardgasmarkt door de markt en de effecten van het beleid op de markt te monitoren en de resultaten hiervan te publiceren.....	42
OD 4.1. We monitoren, analyseren en publiceren kerncijfers over de elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen	42
OD 4.2. We capteren de meningen en ervaringen van de huishoudelijke afnemers en de bedrijven m.b.t. de elektriciteits- en aardgasmarkt	42

OD 4.3. We volgen de evolutie op van de elektriciteits- en aardgasprijzen en -tarieven voor huishoudelijke afnemers en kleine industriële afnemers in het Vlaams Gewest.....	43
OD 4.4. We monitoren de indicatoren van het sociaal energiebeleid.....	44
OD 4.5. We monitoren de kwaliteit van dienstverlening van de netbeheerders	44
OD 4.6. We brengen transparantie in de certificatenmarkt en de markt in garanties van oorsprong	45
OD 4.7. We monitoren de doorrekening van de kosten van de certificatenverplichtingen in de energieprijis 46	
SD 5. We willen de actieve participatie van de afnemers aan de energiemarkt bevorderen door hen te INFORMEREN over de mogelijkheden op deze energiemarkt en hen activeren om hier gebruik van te maken	47
OD 5.1. We bieden actuele, begrijpelijke, goed toegankelijke en praktische informatie aan over de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest en de mogelijkheden hierin	47
5.1.1. Informeren via website en nieuwsbrief	47
5.1.2. Houden van specifieke informatiecampagnes	47
OD 5.2. Aanbieden van actuele en objectieve vergelijkingsinformatie over de producten, prijzen, voorwaarden en dienstverlening van de leveranciers actief op de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt.....	48
5.2.1. Aanbieden en up-to-date houden van de V-test®, zowel voor huishoudelijke afnemers als voor kleine professionele afnemers	48
5.2.2. Aanbieden van een actuele vergelijking van de kwaliteit van dienstverlening van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest ("Servicecheck")	49
5.2.3. Aanbieden van een actuele vergelijking van de herkomst van de geleverde stroom van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest ("Herkomstvergelijker")	50
5.2.4. Aanbieden van een webmodule via de welke een afnemer kan nagaan of de leverancier effectief groene stroom levert ("Groencheck")	51
OD 5.3 Tijdige en correcte behandeling van vragen en klachten van Vlaamse burgers en bedrijven met betrekking tot de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt	51
SD 6. De VREG wil het onafhankelijk en efficiënt kenniscentrum zijn van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest	53
OD 6.1. We waarborgen de onafhankelijkheid en integriteit van de organisatie	53
OD 6.2. We zorgen voor een efficiënte, effectieve en kwaliteitsvolle interne werking.....	53
6.2.1. Interne organisatie.....	53
6.2.2. Interne controle en audit	54
6.2.3. ICT, informatieveiligheid en bedrijfscontinuïteit.....	55
OD 6.3. We willen medewerkers met de juiste kennis en competenties aantrekken, behouden en zich verder laten ontplooiën.....	57
OD 6.4. We willen expertise en een werking opbouwen rond onze nieuwe taken inzake warmte- en koudnetten.....	58
OD 6.5. We willen ons voorbereiden op onze mogelijke nieuwe taken inzake toezicht op de databeheerder in de elektriciteits- en gasmarkt en de regulering van de datatarieven	58
IV. DE MENSEN EN MIDDELEN WAAROVER WE BESCHIKKEN	59
4.1. Begroting 2018	59
4.1.3. Toelichting.....	60
4.2. Personeel	62
4.2.1. Personeelsformatie op 1 januari 2018.....	62
4.2.2. Organisatiestructuur en inzet personeel in 2018.....	63
Bijlage I. Evolutie van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt in 2016-2017	71
1. Sterke concurrentie op de Vlaamse leveranciersmarkt	71

2. Gezinnen en bedrijven voelen zich geïnformeerd, staan positief ten overstaan van de vrijgemaakte energiemarkt en zijn tevreden over de dienstverlening van de energieleveranciers.....	73
3. Evolutie van de eindprijzen voor de afnemers in 2016.....	74
4. Kwaliteitsniveau distributienetten blijft op hoog niveau.....	78
5. Het sociaal energiebeleid in Vlaanderen is sterk uitgebouwd.....	81
6. De werking van de markt van de groenestroom- en warmte-krahtcertificaten staat sterk onder druk.....	81
Bijlage II. Een overzicht van de beslissingen van de VREG inzake tariefmethodologie, tariefstructuur en technisch reglement in 2017	83
Bijlage III. Consultatiekalender 2018	89

Inleiding

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, opgericht in hoofdstuk I van titel III van het Energiedecreet, die instaat voor de regulering, controle en bevordering van de transparantie van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest.

Overeenkomstig artikel 3.1.13, §8, van het Energiedecreet moeten we jaarlijks uiterlijk op 31 januari een ondernemingsplan vaststellen en meedelen aan het Vlaams Parlement. Het ondernemingsplan bevat onder meer de beleids- en beheersdoelstellingen, zowel meerjarig als voor het komende jaar, en de operationele vertaling ervan.

Volgens artikel 3.1.13, §9, van het Energiedecreet moeten we ook jaarlijks voor 31 januari een jaarrapport overmaken over de uitvoering van het ondernemingsplan van het voorgaande jaar, inclusief de evolutie van de energiemarkten en de beslissingen die eventueel werden genomen tijdens het betrokken jaar inzake de methodologie voor de berekening van de tarieven, de tariefstructuur en het technisch reglement.

Het ontwerp van ondernemingsplan werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de VREG op 20 oktober 2017. Het werd, samen met de ontwerpbegroting 2018, op 8 november 2017 voorgesteld aan de bevoegde commissie in het Vlaams Parlement tijdens een hoorzitting.

Het ondernemingsplan is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk I beschrijft onze missie, visie, waarden en taken;
- In hoofdstuk II beschrijven we kernachtig de focus van onze activiteiten in 2018;
- Hoofdstuk III bevat onze strategische doelstellingen en operationele doelstellingen, en de activiteiten en acties die we uitvoeren om deze doelstellingen te bereiken:
 - Daarbij leggen we eerst uit welke activiteiten we in 2017 hebben ondernomen in het kader van elke doelstelling. Dit is dus de rapportering van de uitvoering van het ondernemingsplan 2017 ("Rapportering 2017");
 - Vervolgens worden de activiteiten vermeld worden die in 2018 (verder) uitgevoerd zullen worden in het kader van elke doelstelling ("Planning 2018");
- In hoofdstuk IV leggen we uit hoe we onze beschikbare mensen en middelen in 2018 zullen inzetten in het kader van deze doelstellingen en activiteiten.

In de bijlagen kan verder het volgende gevonden worden:

- Bijlage I. Evolutie van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest in de periode 2016-2017;
- Bijlage II. Een overzicht van de beslissingen van de VREG inzake tariefmethodologie, tariefstructuur en technisch reglement in 2017;
- Bijlage III. De consultatiekalender 2018, d.i. een overzicht van de geplande consultaties door de VREG;

I. Onze missie, visie, waarden en taken

1. Onze missie

De VREG **reguleert en controleert** van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest en bevordert de **transparantie** ervan.

We zorgen voor een **efficiënte en betrouwbare werking van de energiemarkt** en zien toe op de **naleving van de correcties van de markt in duurzame en sociale zin**. We **reguleren de distributienetten** zodat deze efficiënt, toegankelijk en betrouwbaar zijn voor de afnemers en producenten, en zorgen ervoor dat de **netbeheerders op correcte wijze vergoed** worden voor hun diensten.

Als **kenniscentrum** van de energiemarkt geven we **advies** aan de Vlaamse overheid en voeren we een **dialoog** met alle actoren op de energiemarkt. We **informer**en de energieverbruiker, zowel particulier, zelfstandige, industrieel als de overheid. We **stimuleren** het gebruik van de mogelijkheden van de vrije markt en zorgen voor **vertrouwen** bij de energieverbruikers.

2. Onze visie

De VREG draagt in alle **onafhankelijkheid, proactief** en met aandacht voor de **internationale context** bij aan een transparante Vlaamse energiemarkt. Hij realiseert zijn missie via **open communicatie** en in **dialoog** met de Vlaamse Overheid, de marktpelers en de energieverbruikers. Hij realiseert dit met **medewerkers die zichzelf kunnen ontplooien** en met garanties voor een **goede balans tussen werk en privé**.

3. Onze waarden

Betrokken:

- We zijn begaan met wat leeft op de elektriciteits- en aardgasmarkt en in onze organisatie;
- We ondernemen en ondersteunen initiatieven die de energieafnemer ten goede kunnen komen;
- We gedragen ons steeds klantvriendelijk bij onze contacten met de Vlaamse burgers en bedrijven en andere belanghebbenden en doen ons best om zo snel mogelijk een goede oplossing of correct antwoord te bezorgen.

Integer:

- We houden ons aan de geldende wetten, regels en procedures;
- We gaan zorgvuldig en verantwoord om met onze middelen;
- We zijn onafhankelijk, onpartijdig, objectief en rechtvaardig in onze handelingen;
- Wat we doen, doen we goed en we doen wat we zeggen.

Open:

- We staan steeds open voor dialoog met onze belanghebbenden;
- We hebben een open geest en moedigen creatieve en innovatieve ideeën aan;
- We communiceren transparant over wat, waarom en hoe we iets doen;

- We informeren duidelijk en eerlijk over zaken die goed en niet goed lopen.

4. Onze taken

Onze taken zijn opgenomen in de artikelen 3.1.3 en 3.1.4 van het Energiedecreet:

1° toezichthoudende en controlerende taken:

- a) het toezicht en de controle op de naleving van de bepalingen van titels IV, V, VI en hoofdstuk I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet, evenals de bijbehorende uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;
- b) het toezicht en de controle op de naleving van de technische reglementen;
- c) het toezicht houden op de doeltreffendheid van de vrijmaking van de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaamse Gewest, inclusief de opvolging van de overstap- en afsluitingspercentages en de elektriciteits- en gasprijzen van huishoudelijke afnemers;
- d) het toezicht houden op de kwaliteit van de dienstverlening van de elektriciteits- en aardgasleveranciers, inclusief hun systemen van vooruitbetaling en de klachten van huishoudelijke afnemers;
- e) het toezicht houden op de zekerheid en betrouwbaarheid van de distributienetten en het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, alsook de kwaliteit van de dienstverlening van de netbeheerders, onder meer bij de uitvoering van herstellingen en onderhoud en op het vlak van de tijd die de beheerders van de netten nodig hebben om aansluitingen en herstellingen uit te voeren;
- f) het toezicht houden op de uitvoering van regels betreffende de taken en verantwoordelijkheden van de distributienetbeheerders, leveranciers, afnemers en andere marktpartijen die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
- g) het toezicht houden op de vrije toegang voor de afnemer tot zijn verbruiksgegevens;

2° regulerende taken:

- a) de regulering van de toegang tot en de werking van de elektriciteits- en gasmarkt;
- b) de regulering van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas;

3° taken in verband met bemiddeling en beslechting van geschillen:

- a) het bemiddelen in geschillen tegen een distributienetbeheerder, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, of een beheerder van een gesloten distributienet met betrekking tot zijn verplichtingen, vermeld in de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet en haar uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;
- b) het beslechten van geschillen tegen een distributienetbeheerder, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, of een beheerder van een gesloten distributienet met betrekking tot zijn verplichtingen,

vermeld in de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet en haar uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;

4° informerende taken:

- a) het informeren van de marktactoren en de afnemers van elektriciteit en aardgas over de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt;
- b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;
- c) het opstellen en publiceren van statistieken en gegevens met betrekking tot de elektriciteits- en gasmarkt;
- d) het opstellen en publiceren van specifieke rapporten en cijfers met betrekking tot de kost van de certificatenverplichtingen.

5° adviserende taken:

- a) het op verzoek of op eigen initiatief verlenen van adviezen met betrekking tot de elektriciteits- en gasmarkt aan het Vlaams Parlement, de minister of de Vlaamse Regering;;
- b) het uitvoeren van studies of onderzoeken betreffende de elektriciteits- en gasmarkt, op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement, de minister of de Vlaamse Regering;.

6° beheer van de groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest:

Dit betreft het beheer van de certificatedatabank, waarin de levensloop van de groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest (toekenning, eigendomsoverdracht, inlevering, in- en export van garanties van oorsprong,...) wordt geregistreerd.

II. Onze focus voor 2018

De focus van onze activiteiten zal in 2018 liggen op de volgende thema's:

1. Tariefregulering

In 2018 zal een consultatie gehouden worden in het kader van het voorbereiden van een aanpassing van de tariefmethodologie. We werken nl. een tariefstructuur uit die een kader schept voor de nieuwe ontwikkelingen op de energiemarkt en leggen die voor aan de belanghebbenden.

Tevens kunnen externe wijzigingen met financiële impact op de distributienetbeheerders (o.a. fonds voor de L/H-conversie, aanpassing berekening vennootschapsbelasting,...) een aanpassing vragen van de tariefmethodologie.

Verder kan ook nieuwe regelgeving (bv. m.b.t. het databeheer) aanleiding geven tot wijzigingen aan de tariefmethodologie of tot de opmaak van een afzonderlijke, nieuwe tariefmethodologie.

In de eerste helft van 2018 voorziet de VREG ook de beslissing over de grootte en de bestemming van de tarifaire saldi uit de periode 2010-2014, waarna de tariefmethodologie hieraan kan aangepast worden.

De beslissingen rond de tariefmethodologie en -structuur zullen voor de eerste keer genomen worden door de Raad van Bestuur.

2. Marktregulering

Onder impuls van o.a. de VREG werden de afgelopen jaren verbeterde en efficiëntere marktprocessen uitgewerkt (MIG 6), die gefaciliteerd zullen worden door een nieuw centraal marktsysteem. De basis van deze marktprocessen, met name de belangrijkste principes en de rechten en plichten van de marktactoren hierin, zullen in 2018 worden vastgelegd in een Marktcode die deel zal uitmaken van de Technische Reglementen.

Op basis van wetgeving in opmaak zal de VREG toezicht moeten uitoefenen op een nieuwe partij: de beheerder van de data voor de energiemarkt. Verder volgt de VREG de opmaak op van de afspraken rond de toegang van derden tot de data in dit centraal marktsysteem (Third Party Data Access of "MIG TPDA").

3. Technische regulering

We analyseren de behoeften inzake verdere technische regulering, onder meer op het vlak van elektrische energieopslag, en werken het kader voor ondersteunende diensten en commerciële flexibiliteit verder uit. Tevens wordt er rekening gehouden met de implementatie van de Europese netwerkcodes. Deze regels worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur in herwerkte versies van de technische reglementen (zowel distributie van elektriciteit en gas, als plaatselijk vervoer van elektriciteit) na een gedocumenteerd consultatieproces.

We brengen meer transparantie in het netinvesteringsbeleid en hoe zich dat vertaalt in de nettarieven.

4. Advisering

De VREG zal in 2018 zijn adviserende taak opnemen ten aanzien van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering met betrekking tot volgende initiatieven:

- de Europese initiatieven in het kader van het ‘Clean Energy for all Europeans’ package en de omzetting daarvan in Vlaamse regelgeving;
- de opvolging van de aangekondigde of lopende wetgevende initiatieven: het ontwerpbesluit bij het decreet warmte- en koudnetten, het ontwerpdecreet digitale/slimme meters, het ontwerpbesluit met de functionaliteiten van de digitale/slimme meter, het ontwerpdecreet inzake flexibiliteit, ...

Verder zal de VREG, samen met de andere gewestelijke regulatoren, een advies verlenen met een voorstel van noodleveranciersregeling.

5. V-test

De V-test wordt beschouwd als een van de belangrijkste aspecten van de dienstverlening van de VREG aan de Vlaamse burgers en bedrijven. We willen de bestaande beheermodule van de V-test vervangen door een nieuwe, meer flexibele, waarin we veel meer zelf wijzigingen kunnen aanbrengen aan de producten en tarieven, kortingen kunnen toevoegen, ... Doel is om een klantvriendelijkere, uitgebreidere en nog relevantere dienstverlening via de V-test aan te bieden.

We bekijken in samenwerking met de andere Belgische regulatoren of gezamenlijk optreden toelaat om nog aan efficiëntie te winnen in het beheer van de vergelijkingsmodules, in de manier om informatie over de prijzen en producten van leveranciers uit te wisselen en om administratieve lasten voor leveranciers te laten dalen.

Verder starten we ook met het nadenken over de toekomst van de V-test in een sterk wijzigende energiemarkt met slimme meters, dynamische prijzen en tarieven, flexibiliteitsdiensten,...

6. Fluvius-integratie

De aangekondigde fusie tussen werkmaatschappijen Eandis en Infrax tot Fluvius maakt dat de huidige mogelijkheden inzake benchmarking op vlak van technische en tarifaire aspecten op termijn zullen wegvallen¹. De VREG wil nagaan hoe hij zich hierop kan voorbereiden en welke bijstellingen er kunnen gebeuren. Specifieke aandacht zal hierbij gaan naar de reductie van de informatie-asymmetrie tussen de regulator en de gereguleerde bedrijven in de tariefmethodologie na de fusie. Zo zullen we indien mogelijk in navolging van de bestaande initiatieven binnen CEER zoals de benchmarking van de transmissienetbeheerders, een benchmarking uitvoeren in samenwerking met één of meer andere Europese regulatoren teneinde een beter inzicht te hebben in het efficiëntieniveau van de Vlaamse distributienetbeheerders. Naast doorgedreven samenwerking met andere regulatoren en controleinstanties zetten we in op extra vorming en, voor de concrete uitvoering van een benchmarking, de inhuur van externe expertise.

7. Energietransitie

Onze regulerings- en monitoringsinstrumenten zullen in 2018 verder bijgesteld worden zodat ze onder meer inspelen op de transitie naar een duurzamer energiesysteem. Hierbij houden we maximaal rekening met de realiteit, met de verwachte technologische evoluties op het vlak van productie van elektrische energie en warmte, distributie, opslag en gebruik van energie, en de verruimde mogelijkheden op het vlak van data-acquisitie en -verwerking. Maar naast om technologie draait de

¹ Voorlopig kunnen de verschillende distributienetbeheerders, ook na de fusie van Eandis en Infrax tot Fluvius, in hun afzonderlijke netgebied operationeel blijven waardoor de huidige tariefregulering op korte termijn slechts in mindere mate onder druk komt te staan.

energietransitie ook om het gedrag van de energieafnemers. Aanpassingen aan methodieken, technische regels en voorschriften, en indicatoren, ondersteunen en geven mee richting aan het energiesysteem van de toekomst.

8. Samenwerking en belanghebbendenoverleg

Belanghebbendenoverleg

We namen de afgelopen jaren een aantal belangrijke initiatieven om het belanghebbendenoverleg van de VREG te versterken (verbrede focus beleidsplatform, participatietraject onderzoek tariefstructuur, afspraken rond overleg met Vlaams Parlement en Vlaamse minister van energie,...). We willen verder gaan op deze weg en ons belanghebbendenoverleg evalueren, beter structureren en hierover duidelijker communiceren. We voorzien de publicatie van een mededeling waarin ons beleid rond transparantie en verantwoording over onze werking verduidelijkt wordt.

Regulatorenoverleg op Belgisch en Europees niveau

We versterken in 2018 onze deelname en samenwerking met de andere Belgische en Europese regulatoren.

Op Europees niveau enerzijds met het oog op de bovenstaande problematiek (Fluvius-integratie) en de opvolging van de nieuwe Europese netwerkcodes, maar anderzijds ook voor de opvolging van de politieke besluitvorming en daarna implementatie van de voorstellen uit het 'Clean Energy for all Europeans' package.

Op Belgisch niveau zetten we de nauwe samenwerking met de regionale regulatoren rond een noodleveranciersregeling voort en zullen we onderzoeken of we systeemkosten voor de regulatoren en de administratieve lasten van de leveranciers bij het rapporteren van prijsgegevens voor de regionale prijsvergelijkingstools kunnen doen dalen.

9. Voorbereiden op onze nieuwe taken en uitdagingen

We bouwen expertise op rond warmte- en koudnetten in het Vlaams Gewest. We volgen de goedkeuring op van het ontwerpbesluit warmtenetten en organiseren ons om de decretale taken inzake warmte- en koudnetten uit te voeren (uitwerken technisch reglement, informeren, behandelen van geschillen, marktmonitoring, prijsvergelijking, advisering,...).

In het kader van het toenemende belang en nood aan regulering van de data binnen de elektriciteits- en aardgasmarkt (Atrias, data slimme meters, data technische en commerciële flexibiliteit, nieuwe privacy verordening (GDPR), cybersecurity,...) zal ook onze expertise ter zake en de samenwerking met andere bevoegde instanties, in de eerste plaats de Privacycommissie, versterkt moeten worden.

10. Optimalisatie van onze interne organisatie

Wat de interne organisatie betreft zullen onze activiteiten beïnvloed worden door het aantreden van een nieuwe algemeen directeur begin 2018. Er kan verwacht worden dat dit zal leiden tot aanpassingen aan de interne organisatie (missie, visie, doelstellingen, organisatiestructuur, inzet van mensen en middelen,...). Dit zal de nodige capaciteit vergen in 2018.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het opzetten en uitvoeren van een intern auditprogramma, wat een nieuwe taak is voor de Raad van Bestuur sinds de hervorming van de VREG.

III. Onze doelstellingen en bijhorende acties

We hebben zes strategische doelstellingen (SD), die verder worden opgedeeld in operationele doelstellingen (OD). Deze operationele doelstellingen worden verder uitgewerkt in activiteiten, die recurrente taken of projecten zijn.

SD 1. We willen in OVERLEG met onze belanghebbenden en in SAMENWERKING met onze partners een goede kennis krijgen van de uitdagingen en mogelijke verbeteringen die aangebracht kunnen worden aan de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest

OD 1.1. We informeren en voeren overleg met onze belanghebbenden over onze activiteiten en initiatieven

Rapportering 2017

Om ons belanghebbendenoverleg te structureren, organiseren we regelmatig overleg via ons “beleidsplatform”. Via dit overlegorgaan geven we toelichting over de stand van zaken van een aantal lopende regulatoire initiatieven. We lichten de belangrijkste inhoudelijke elementen of discussiepunten toe. We geven aan welke stappen we zullen zetten in deze dossiers en meer specifiek wanneer en op welke manier de belanghebbenden input kunnen geven bij de lopende initiatieven (via een openbare consultatie, via deelname aan een overlegvergadering, ...).

We organiseerden vier van deze overlegmomenten in 2017, waarvan de agendapunten, presentaties en deelnamelijsten terug te vinden zijn op onze website via www.vreg.be/nl/overleg-belanghebbenden:

- Op 20 januari 2017 stelden we ons ondernemingsplan 2017 voor aan onze belanghebbenden.
- Op 27 maart behandelden we de volgende agendapunten:
 - impact decreet hervorming van de VREG en aanstelling nieuwe Raad van Bestuur;
 - actualisatie van de kosten-batenanalyse (KBA) voor slimme/digitale meters: aanpak en voornaamste werkhypotheses;
 - toelichting over de finale resultaten van de simulatiestudie “Aansluiting met Flexibele Toegang” van 3E en een stand van zaken met betrekking tot onze adviezen inzake flexibiliteit;
 - onze plannen inzake een onderzoek naar een toekomstige tariefstructuur en de manier waarop we onze belanghebbenden daarbij willen betrekken;
 - resultaten van onze controle op de factuurvermeldingen die de Vlaamse wetgever oplegt aan de energieleveranciers;
 - nieuwe functionaliteiten die in de V-test werden ingebouwd.
- Op het beleidsplatform van 19 juni 2017 informeerden we over volgende punten:
 - de kosten-batenanalyse slimme/digitale meters: Welke hypothesen en parameters werden aangepast? Wat zijn de conclusies en wat is de ingeschatte impact op de

- distributienettarieven? We vatten ons advies samen over de aanpassingen aan het Energiedecreet die nodig zijn voor een regelgevend kader inzake flexibiliteit.
- we gaven toelichting over de reactie van de regulatoren bij de beslissing van het Marktcomité om de implementatie van MIG 6 op te schuiven. We gaven aan hoe we het proces tot wijziging van de technische reglementen willen inplannen, zodat synchroon met de invoering van MIG 6 ook de regelgeving op een coherente wijze is aangepast.
 - we gaven een stand van zaken van de besprekingen over de hervorming van de tariefstructuur, zowel voor de piekgemeten als voor de niet-piekgemeten klanten.
 - ten slotte gaven we een overzicht van de voornaamste conclusies van:
 - ons rapport over de uitvoering van de sociale openbaardienstverplichtingen door energieleveranciers en distributienetbeheerders in 2016;
 - ons rapport over de stand van zaken van de markten voor groenestroom- en warmte-krachtcertificaten in 2016;
 - ons rapport over de oorsprong van de in Vlaanderen geleverde stroom in 2016.
 - Op het beleidsplatform van 18 september 2017 waren dit de agendapunten:
 - herziening technische reglementen: hoe gaan we dit aanpakken? Wat is de aanleiding? Wat zijn de voornaamste wijzigingsvoorstellen?;
 - we gaven een stand van zaken over de procedure die moet leiden tot het vastleggen van de distributienettarieven voor 2018, en een toelichting bij het verdere hervormingsproces van de tariefstructuur;
 - we gaven een korte samenvatting van ons advies over het ontwerpdecreet digitale meters;
 - we stelden de infografieken en statistieken op onze website voor en we focussen op een aantal nieuwe statistieken over groenestroom- en WKK-certificaten en garanties van oorsprong.
 - De laatste vergadering van het beleidsplatform die voorzien was op 20 november 2017 werd uiteindelijk geannuleerd wegens een gebrek aan actuele agendapunten.

Het beleidsplatform is één instrument om het overleg en de dialoog met onze belanghebbenden te organiseren. Andere instrumenten die we inzetten zijn o.a. website, openbare raadplegingen of consultaties, nieuwsbrief “sector” waarin we informeren over onze regulatoire activiteiten, ons actief klachtenbeheer en in het algemeen regelmatige contacten met onze belanghebbenden.

In 2017 voerden we daarnaast een belangrijk traject inzake belanghebbendenparticipatie in het kader van de uitwerking van een nieuwe tariefstructuur (zie verder onder hoofdstuk 2.4.7.).

Planning 2018

Ook in 2018 plannen we vijf vergaderingen van het beleidsplatform.

We willen ons belanghebbendenoverleg verder evalueren, bijsturen waar nodig en hierover duidelijker communiceren. We voorzien daarom de publicatie van een mededeling waarin ons beleid rond belanghebbendenmanagement, transparantie en verantwoording over onze werking verduidelijkt wordt.

OD 1.2. We werken samen en wisselen informatie uit met de andere Belgische regulatoren

We zijn één van de vier energieregulatoren in België. De informatieverlening en de samenwerking tussen deze regulatoren verloopt via FORBEG, een informeel overlegorgaan samengesteld uit vertegenwoordigers van CREG, VREG, BRUGEL en CWaPE.

Het doel van FORBEG is een forum te zijn dat de regulatoren toelaat om adequaat te reageren op verzoeken om studies, analyses en gemeenschappelijke standpunten aan hen gericht door zowel de EU als de federale en regionale overheden, als de energiesector.

Plenaire vergaderingen worden tweemaandelijks gehouden. Specifieke werkgroepen, vast voorgezeten door een van de regulatoren, komen op verzoek samen en in functie van de actualiteit en de voortgang van lopende werkzaamheden.

Momenteel zijn de volgende werkgroepen actief, die samenwerken rond de aangehaalde onderwerpen:

- Europa: coördinatie van de Europese werkzaamheden, met focus op CEER, ACER en input voor de Europese Commissie;
- Strategie: overleg over toekomstige marktprocessen en marktmodel in de Belgische Elektriciteits- en Gasmarkt;
- Elektriciteit: overleg en samenwerking over de eerder technische aspecten van het beheer van de elektriciteitsnetten, zoals de omzetting van netwerkcodes, aansluitings- en toegangscontracten, vraagzijdebeheer, technische voorschriften,...
- Gas: overleg en samenwerking over de eerder technische aspecten van het beheer van de aardgasnetten, zoals de omzetting van de netwerkcodes inzake gas, de aansluitings- en toegangscontracten, de conversie van de L-gasnetten, technische voorschriften,...
- Hernieuwbare energiebronnen: overleg en samenwerking over ontwikkelingen inzake hernieuwbare energiebronnen, certificaten systemen en garanties van oorsprong;
- Tarieven: overleg en samenwerking in het kader van de uitvoering van de tariefbevoegdheden van de Belgische regulatoren;
- Informatie-uitwisseling: overleg en samenwerking met het oog op de informatie-uitwisseling inzake energieleveranciers, de rapporteringen aan Europa en de opmaak van de Belgische statistieken inzake marktwerking.

Rapportering 2017

In totaal waren er 4 plenaire vergaderingen van FORBEG in 2017, met name op 20/02, 26/06, 25/09 en 04/12. Op deze vergaderingen werd de opvolging van de verschillende werkgroepen gedaan, werden nieuwe taken gedetecteerd en toegewezen en actuele onderwerpen besproken: o.a. het charter voor de prijsvergelijkingssites, de federale bijdrage, Remit, de netwerkcodes, de audit van de CREG door het Rekenhof, regulering van warmtenetten, CNG-tankstations, de netaanleg van Infrabel, de noodleverancier, de reconciliatie van certificaten, het toegangscontract, de groencheck, slimme meters.

Deze onderwerpen werden besproken in de actieve werkgroepen:

- De werkgroep Europa vergaderde tweemaal in 2017 (nl. op 1 maart en 6 oktober, daarnaast was er ook een coördinatievergadering ter voorbereiding van de CEER CRM WG op 15 maart). De focus van de werking van deze werkgroep lag in 2017 op de informatiedoorstroming van en naar de werking van regulatoren op Europees niveau (ACER, CEER) en de coördinatie van de noodzakelijke input voor Europese consultaties.
- De werkgroep “strategie” vergaderde niet in 2017. Toch komen de drie voorbereidingsmeetings die voor belangrijke vergaderingen van het Marktcomité plaatsvinden qua scope en samenstelling nagenoeg volledig overeen met deze van de WG strategie. Topics waren de inwerkingtreding van de MIG 6 en de governance van het project Central Market System.
- De werkgroep “elektriciteit” besprak de openbare raadplegingen van Synergrid, alsook de opmerkingen van de regulatoren over de technische voorschriften C10/11 (decentrale productie), C1/107 (randapparatuur op de meter) en C1/117 (schema's voor aansluiting). Ook

de gezamenlijke werking rond de implementatie van de Netwerkcodes werd verdergezet (over opkomende technologieën, afwijkinscriteria en de indeling van de netgebruikers met productie in categorieën). Ook de deelname van netgebruikers op laagspanning aan de primaire reserve werd besproken, een voorstel van de CREG over selectieve afschakeling van netgebruikers werd toegelicht en de technische vereisten die voortvloeien uit de Europese netwerkcodel "Requirements for Generators". De subgroep "TF Flexibiliteit" organiseerde 2 meetings in het najaar waarin o.a. een stand van zaken omtrent de regelgeving over flexibiliteit in de verschillende regio's werd gegeven, de regels voor "Energieoverdracht" werden toegelicht, alsook het voorstel tot aanpassing van het ARP-contract².

- De werkgroep "gas" vergaderde twee maal in 2017. De besproken topics waren de L/H gas conversie, Europese regelgeving en de noodleveranciersregeling.
- Via de werkgroep "DSO" worden de activiteiten van de CEER Werkgroep over Distribution Systems opgevolgd. Op deze meetings brieft de CREG de regionale regulatoren over allerlei onderwerpen omtrent distributienetten en distributienetbeheerders. Deze werkgroep is zeer actief, omdat er door de Europese beleidsmakers veel feedback van CEER werd gevraagd ter voorbereiding van het 'Clean Energy for all Europeans' package. Zo hebben we o.a. een aantal vragenlijsten ingevuld voor CEER en input gegeven op een aantal "white" papers en rapporten van CEER rond:
 - Network tariffs & incentives;
 - DSO New Role;
 - Facilitating flexibility;
 - Self-consumption;
 - Netverliezen.
- De werkgroep "hernieuwbare energiebronnen" vergaderde slechts één keer in 2017, namelijk op 9 februari. De focus van de werkzaamheden lag op de aandachtspunten uit het 'Clean Energy for All Europeans' package voor de werkgroep en het bespreken van een systeem van garanties van oorsprong voor groen gas. Ook het verbeteren en op elkaar afstemmen van de residuele mix methodologie in de fuelmix berekeningen werd besproken.
- De werkgroep "tarieven" kwam eenmaal bijeen, op 12 september 2017. Onderwerpen die o.m. aan bod kwamen, waren de federale bijdrage elektriciteit, de tariefmethodologie 2019-2023 van de CWaPE en de werkzaamheden van de VREG rond een nieuwe tariefstructuur.
- De werkgroep "informatie-uitwisseling" vergaderde eenmaal in 2017, op 8 maart. De focus lag hier op de publicatie van het rapport van de Belgische regulatoren m.b.t. de werking van de energiemarkt in België en het verlenen van input voor de indicatoredatabase van CEER/CEER en het National Report van België, dat de Europese Commissie jaarlijks opstelt. In de aanloop naar de rapportering in 2018, wordt nagedacht over een platform, eenvoudig toegankelijk voor de vier regulatoren, om dit proces te vereenvoudigen.
- Er vonden ook vier vergaderingen plaats van een ad hoc werkgroep rond de uitwerking van een noodleveranciersregeling. Er werd een werkdocument afgewerkt dat kader schetste waarbinnen de regulatoren een noodleveranciersregeling wilden voorstellen. In gerichte overlegvergaderingen met de verschillende stakeholdergroepen werd input verzameld voor de verdere uitwerking van een voorstel. In totaal werden 9 vergaderingen georganiseerd. Op basis van deze vergaderingen werd een ontwerpadvies uitgewerkt, dat in het voorjaar van 2018 aan de stakeholders voorgelegd zal worden in een publieke consultatie. In 2017 werden al een juridisch advies en een informeel advies van de CREG verwerkt.

² Het voorstel tot aanpassing zal officieel ingediend worden ter goedkeuring in 2018.

Planning 2018

We versterken in 2018 onze deelname en samenwerking met de andere Belgische regulatoren binnen FORBEG en zijn werkgroepen. De meeste marktpartijen in de Belgische energiemarkt zijn actief op diverse bevoegdheidsniveaus en binnen diverse gewesten en een aantal problemen en thema's raken zowel federale als gewestelijke energiebevoegdheden. Daarom is deze informatie-uitwisseling en samenwerking nodig. Ook de Belgische standpuntbepaling van de onderwerpen binnen de CEER en ACER-werking die behoren tot de energiebevoegdheden van de gewesten moet via FORBEG blijven verlopen. Binnen FORBEG willen we ook met de andere Belgische regulatoren bespreken hoe we onze werkzaamheden optimaal op elkaar kunnen afstemmen, en hoe mogelijke problemen met bevoegdheden en ontwikkelingen in de markt kunnen worden opgelost. De VREG is voorstander van het uitwerken door de vier Belgische energieregulators van een gedeelde, toekomstgerichte energievisie over de energiemarkten in België.

Specifiek voor 2018 zullen we ook inzetten op een nauwe samenwerking met de regionale regulatoren rond een noodleveranciersregeling. Het is de bedoeling om het definitieve advies, aangepast aan de opmerkingen van de stakeholders zoals verzameld in de consultatie, in de loop van 2018 aan de Vlaamse Regering, en meer specifiek de Vlaamse minister-, bevoegd voor het energiebeleid, te kunnen voorstellen. Verder zullen we in samenwerking met de andere regulatoren onderzoeken of we systeemkosten voor de regulatoren en de administratieve lasten van de leveranciers bij het rapporteren van prijsgegevens voor de regionale prijsvergelijkingstools kunnen doen dalen.

In het kader van het toenemende belang en nood aan regulering van de data binnen de elektriciteits- en aardgasmarkt (Atrias, data slimme meters, data technische en commerciële flexibiliteit, nieuwe privacy verordening (GDPR), cybersecurity,...) zal ook de samenwerking met andere bevoegde instanties, in de eerste plaats de Privacycommissie, versterkt moeten worden.

OD 1.3. We volgen de Europese ontwikkelingen in de energiemarkt op en werken samen met de andere Europese energieregulators

De Europese ontwikkelingen rond energie worden mee opgevolgd door deelname van de VREG aan bepaalde werkgroepen van CEER, de Europese koepel van energieregulators, met betrekking tot de retailmarkt en het distributienetbeheer. De overige CEER Werkgroepen en de werking van ACER wordt door de VREG opgevolgd via deelname aan de relevante werkgroepen van FORBEG.

Rapportering 2017

Werkgroep Customer & Retail Markets (CRM WG)

In 2017 was het meest relevante werk in deze werkgroep geconcentreerd rond de toepassing van het handboek voor de toepassing van de indicatoren die voorgekomen zijn uit de Position Paper on well-functioning retail markets, de opmaak van een aantal White Papers in het kader van het 'Clean Energy for all Europeans' package, het verwerken van de publieke consultatie over en de publicatie van de Update van de CEER Guidelines of Good Practice on Comparison Tools en het jaarlijks terugkerende "Customer" hoofdstuk van het ACER-CEER Market monitoring report. Er werd deelgenomen aan vier vergaderingen in de loop van 2017. Ten slotte nam de VREG als lid van de CEER-delegatie ook deel aan het Citizens' Energy Forum (aka London Forum) dat plaatsvond op 30 en 31 mei.

Werkgroep Distribution Systems (DS WG)

Zoals hoger aangegeven wordt deze opgevolgd via de daartoe binnen Forbeg opgerichte DSO-Werkgroep.

VREG experts hebben ook deelgenomen aan verschillende workshops en trainingen georganiseerd door CEER en de Europese Commissie zoals de CEER Training on Network Incentive Regulation and Benchmarking. Deze ervaringen werden zeer positief bevonden, omdat de VREG-experten kennis konden delen en ervaring uitwisselen met andere Europese regulatoren. Bijkomend werd er een opleiding gevolgd over de Europese distributienetten en hun kredietbeoordeling (georganiseerd door Moody's).

Planning 2018

Ook in 2018 zullen we actief de werkzaamheden op Europees vlak opvolgen. Belangrijke dossiers zijn in het algemeen de voorstellen van de Europese commissie rond het 'Clean energy for all Europeans' package. De relevantie van dit pakket voor de werking van de retail markten, maar ook voor netbeheer staat buiten kijf.

Daarnaast zal binnen CEER o.a. gewerkt worden aan o.a. de opvolging van het 'Clean Energy for all Europeans' package, aanbevelingen voor een regulerend kader voor flexibiliteit op het distributienet, een rapport over de regulering van nieuwe activiteiten voor DNB's, cybersecurity, distributienettarieven en regulatorische aspecten van zelfconsumptie en "Local Energy Communities".

We willen de samenwerking met de andere Europese regulatoren ook om andere redenen versterken: de aangekondigde fusie tussen Eandis en Infrax tot Fluvius maakt dat de huidige mogelijkheden inzake benchmarking tussen beide werkmaatschappijen op vlak van technische en tarifaire aspecten op termijn zullen wegvallen. De VREG wil nagaan hoe hij zich hierop kan voorbereiden en welke bijstellingen er kunnen gebeuren. Specifieke aandacht zal hierbij uitgaan naar de reductie van de informatie-asymmetrie tussen de regulator en de gereguleerde bedrijven in de tariefmethodologie na de fusie van Eandis en Infrax tot Fluvius. Zo zullen we onderzoeken of we, in navolging van de bestaande initiatieven binnen CEER zoals de benchmarking van de transmissienetbeheerders, een benchmarking kunnen uitvoeren in samenwerking met één of meer andere Europese regulatoren.

OD 1.4. We werken samen met de andere Europese "issuing bodies" voor de uitwisseling en het gebruik van Europese garanties van oorsprong

Om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te kunnen leveren in Vlaanderen, moeten de leveringen worden gestaafd aan de hand van voorlegging van garanties van oorsprong. Om een betrouwbaar, fraudebestendig mechanisme te gebruiken voor de overdracht van garanties van oorsprong zijn we sinds 2006 actief lid van de [AIB](#). De Association of Issuing Bodies (AIB) is een internationale vzw die zich opwerpt als facilitator voor energiecificaatsystemen, de Garanties van Oorsprong.

Dit doet de AIB door het verschaffen van twee steunpilaren. Enerzijds werkte ze een internationale standaard uit, de [EECS Rules](#), dankzij dewelke het concept garantie van oorsprong gestandaardiseerd is en dus betrouwbaar en werkbaar wordt begrepen in de deelnemende landen. Anderzijds biedt de AIB een 'Hub', een softwareplatform waarlangs garanties van oorsprong in gestandaardiseerd formaat internationaal kunnen worden uitgewisseld. Dankzij deze twee elementen besparen we veel tijd bij het internationaal uitwisselen en het gebruik van garanties van oorsprong: zowel de kwaliteitscontrole per land van herkomst als de administratieve voor afhandeling van betrouwbare certificatenstransacties in niet gestandaardiseerde formaten zou zonder dergelijke gestandaardiseerde uitwisseling heel wat meer werk kosten. AIB biedt ook een platform voor discussie tussen de verschillende deelnemende landen. Daardoor blijft de standaard die de AIB biedt, in evolutie en actueel.

Rapportering 2017

We namen actief deel aan de AIB Strategy meeting in 2017, net als aan drie van de vier General Meetings en de vergaderingen van de werkgroep Internal Affairs en Taskforce Carbon. De topics waarrond gewerkt werd waren onder andere het opstellen van een analyse van de aanpassingen aan het instrument Garantie van Oorsprong in de ontwerprichtlijn hernieuwbare energiebronnen in het kader van het 'Clean Energy for all Europeans' package.

We hernieuwden het domeinprotocol van de VREG naar aanleiding van de verschuiving van verantwoordelijkheden inzake de overdracht van de PV-dossiers van de VREG naar de netbeheerders. Het domeinprotocol werd gereviewed en goedgekeurd door de General Meeting van AIB in september.

Planning 2018

We blijven de discussies en ontwikkelingen binnen de AIB actief opvolgen, zodat we op de meest efficiënte wijze invulling kunnen geven aan onze wettelijke opdrachten op het vlak van het garanderen van de oorsprong van in Vlaanderen opgewekte stroom op basis van hernieuwbare bronnen en/of kwalitatieve warmte-krachtkoppeling en onze opdracht om toe te zien op de correcte informatie van de elektriciteitsklanten door de leveranciers hierover.

SD 2. De VREG zorgt voor voldoende en duidelijke REGULERING zodat de elektriciteits- en aardgasmarkt correct en efficiënt kan werken en tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën

OD 2.1. We adviseren over de elektriciteits- en aardgasmarkt aan de beleidsmakers

2.1.1. Advisering over nieuwe energiewetgeving

Rapportering 2017

We gaven advies bij volgende nieuwe ontwerpregelgeving:

- het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals goedgekeurd door de Federale Regering en geagendeerd op het Overlegcomité ([ADV-2017-01](#))
- het ontwerpdecreet digitale meters ([ADV-2017-05](#))
- het ontwerpbesluit energiefraude ([ADV-2017-06](#))
- het ontwerpbesluit functionaliteiten digitale meters ([ADV-2017-07](#))
- het ontwerpbesluit met betrekking tot de energiescans ([ADV-2017-08](#))

Planning 2018

We zullen ook in 2018 advies verlenen over de ontwerpdecreten en ontwerpbesluiten die ons voor advies voorgelegd worden.

De VREG zal specifiek zijn adviserende taak opnemen ten aanzien van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering met betrekking tot volgende initiatieven:

- de Europese initiatieven in het kader van het 'Clean Energy for all Europeans' package en de omzetting daarvan in Vlaamse regelgeving, voor zover het binnen de bevoegdheid van de VREG valt;
- de opvolging van de aangekondigde of lopende wetgevende initiatieven: het ontwerpbesluit bij het decreet warmte- en koudnetten, het ontwerpdecreet digitale/slimme meters, het ontwerpbesluit digitale/slimme meter, het ontwerpdecreet inzake flexibiliteit,...

2.1.2. Input leveren voor beleidsdossiers op verzoek van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement

Rapportering 2017

De VREG heeft deelgenomen aan de werkgroep Flexibiliteit van het project Stroomversnelling. Een visietekst over flexibiliteit werd opgesteld door de werkgroep en overgemaakt aan de minister. De VREG heeft de visietekst onderschreven. Ook nam de VREG deel aan de werkgroep Financiering die eveneens een gezamenlijk onderschreven tekst aan de minister afleverde.

Planning 2018

De VREG zal ook in 2018 advies verlenen voor beleidsdossiers op verzoek van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement.

Specifiek wil de VREG zijn expertise inbrengen in het publieke debat over de kerntaken van de distributienetbeheerders.

2.1.3. Op eigen initiatief opleveren van input voor beleidsdossiers met betrekking tot de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt

2.1.3.1. Advisering rond flexibiliteit

Commerciële flexibiliteit kan ingezet worden door de Evenwichtsverantwoordelijken of leveranciers in een georganiseerde energiemarkt als een alternatief voor de traditionele middelen van productie. Daarnaast kan ze ook worden aangeboden aan de transmissienetbeheerder (bijv. in de vorm van reserves voor balancering) of in de toekomst mogelijk ook aan de distributienetbeheerder in het kader van congestiebeheer of andere ondersteunende diensten. Flexibiliteit (zowel technisch om uitzonderlijke omstandigheden te dekken als commercieel om de meer voorkomende problemen op te lossen) is absoluut nodig om de impact van de groei van decentrale productie te kunnen opvangen, alsook heeft het een positieve impact op de werking van de markt door de komst van nieuwe spelers en technologieën. Het is daarom essentieel om verder te werken aan een goed regelgevend kader voor flexibiliteit en om alle barrières zoveel mogelijk weg te werken om een gelijk speelveld te garanderen in deze nieuwe omgeving.

Rapportering 2017

In 2017 heeft 3E de simulatiestudie afgerond en de finale resultaten gepresenteerd aan de VREG. Na een intensieve feedbackloop werd het finale rapport overgemaakt aan de VREG op 27/03. De resultaten van de studie werden ook high-level toegelicht op het beleidsplatform van 27/03.

Het [rapport van 3E](#) werd gepubliceerd op 12/05 en is beschikbaar op de website van de VREG. Op 18/05 werd er een extra informatiesessie georganiseerd met de stakeholders om dieper in te gaan op de resultaten en de assumpties van de simulatiestudie.

Het beleidsadvies [ADV-2017-04](#) van de VREG over “Databeheer en energie-overdracht bij flexibiliteit en de regelgeving inzake technische flexibiliteit bij decentrale productie-eenheden (Aansluiting met Flexibele Toegang)”, gebaseerd op de 3E studie, werd gepubliceerd op 20 juni.

Er werden ook 2 wijzigingen van de modelcontracten tussen distributienetbeheerders en aanbieders van flexibiliteit voorgelegd ter commentaar in oktober en december, voor zowel bidladder (niet-gereserveerde R3) als R1 op laagspanning. Op het eerste gaf de VREG commentaar in december, over het tweede zullen de regionale regulatoren een uitspraak doen in Q1 2018. De VREG gaf ook een reactie op twee vragen van de federale regulator omtrent selectieve afschakeling en de regels voor energieoverdracht.

Planning 2018

In functie van de omzetting van dit beleidsadvies in de hoogste regelgeving (bijvoorbeeld in een ontwerpdecreet over flexibiliteit) zal de VREG, indien nodig, verder advies voor aanpassing van de lagere regelgeving zoals het Energiebesluit uitbrengen en zelf een aantal modaliteiten verder uitwerken in lagere regelgeving zoals het technische reglement of in interpretaties van regelgeving via mededelingen. Verder werken we ook aan de verfijning van de bestaande regelgeving rond de impact van flexibiliteit op de operationele veiligheid van de distributienetten.

2.1.3.2. Advisering rond slimme meters en over het beheer van de datastromen in de elektriciteits- en aardgasmarkt

Rapportering 2017

Op 19 januari 2017 publiceerden we een stand van zaken rond het proefproject slimme meters ([RAPP-2017-02](#)).

Op 3 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Digitale meters: uitrol in Vlaanderen' goed.

De VREG werd gevraagd om hierover advies uit te brengen. We gingen op deze vraag in gezien de sterke link van dit regelgevingsdossier met onze bevoegdheden en ons takenpakket. We publiceerden het advies ([ADV-2017-02](#)) op onze website.

Op vraag van de Vlaamse Regering actualiseerden we ook de kosten-batenanalyse (KBA) over de uitrol van slimme meters op basis van de principes van de conceptnota. De oorspronkelijke KBA dateert van 2008 en werd geactualiseerd in 2011 en 2014. We bekeken twee scenario's: enerzijds een uitrol zoals beschreven in de conceptnota (een snelle uitrol bij Prosumenten en Budgetmeters en een meer geleidelijke uitrol op het ritme van nieuwbouw, metervervanging, ingrijpende renovatie en plaatsing op aanvraag bij de overige netgebruikers), en anderzijds een snellere uitrol, die meer aanleunt bij de voorstellen in het 'Clean Energy for all Europeans' package van de Europese Commissie. We gingen in op de indicatieve impact op de distributienettarieven van beide scenario's. Het rapport hiervan werd gepubliceerd op onze website ([RAPP-2017-06](#)).

Inmiddels werd op basis van de conceptnota ook een ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van het artikel 13.2.1 van hetzelfde decreet goedgekeurd. Ook hierover publiceerde de VREG een advies ([ADV-2017-05](#)). Eind 2017 werd ook een advies gegeven bij het ontwerpbesluit inzake de functionaliteiten van de digitale meters ([ADV-2017-07](#)).

Planning 2018

We zullen de uitrol van de slimme meters monitoren en regulatorisch faciliteren zodra de politieke besluitvorming rond slimme meters afgerond is.

De uitrol van slimme meters is ook een belangrijk onderdeel van het toekomstig reguleringskader waarmee de VREG wil inspelen op de verschillende ontwikkelingen in de energietransitie. Met de nieuwe functionaliteiten van de meetinrichting zal zowel het netbeheer als de marktwerking efficiënter kunnen verlopen. Daardoor kan de kost van het systeembeheer ingeperkt worden. Tevens zal de markt nieuwe producten en diensten kunnen ontwikkelen en zo beter kunnen inspelen op de behoeften van de klanten.

De gezamenlijke uitvoering van activiteiten door de werkmaatschappijen Eandis en Infrax kan ons nopen tot het bijstellen van onze reguleringsstrategie, die gebaseerd is op het nabootsen van een competitieve omgeving.

De VREG zal ook de aanpassing van het energiebesluit in het kader van de uitrol van de digitale meters opvolgen.

2.1.3.3. Advisering rond de opmaak van een noodleveranciersregeling

Rapportering 2017

We willen vermijden dat een faillissement of ernstige financiële problemen van energieleveranciers leidt tot problemen bij de klanten. Daarom werken we een effectieve en efficiënte noodleveranciersregeling uit in overleg met de marktpartijen en andere energieregulators. Via een advies aan het beleid willen we bekomen dat deze regeling dan wordt opgenomen in de regelgeving. Omdat deze regeling best op interregionale schaal van toepassing wordt, wordt ons voorbereidend werk rond dit thema besproken binnen een ad hoc werkgroep van FORBEG, met onze collega-regulators van CWaPE en Brugel. De CREG neemt ook constructief deel in een rol als waarnemer. De focus ligt daarbij op het afstemmen van de regeling op de (federale) faillissementswetgeving.

In 2017 werd door de drie regulators een gemeenschappelijk werkdocument uitgebracht waarin het kader geschetst werd waarbinnen zij een noodleveranciersregeling willen adviseren. Aan de hand van

dit document werden vervolgens overlegvergaderingen gehouden met de verschillende stakeholders. Aan de hand van de input uit deze vergaderingen werd een meer concreet ontwerpadvies uitgewerkt, dat in het najaar van 2017 ter publieke consultatie aan de stakeholders wordt voorgelegd.

Planning 2018

Op basis van de input uit de publieke consultatie werken de gewestelijke regulatoren gezamenlijk een definitief advies uit aan hun respectievelijke energieministers. We blijven daarna deelnemen aan de werkgroep indien dit nodig is voor de verdere implementatie of technische uitwerking van het voorstel.

2.1.3.4. Advisering rond de informatieverlening aan de afnemer over de bronnen van de geleverde elektriciteit

Rapportering 2017

In 2016 werd de consultatie ([CONS-2015-02](#)) i.v.m. “disclosure”-informatie (dit is de informatie die afnemers verplicht moeten ontvangen over de bronnen van de aan hen geleverde elektriciteit) afgesloten en liep de verwerking van de resultaten ervan. Door de grote respons liep de verwerking van de consultatieresultaten grote vertraging op, maar vooral speelt de vertraging bij het bekend maken van de voorstellen voor herziening van de Richtlijn Hernieuwbare Energie en de richtlijn Interne Elektriciteitsmarkt een rol, waardoor het verslag in 2016 nog niet gepubliceerd kon worden. Eens deze nieuwe richtlijnen definitief in voege zullen zijn, zullen ze immers in sterke mate het kader voor de toekomst van disclosure informatie in Europa bepalen. Uit de consultatie bleek dat er nog niet bij alle belanghebbenden een voldoende groot draagvlak is voor het uitbreiden van disclosure informatie, of beter voor het mobiliseren van de nodige middelen om dit mogelijk te maken. Aan de basis hiervan ligt wellicht in een te hoge inschatting van de middelen die dit zou opsloppen.

Planning 2018

Het consultatieverslag werd in 2017 gepubliceerd. Er zal in functie van de uitkomst van de consultatie bekeken worden of er verdere initiatieven nodig zijn om het draagvlak voor de activiteiten van de VREG in deze te versterken/verduidelijken. Verder zullen de eerste analyses van de voorstellen voor de nieuwe Richtlijn Hernieuwbare energie en de richtlijn Interne elektriciteitsmarkt opgenomen worden, zodat we onze advisering inschrijven in de Europese denkrichting.

Omwille van de lopende grondige herziening van de Europese richtlijn i.v.m. hernieuwbare energie in het kader van de ‘Clean Energy for all Europeans’ Package, waarin ook een uitbreiding van de garantie van oorsprong en het gebruik ervan voor disclosure informatie aan de orde is, is de tijd toch niet rijp om hier in Vlaanderen significante stappen in te zetten. Dit belet niet dat er een aantal beperktere aanpassingen aan de wetgeving wenselijk en zelfs nodig zijn om de markt te faciliteren en de klanten beter te informeren over de oorsprong van hun energie.

2.1.3.5. Advisering rond ombouw naar hoogcalorische netten

Rapportering 2017

Tegen 2030 moeten de Vlaamse aardgasnetten die laagcalorisch gas verdelen omgebouwd zijn om hoogcalorisch gas te kunnen gebruiken. Tegen dan lopen de huidige aardgasleveringscontracten met Nederland immers af. Via contacten met de aardgasdistributienetbeheerders en door deelname aan overleg op federaal niveau volgden we de ontwikkelingen op inzake de toekomst van de gasbevoorrading vanuit Nederland, en de gevolgen hiervan voor de distributie en levering van aardgas in het Vlaamse gewest. De VREG volgde ook het ENOVER-overleg op inzake de communicatie naar de

betrokken afnemers en legde de vraag op tafel over de uitwerking van het federale fonds ter financiering van de kosten van de ombouw, zoals voorzien in het federale regeerakkoord.

Planning 2018

We blijven de bestaande overlegfora opvolgen. We zijn voorstander van een solidarisering van de kosten die de ombouw van de aardgasnetten naar hoogcalorisch gas noodzaken door middel van de uitwerking van het federale fonds ter financiering van de kosten van de ombouw, zoals voorzien in het federale regeerakkoord.

OD 2.2. We zorgen voor voldoende en duidelijk regels om de elektriciteits- en aardgasmarkt goed te laten werken

De afgelopen jaren werd een nieuwe generatie van marktprocessen uitgewerkt onder de naam MIG 6. De introductie van MIG 6 heeft tot doel, enerzijds, om een aantal recente evoluties te integreren in de marktprocessen, zoals de komst van slimme meters en de deelname van lokale productie aan het marktgebeuren. Anderzijds beoogt MIG 6 een aantal processen op een minder foutgevoelige en efficiëntere manier te organiseren dan de huidige MIG 4.1, bijvoorbeeld door de introductie van een accurater settlement model en een 'preswitch' functionaliteit die leverancierswissels vlekkelozer moet laten verlopen.

Daarnaast zullen de netbeheerders een marktfaciliterende rol opnemen door de datastromen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt te centraliseren. Atrias zal fungeren als beheerder van het centraal marktsysteem voor de elektriciteits- en aardgasmarkt in België. Hierdoor zou de uitwisseling van gegevens op de Belgische energiemarkt tussen de distributienetbeheerders, energieleveranciers, evenwichtsverantwoordelijken, transportnetbeheerders en andere marktactoren zoals dienstverleners van flexibiliteit en energiedienstenbedrijven vlotter moeten verlopen.

Een van de centrale taken voor het door de Belgische netbeheerders in 2011 opgerichte Atrias is, naast het uitbouwen van het centraal marktsysteem (CMS) voor de elektriciteits- en aardgasmarkt, het faciliteren van het overleg over de datastromen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt. Dit overleg is erop gericht het communicatieprotocol MIG 6 uit te werken als standaard voor de marktprocessen.

De VREG ziet op termijn ook een rol voor de distributienetbeheerders, al dan niet via het centraal marktsysteem of vergelijkbare instrumenten, inzake het efficiënter maken van de rapportering aan de VREG van kernstatistieken inzake de werking van de markt (track "reporting" binnen Atrias) en inzake de aanlevering van de nodige datastromen voor de controle van de oorsprong van de geleverde stroom (track "groenrapportering" binnen Atrias). Deze discussies werden onderbroken in afwachting van de realisatie van het CMS en de inwerkingtreding van de MIG 6.

Rapportering 2017

We hebben in 2017 verder de totstandkoming van de nieuwe marktprocessen van dichtbij opgevolgd en toegezien op de klantgerichte uitwerking van de marktfaciliterende rol. Dit doen we concreet door actieve deelname aan het Marktcomité, dat in 2017 vier keer bijeen kwam.

Ook via de stuurgroep Market Operations nemen we actief deel aan de besprekingen die de totstandkoming van MIG 6 voorbereiden. De stuurgroep coördineert het werk van de diverse werkgroepen en task forces waaraan de energieleveranciers en netbeheerders (en indien relevant ook de regionale regulatoren) deelnemen.

Er vonden in 2017 zeven vergaderingen plaats van deze stuurgroep. Onderwerpen die daarbij aan bod kwamen waren o.a.: de nieuwe diensten voor prosumenten in MIG 6, afspraken inzake

marktrapportering bij het in voege treden van MIG 6, het transitietraject MIG 4 naar MIG 6, de scope van go live MIG 6 en de status en verdere planning van de implementatie van het CMS en MIG 6.

Om een 'level playing field' te garanderen tussen verschillende aanbieders van energiediensten (nieuwe spelers vs. leveranciers) werd voor het uitwerken van MIG TPDA een andere werkwijze gekozen:

- Uitwerking door DNB's
- Schriftelijke consultatie
- User group
- Tussentijdse afstemming met regulatoren.

Op de SG MO (waar enkel leveranciers en geen 'nieuwe spelers' aanwezig zijn) komt het aspect MIG TPDA dus maar beperkt aan bod.

Het centraal marktsysteem en MIG 6 zouden volgens de vooropgestelde planning vanaf 1 september 2018 operationeel moeten worden. Er werd echter in de loop van 2017 vastgesteld dat deze planning niet gehaald zal kunnen worden. Daarom wordt momenteel door een hiertoe binnen Atrias aangestelde crisismanager werk gemaakt van een nieuwe, realistische planning, die door een externe auditor zal gevalideerd worden. De gewestelijke regulatoren nemen als observator deel aan dit overleg en drongen er bij de marktpartijen op aan om een beter beheerkader voor het project MIG 6 en CMS uit te werken, en indien nodig te kijken naar alternatieve oplossingen. Uiteindelijk zal de datum die in het Technisch Reglement ingeschreven wordt bepalend zijn voor het moment waarop in Vlaanderen onder meer de MIG 6 van toepassing zal worden.

Planning 2018

We zullen ook in 2018 verder blijven toezien op de correcte uitvoering van de huidige marktafspraken en de verwerking van de kosten. Dit doen we onder andere door actieve deelname aan het Marktcomité (strategisch overleg over de huidige en toekomstige marktorganisatie) en de stuurgroep Market operations (opvolging implementatie MIG 6 en Central Market System) binnen Atrias.

We gaan ook verder met de aanpassing van het regelgevend kader: in het kader van de lopende herziening van de technische reglementen werken we verder aan de introductie van een nieuw – MIG 6 conform – begrippenkader, het invoegen van nieuwe marktprocessen en aanpassen van bestaande marktprocessen in een aparte Marktcode en de toevoeging van een Datacode die zich hoofdzakelijk toespitst op datatoegang door derden (MIG TPDA), alsook zullen we de mogelijke uitvloeisels naar het Energiebesluit/-decreet detecteren.

Naast de netbeheerders spelen ook de energieleveranciers en de gewestelijke regulatoren – die de belangen van de klanten vertegenwoordigen en het evenwicht tussen de marktpartijen bewaken – een cruciale rol in de discussies over de marktprocessen. De uitdaging blijft om ook nieuwe partijen bij het markt- en datamodel te betrekken, zoals (industriële) afnemers, dienstverleners van flexibiliteit zoals aggregatoren (die controle over het verbruik en/of de productie van een groep klanten gebruiken om sturende effecten op de vraag of het aanbod van elektriciteit te creëren) en ESCO's (bedrijven die energiediensten leveren). Dit is noodzakelijk om de stap te zetten naar het thema Flexibiliteit, het sturen van zowel de vraag naar als het aanbod van energie.

We blijven verder kennis opbouwen over nieuwe technologieën die een impact kunnen hebben op de marktwerking en waarvoor een regelgevend kader moet worden ontworpen. We volgen de marktevoluties op en de investeringen inzake opslag en vraagbeheer.

OD 2.3. We zorgen voor voldoende en duidelijke regels voor het beheer van de elektriciteits- en aardgasnetten

2.3.1. Actualisatie van de technische reglementen voor de distributie van elektriciteit en aardgas en het plaatselijk vervoer van elektriciteit

De technische reglementen voor de distributie van elektriciteit en aardgas (TRDE en TRDG) moeten aangepast worden aan enkele belangrijke ontwikkelingen in het Vlaamse energielandschap. De belangrijkste ontwikkeling betreffen de nieuwe marktprocessen, MIG 6. Daarnaast worden ook marktprocessen ontwikkeld voor de informatie-uitwisseling tussen andere partijen en voor andere doeleinden dan facturatie: de MIG TPDA. Ook de introductie van digitale elektriciteits- en gasmeters vereisen nieuwe regels, net als flexibiliteit op het elektriciteitsnet. Ten slotte zijn er ook Europese netwerkcodes ter bevordering van de Europese interne energiemarkt die deels geïmplementeerd moeten worden op niveau van het distributienet.

Rapportering 2017

In 2017 werd een eerste tekstvoorstel in een nieuwe structuur voorbereid. Ontwerpen van Marktcode en Datacode werden hierin geïntegreerd. Dit voorstel werd vervolgens toegelicht aan de belanghebbenden en geconsulteerd in de periode van 1 oktober tot 30 november.

We verwerken de resultaten in een consultatieverslag.

Met betrekking tot de voorschriften van Synergrid werden o.a. volgende activiteiten verricht:

- inzake C1/107 en G3/03 (randapparatuur op klassieke meters) werd commentaar gegeven in de vorm van een advies: [ADV-2017-03](#) van 20 april;
- inzake C10/11 werd een negatieve beslissing genomen over de uitbreiding van het toepassingsgebied van de code voor 'energie-opslagsystemen': [BESL-2017-5](#) van 25 april;
- inzake C1/117 (Standaard aansluitingsschema's op het distributienet elektriciteit) vond er een bespreking plaats op basis van een Synergrid-consultatie die leidde tot een negatieve beslissing.

Planning 2018

Technische reglementen voor distributie

Na de verwerking van de resultaten van de consultatie wordt het eerste ontwerp bijgewerkt. Hierbij zal rekening gehouden worden met de geactualiseerde regelgeving op niveau van het Energiedecreet en –besluit. Met het oog op zoveel mogelijk inspraak wordt ook deze bijgewerkte versie ter consultatie voorgelegd aan de belanghebbenden. Het doel is een goedkeuring van de VREG van de definitieve versie van het nieuwe TRDE en TRDG op 30 september 2018.

Technisch reglement plaatselijk vervoer

Met het oog op de implementatie van de netwerkcode Requirements for Generators, Demand Connection Code en System Operation Code voorzien we een eerste tekstvoorstel van een herzien TRPV in 2018. We streven een zo verregaand mogelijke alignering met de implementatie op federaal vlak na in een goede samenwerking en overleg met het federale niveau.

2.3.2. Opvolgen van de uitwerking en implementatie van de Europese netwerkkodes

De Europese netwerkkodes zijn een set van verordeningen die voor een effectieve geharmoniseerde interne markt voor elektriciteit en aardgas in Europa moeten zorgen. Ze bevatten bepalingen over de aansluiting op de netten, de toegang tot de netten en de evenwichtsmethodieken. In het algemeen moet de VREG ervoor waken dat de principes die worden uitgewerkt in de netwerkkodes worden geïmplementeerd in Vlaanderen. Dit houdt in dat zal moeten nagegaan worden welke bepalingen in het Energiedecreet, het Energiebesluit en de Technische Reglementen moeten aangepast worden.

Rapportering 2017

Inzake de afwijkingscriteria voor de netcodes RfG/DCC/HVDC liep een publieke consultatie van 20/01 tot 20/02. De VREG publiceerde op 28/04 de finale tekst met een consultatierapport ([RAPP-2017-04](#)). Inzake de classificatie van opkomende Technologieën (NC Requirements for Generators) werden 4 aanvragen ontvangen. In samenspraak met de andere regionale regulatoren werden de dossiers geanalyseerd en hebben 3 aanvragers de classificatie ontvangen op 17/05 ([BESL-2017-06](#), [BESL-2018-07](#) en [BESL-2018-08](#)). We verwijzen hiervoor verder naar de besprekingen binnen de Forbeg werkgroepen elektriciteit en DSO.

De VREG volgde daarnaast ook de discussies binnen de ELIA User Group op, de ENOVER werkgroep FTR en de workshops voor de aanpassing van het federaal technisch reglement omtrent de netwerkkodes.

Planning 2018

In 2018 zal de implementatie van minstens de netwerkkodes RfG en DCC, maar best ook NC SO meegenomen moeten worden in de herziening van de technische reglementen. Niet alleen de deadlines van de netwerkkodes zijn hiervoor van belang, maar ook de alignering met zowel het federale niveau, als de andere gewesten die gelijkaardige implementaties doen met dezelfde einddata. De VREG streeft coherentie en alignering na door het verder bijwonen van de overlegplatformen ENOVER en FORBEG. We verwachten dan ook een intensivering van samenwerking in deze platformen naarmate de inhoud en ook teksten concreter worden.

In samenwerking met de andere regulatoren zal de VREG nadenken over de praktische behandeling en implementatie van een aantal derogatie-aanvragen, die verschillende partijen (zowel netbeheerders, als marktpartijen) al hebben aangekondigd te zullen indienen om afwijkingen op de codes te bekomen.

De netwerkkode "Emergency & Restoration" (NC E&R) en de Guideline on Electricity Balancing (GL EB) werden gepubliceerd in november en traden in werking in december 2017. Alhoewel zij een kleinere impact hebben op het elektriciteitsdistributienet, zullen zij ook moeten opgevolgd worden in 2018.

2.3.3. Opvolging van de contracten van de distributienetbeheerders m.b.t. de distributienetten

Rapportering 2017

Toegangscontracten

Het toegangscontract regelt de verhouding tussen de netbeheerder en de toegangshouders/leveranciers die toegang willen of hebben tot zijn net. Het toegangscontract moet een evenwichtige verdeling van de rechten en plichten van de toegangshouders/leveranciers en netbeheerders verzekeren, en afgestemd zijn op de modaliteiten voor flexibiliteit zoals vastgelegd in de aansluitingscontracten.

In de loop van 2017 waren verschillende werkgroepen (o.m. over juridische en financiële aspecten) actief, net als de stuurgroep. De consultatie die begin 2017 voorzien was over een voorstel van vergoedingsmechanisme voor incasso en systeemkosten van de toegangshouders, werd uitgesteld. In het kader van het Toegangscontract werd een bemiddelingstraject tussen de distributienetbeheerders en een energieleverancier i.v.m. het (niet-)respecteren van de voorwaarden van het toegangscontract afgerond in 2017.

Aansluitingscontracten en –reglementen

We keurden de aansluitvoorwaarden van Eandis en Infrax goed op 6 juni 2017 ([BESL-2017-09](#) en [BESL-2017-10](#)). Het gaat om de voorwaarden die geldig zijn tussen de netbeheerder en de aanvrager van een aansluiting of wijziging daaraan, alsook alle daaraan verbonden ontwerpen, studies, werken en andere diensten (met andere woorden voorafgaand aan de toepassing van het contract of reglement dat de relatie tussen netbeheerder en netgebruiker regelt).

Verkavelingsreglementen

Eandis en Infrax werken samen aan een grondige herziening van de verkavelingsreglementen, met een beoogde landing op 1 januari 2019. We volgen dit traject op. We wonnen extern juridisch advies in over rechtsbasis voor "verkavelingstarieven" en "verkavelingsreglementen" met het oog op de bepaling van de draagwijdte van de reguleringsmogelijkheid voor de VREG.

Planning 2018

Het is de bedoeling om in 2018 de onderhandelingen over een nieuw toegangscontract voor zowel elektriciteit als aardgas af te ronden. De teksten zullen in 2018 tevens geconsulteerd worden. De goedkeuring van de VREG is vereist, net als de ondertekening van de contracten door de toegangshouders.

We volgen verder de herziening van de verkavelingsreglementen op.

We werken ook verder aan de harmonisatie van de tariefstructuur inzake de niet-periodieke distributienettarieven (en verkavelingstarieven), waarbij we vertrekken vanuit een klantbenadering. Of dit ook leidt tot een aanpassing van de aansluitingscontracten en –reglementen moet nog worden bekeken.

2.3.4. Opvolging van de contracten van Elia m.b.t. het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit

Rapportering 2017

Elia is naast transmissienetbeheerder (federale bevoegdheid, toezicht door CREG) tevens beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit (regionale bevoegdheid, toezicht in Vlaanderen door VREG). Elia hanteert daarbij volgende contracten die ook de VREG aanbelangen: het toegangscontract, dat gesloten wordt met de toegangshouder, en het ARP-contract, dat gesloten wordt met de toegangsverantwoordelijke.

Het voorstel tot wijziging van het ARP-contract dat Elia had ingediend op 23/12/2016, werd goedgekeurd onder voorwaarde op 22/02/2017 door [BESL-2017-03](#). Elia heeft bij mail van 29/03/'17 aan de voorwaarden van de goedkeuring voldaan, waardoor de wijziging aan het ARP-contract officieel in werking trad.

Planning 2018

Een nieuwe wijziging van het ARP-contract om de principes voor valorisatie van flexibiliteit die een energieoverdracht met zich meebrengt te implementeren voor het bidladderproject in het ARP-contract zal hoogst waarschijnlijk voorgelegd worden ter goedkeuring in Q1 2018.

Indien een aanpassing aan het toegangscontract voorgelegd wordt, zal dit bekeken worden.

2.3.5. Opvolging van de herziening van het allocatiemodel

Rapportering 2017

Eind 2017 zijn de synthetische lastprofielen elektriciteit en aardgas voor 2018 vastgesteld op voorstel van Synergrid. Deze zijn terug te vinden onder [BESL-2017-68](#) (elektriciteit) en [BESL-2017-67](#) (aardgas). [BESL-2017-68](#) (elektriciteit) en (aardgas). [BESL-2017-68](#) (elektriciteit) en (aardgas). [BESL-2017-68](#) (elektriciteit) en (aardgas).

Planning 2018

Het allocatiemodel dat de toewijzingsregels beschrijft voor de energiehoeveelheden die geïnjecteerd worden op en afgenomen van het distributienet blijft nog ongewijzigd. Maar we moeten de voorstellen inzake allocatiemethodiek die door de marktpartijen worden ingediend nog bekrachtigen, vóór inwerkingtreding van de nieuwe methodiek zoals voorzien in de MIG 6.

Deze methodiek heeft ook impact op kleinschalige producenten, waarvoor synthetische productieprofielen zullen worden toegepast, zodat de toegekende energievolumes correcter de werkelijke afname en injectie reflecteren.

OD 2.4. We leggen correcte en toekomstgerichte nettarieven vast voor de toegang tot en de aansluiting op het Vlaams distributienet

2.4.1. Vaststelling van een tariefmethodologie voor de periode 2017-2020

Rapportering 2017

Op 24 augustus 2016 legden wij de tariefmethodologie voor de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributie-netbeheerders voor de reguleringsperiode 2017-2020 vast volgens de regelgeving in het Energiedecreet. Die tariefmethodologie omvat de regels, de rapporteringen en de berekeningen waarmee de tarieven voor de elektriciteits- en aardgasdistributie worden bepaald. Zie [Tariefmethodologie 2017-2020](#).

De tariefmethodologie bevat al de nodige elementen om de distributienettarieven voor de jaren 2017 t.e.m. 2020 te kunnen vastleggen. We vinden het belangrijk om de tariefmethodologie op een zo stabiel en voorzienbaar mogelijke wijze op te stellen en toe te passen.

De tariefstructuur is een onderdeel van de tariefmethodologie. We onderzoeken de invoering van een meer capaciteitsgericht distributienettarief (zie 2.4.7). Het Energiedecreet schrijft voor dat bij de invoering van een capaciteitstarief de tarieven rekening moeten houden met regionaal objectieveerbare verschillen. Dit onderzoek hebben we d.m.v. een externe consultant opgestart in 2017, met het doel om dit onderzoek af te ronden in 2018.

Planning 2018

We verwachten dat in 2018 een aantal aanpassingen noodzakelijk zijn aan de tariefmethodologie. We onderzoeken de invoering van een meer capaciteitsgericht distributienettarief (zie 2.4.7). Dit zal tot gevolg hebben dat we ook de verdeelsleutels in de tariefmethodologie voor de toewijzing van de budgetten over de klanten mogelijk zullen moeten herzien. Ook zullen we in 2018 het onderzoek

afronden naar mogelijke regionaal objectieveerbare verschillen bij de netbeheerders. Daarnaast kan de tariefmethodologie aangepast worden op het vlak van de bepalingen rond de doorrekening van de tarifaire saldi uit de periode 2010-2014, zodra de VREG hieromtrent een beslissing heeft genomen (zie 2.4.5).

2.4.2. Vaststelling van de regulatoire saldi

Rapportering 2017

Per 28 juni 2017 (Eandis) en 30 juni 2017 (Infrax) hebben we de rapporteringsmodellen inzake exogene kosten 2016 ontvangen, vergezeld van de rapporten inzake feitelijke bevindingen opgesteld door de commissarissen van de distributienetbeheerders. Deze documentatie werd door ons in detail onderzocht en in de loop van juli 2017 werden door ons via e-mail bijkomende vragen en bemerkingen op de ontvangen informatie gesteld waarop de distributienetbeheerders voldoende hebben geantwoord.

Deze ontvangen informatie liet ons toe om per tariefcomponent het regulatoir saldo inzake exogene kosten 2016 en het regulatoir saldo voor niet-exogene kosten 2016 vast te stellen. Dit laatste vloeit voort uit de dekking van het volumerisico m.b.t. verbruiksgerelateerde tariefdragers (BESL-2017-15 tot en met BESL-2017-35 - zie links in bijlage 2).

Planning 2018

Uiterlijk 1 juli 2018 moeten de distributienetbeheerders de rapporteringsmodellen inzake exogene kosten 2017 alsook de rapporteringsmodellen inzake saldo vennootschapsbelasting 2017 bij ons indienen, vergezeld van de rapporten inzake feitelijke bevindingen opgesteld door de commissarissen. Deze documentatie zal door ons in detail worden onderzocht en vastgesteld. We wijzen op de noodzaak tot tijdige vaststelling van de regulatoire saldi 2017 aangezien deze ook in rekening worden genomen voor de verrekening van de regulatoire saldi in het toegelaten inkomen 2019 en dit conform de bepalingen in de tariefmethodologie 2017-2020.

2.4.3. Goedkeuring toegelaten inkomen netbeheerders

Rapportering 2017

Per 28 juni 2017 (Eandis) en 30 juni 2017 (Infrax) hebben we de rapporteringsmodellen inzake niet-exogene kosten 2016 ontvangen, vergezeld van de rapporten inzake feitelijke bevindingen opgesteld door de commissarissen van de distributienetbeheerders. Deze documentatie werd door ons in detail onderzocht en in de loop van juli 2017 werden door ons via e-mail bijkomende vragen en bemerkingen op de ontvangen informatie gesteld waarop de distributienetbeheerders voldoende hebben geantwoord. Een vergelijkbaar onderzoek gebeurde ook in de jaren 2014, 2015 en 2016 respectievelijk omtrent de rapporteringsmodellen inzake niet-exogene kosten 2010-2013, 2014 en 2015.

Vervolgens hebben we per 1 september 2017 (zowel Eandis als Infrax) de rapporteringsmodellen m.b.t. saldo vennootschapsbelasting en de rapporteringsmodellen inzake exogene kosten ontvangen. Hierin waren de budgetten van de distributienetbeheerders voor 2018 opgenomen. Deze documentatie werd door ons in detail onderzocht en in de loop van september en oktober 2017 werden door ons via e-mail bijkomende vragen en bemerkingen op de ontvangen informatie gesteld waarop de distributienetbeheerders voldoende hebben geantwoord.

Op 6 resp. 9 oktober 2017 hebben we voor elke aardgas- en elektriciteitsdistributienetbeheerder in Vlaanderen beslist welk totaalbedrag hij mag ontvangen uit zijn periodieke distributienettarieven in 2018 (BESL-2017-36 tot BESL-2017-56 - zie links in bijlage 2). Die periodieke distributienettarieven vormen een vergoeding voor het gebruik van het net, de meteropnames enz. Wij bepalen de

inkomsten van de netbeheerders in functie van de kosten van de ondernemingen, meer bepaald volgens de werkwijze van de [tariefmethodologie 2017-2020](#).

Planning 2018

In oktober 2018 zal het toegelaten inkomen van de netbeheerders voor het jaar 2019 moeten worden vastgesteld volgens de bepalingen van de tariefmethodologie 2017-2020. Uiterlijk 1 september 2018 moeten de distributienetbeheerders de rapporteringsmodellen m.b.t. saldo vennootschapsbelasting en de rapporteringsmodellen inzake exogene kosten indienen met daarin de budgetten voor 2019. De distributienetbeheerders moeten uiterlijk 1 juli 2018 het rapporteringsmodel inzake endogene kosten 2017 indienen, vergezeld van een rapport inzake feitelijke bevindingen van hun commissaris. Deze rapporteringsmodellen zullen daarop volgend door ons in detail worden onderzocht.

2.4.4. Goedkeuring van de tariefvoorstellen

Rapportering 2017

Met akkoord van en in samenspraak met de distributienetbeheerders is een indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen opgesteld. Dit houdt in dat de distributienetbeheerders, na de vaststelling van het toegelaten inkomen 2018 (cfr. par. 2.4.3. Goedkeuring toegelaten inkomen netbeheerders) binnen een redelijke termijn hun tariefvoorstellen 2018 moeten indienen. Wij communiceerden via onze [website](#) over de vorderingen in het proces tot vaststelling van de distributienettarieven. Wij keurden na onderzoek de tariefvoorstellen van de distributienetbeheerders voor de [periodieke en niet-periodieke distributienettarieven 2018](#) goed op 12 december 2017.

Planning 2018

Na de vaststelling van het toegelaten inkomen 2019 zullen de distributienetbeheerders binnen een redelijke termijn hun tariefvoorstellen 2019 moeten indienen. Deze termijn is afhankelijk van het feit of de VREG met akkoord van en in samenspraak met de distributienetbeheerders een indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen kan opstellen. Bij gebrek aan een akkoord is de procedure volgens art. 4.1.33,§3 van het Energiedecreet van toepassing.

2.4.5. Vaststelling grootte en verrekening van de historische saldi 2010-2014

Rapportering 2017

In 2017 werd het detailonderzoek inzake de mathematische correctheid van de saldi 2010-2014 per tariefcomponent, waarmee in 2016 al van start werd gegaan, verder gezet. Hierbij werden via verschillende kanalen (e-mail, telefoon, overlegmomenten) contacten onderhouden met zowel de distributienetbeheerders als de CREG. Dit heeft ons toegelaten om het nazicht van de mathematische correctheid af te ronden. In een volgende stap onderzoeken we de redelijkheid van de kosten. Gezien de complexiteit en omvang van dit onderzoek en de planning inzake de voorbereiding van de distributienettarieven voor 2018 zullen we dit onderzoek pas begin 2018 kunnen aanvangen.

Planning 2018

Begin 2018 zullen we ons onderzoek naar de redelijkheid van de kosten 2018 verder zetten om vervolgens midden 2018 de saldi 2010-2014 definitief te kunnen vaststellen. Zoals uit het arrest van het Hof van Beroep te Brussel ook blijkt, kan de VREG ook autonoom de bestemming van deze saldi bepalen. Ook hiernaar zal in het voorjaar van 2018 een onderzoek

gebeuren. Vervolgens zal zowel de vaststelling als bestemming van de saldi 2010-2014 midden 2018 worden beslist.

2.4.6. Harmonisatie niet-periodieke distributienettarieven

Rapportering 2017

In overleg met de werkmaatschappijen Eandis en Infrax werd een mapping van de niet-periodieke distributienettarieven opgesteld die vertrekt vanuit een klantbenadering. Hierbij werd gestart vanuit veel voorkomende scenario's van residentiële werkaanvragen. Deze mapping maakte ons duidelijk dat in een volgende stap een mapping van de 'bill of materials' noodzakelijk was. Deze laatste bleek echter minder evident waardoor werd geoordeeld dat deze geen passende basis biedt voor de harmonisering van de toekomstige tarieven.

Beide werkmaatschappijen zijn op heden dan ook gestart met het opstellen van geactualiseerde technische 'bill of materials' op basis van de huidige technologie en kostprijs en dit in functie van de geldende uitvoeringswijze.

Planning 2018

We zullen het proces inzake de harmonisatie van de niet-periodieke distributienettarieven opnieuw opstarten, echter vertrekkende vanuit de geactualiseerde technische 'bill of materials'. Deze dienen nog worden omgezet naar generieke prestaties om vervolgens nieuwe tarieven te kunnen berekenen.

2.4.7. Onderzoek naar een nieuwe tariefstructuur voor periodieke distributienettarieven

Rapportering 2017

De door ons voor 2017 vastgelegde nettarieven werden vastgesteld zonder ingrijpende wijziging van de bestaande tariefstructuur. De tariefstructuur bepaalt op welke manier het volgens de tariefmethodologie vastgelegde toegelaten inkomen van de netbeheerders wordt aangerekend aan klantengroepen (afnemers op laagspanning, afnemers op middenspanning, ...) en op basis van welke tariefdragers dit gebeurt (per kWh of afhankelijk van het vermogen, ...). Qua tariefstructuur stellen zich maatschappelijk belangrijke vragen omtrent onder andere de verdeling van de aanrekening van het netgebruik aan de verschillende klantengroepen, het gebruik van tijdsvensters (time of use tarieven), de keuze voor tariefdragers (energie versus vermogen), ...

In de zomer-najaar van 2016 hielden wij een openbare raadpleging met de bedoeling om na te gaan of er een draagvlak is voor een capaciteitstarief voor de netgebonden kosten, met het oog op de mogelijke gevolgen op de tarieven voor de verschillende klantengroepen. Begin januari 2017 publiceerden we een verslag met alle reacties en bedenkingen uit de consultatie gebundeld: [RAPP-2017-01](#).

Uit de openbare raadpleging kwamen heel wat opmerkingen en vragen. Het werd duidelijk dat er voor niet-piekgemeten klanten op laagspanning (gezinnen en kleine bedrijven) nog onvoldoende draagvlak is voor een hervorming en dat er een apart traject nodig is met een grondiger analyse van de noodzaak tot hervorming. Om deze reden wezen wij in april 2017 een studie toe aan het onderzoeksinstituut VITO over de 'Herziening van de tariefstructuur van de distributienettarieven elektriciteit'.

De studie van VITO gaat zich in eerste instantie richten op de probleemstelling van de huidige tariefstructuur en de doelstelling van een nieuwe tariefstructuur. Voor vele belanghebbenden is het doel immers nog steeds onduidelijk, waardoor zij geen meerwaarde zien in een herziening van de tariefstructuur.

Vervolgens worden de kosten van de netbeheerders onderzocht om op deze manier de kostenveroorzakers van het distributienet te laten correleren met de kostendragers van de tariefstructuur. Dit maakt vervolgens deel uit van de analyse van de verschillende tariefmodellen. De analyse gebeurt aan de hand van een aantal Key Performance Indicators (KPI's) dewelke werden voorgelegd aan de verschillende stakeholders. De KPI's zijn een voorstel van VITO op basis van de CEER KPI's aangevuld met eigen parameters. Ze zijn zowel kwantitatief als kwalitatief. Het is immers onmogelijk een tariefstructuur te beoordelen op enkel kwantitatieve criteria door de complexiteit van het energielandschap.

We zetten parallel ook een traject op met onze belanghebbenden om hen zoveel mogelijk inhoudelijk en procesmatig te betrekken. We laten ons hierin begeleiden door het bureau Levuur. De studie van VITO loopt van april tot december 2017 en wordt mee begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de verschillende belangengroepen, waarvan vier vergaderingen zijn doorgegaan en/of zijn ingepland. Daarnaast wordt tijdens de loop van de studie op drie momenten feedback gegeven en input gevraagd aan alle belanghebbenden tijdens een specifiek stakeholderoverleg over de tariefstructuur voor niet-piekgemeten afnemers:

- Op woensdag 31 mei 2017 organiseerden we een eerste interactief overleg met onze belanghebbenden over het onderzoek naar de tariefstructuur voor gezinnen en kleine bedrijven. We gaven daarbij uitleg over het traject, de timing en historiek ervan. VITO lichtte de aanpak en methodiek van de studie toe. We hielden een interactieve discussie met de belanghebbenden over de toekomstige trends in het energielandschap en de KPI's die we nodig
- Op maandag 25 september 2017 organiseerden we een tweede interactief overleg met onze belanghebbenden over het onderzoek naar de tariefstructuur voor gezinnen en kleine bedrijven. VITO gaf een toelichting van de stand van zaken van het onderzoek en de manier waarop het omgegaan was met de input van de belanghebbenden rond de KPI's.
- Een derde en laatste belanghebbendenoverleg in het kader van de opmaak van deze studie is doorgegaan op 14 november 2017. Vito gaf opnieuw een toelichting bij de stand van zaken van het onderzoek, met name over de geselecteerde tariefmodellen, de aannames bij en de resultaten van de berekeningen en de mogelijke flankerende maatregelen.

Via onze website informeren we over dit belanghebbendentraject: www.vreg.be/nl/overleg-tariefstructuur-gezinnen-en-kleine-bedrijven.

Het traject voor de herziening van de tariefstructuur verloopt in twee delen: één voor de niet-piekgemeten (cfr. supra) en één voor de piekgemeten klanten (bedrijven en industrie met een maandgemeten of automatische meter). Op basis van de reacties van de consultatie ([CONS-2016-05](#)) werd het duidelijk dat de stakeholders die de piekgemeten klanten vertegenwoordigen, de nood aan een herziening van de tariefstructuur meer onderschreven dan de stakeholders die de gezinnen en kleine bedrijven vertegenwoordigen. Om deze reden werd er beslist een Expertengroep aan te stellen voor het aftoetsen en genereren van ideeën, uitwerken van simulaties, onderzoeken van de technische haalbaarheid, uitwisseling van informatie, zoeken van logische oplossingen, uitvoeren data- analyses, etc. Deze Expertengroep komt 1 maal per maand samen en de tussentijdse resultaten worden steeds voorgelegd aan alle stakeholders.

Via onze website informeren we over dit belanghebbendentraject: <http://www.vreg.be/nl/overleg-tariefstructuur-grotere-bedrijven-en-industrie>.

Het Energiedecreet stelt dat bij de invoering van een capaciteitstarief moet rekening gehouden worden met regionale objectieveerbare verschillen (richtsnoer 21 onder artikel 4.1.32, §1 van het Energiedecreet). We hebben hiervoor een externe consultant aangeduid die hierover een studie uitvoert, teneinde de regionale objectieveerbare verschillen te kunnen identificeren bij de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders.

Planning 2018

Het uitwerken van een tariefstructuur in overleg met de stakeholders zal in 2018 resulteren in een consultatie van de wijzigingen van een tariefstructuur binnen de tariefmethodologie. Ten vroegste vanaf 2019 zullen eventuele wijzigingen in voege treden.

We zullen de studie m.b.t. de regionale objectieveerbare verschillen (ROV's) afronden in 2018. We plannen in het voorjaar van 2018 een consultatie uit te voeren over de definitie van een ROV. Vervolgens zal op basis daarvan onderzocht worden welke potentiële bronnen van ROV bij de netbeheerders werkelijk als ROV kunnen erkend worden. We zullen vervolgens onderzoeken of en in welke mate we met de ROV kunnen rekening houden in een nieuwe tariefstructuur en eventueel ook bij de wijze van vaststellen van het toegelaten inkomen van de netbeheerder.

2.4.8. Opvolging van rechtszaken inzake onze tariefbevoegdheid

Zonstraal/VREG, Hof van Beroep Brussel, Tariefmethodologie 2017-2020

Zonstraal diende op 26 september 2016 een verzoekschrift in bij het Hof van Beroep te Brussel tot vernietiging van de beslissing van de VREG van 24 augustus 2016 met betrekking tot het vaststellen van de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2017-2020. De betwisting betrof een vermeende discriminatie m.b.t. het prosumententarief. Het Hof van Beroep te Brussel (sectie Marktenhof) sprak zich op 22 november 2017 uit. Het prosumententarief blijft bestaan. Het Hof volgde de redenering van Zonstraal niet en verklaarde het beroep van Zonstraal ongegrond. Gelet op deze uitspraak heeft Zonstraal aangegeven afstand van geding te willen doen in de andere lopende zaken in verband met het prosumententarief.

Zonstraal/VREG, Hof van Beroep Brussel, Tariefmethodologie 2015-2016

Zonstraal diende in 2014 een verzoekschrift in bij het Hof van Beroep te Brussel tot schorsing en vernietiging van de beslissing van de VREG van 30 september 2014 met betrekking tot het vaststellen van de methode ter vaststelling van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas voor de eerste reguleringsperiode 2015-2016. De betwisting betrof een vermeende discriminatie m.b.t. het prosumententarief.

Zonstraal heeft aangegeven afstand te zullen doen in deze zaak, gelet op het arrest van het Hof van Beroep te Brussel (sectie Marktenhof) van 22 november 2017.

Zonstraal/VREG, Raad van State, Tariefmethodologie 2015-2016

Zonstraal diende in 2014 een verzoekschrift in bij de Raad van State tot schorsing en vernietiging van de beslissing van de VREG van 30 september 2014 met betrekking tot het vaststellen van de methode ter vaststelling van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas voor de eerste reguleringsperiode 2015-2016. De betwisting betrof een vermeende discriminatie m.b.t. het prosumententarief.

De Raad van State zal zich echter niet meer ten gronde uitspreken omdat Zonstraal aangegeven heeft afstand te willen doen in deze zaak, gelet op het arrest van het Hof van Beroep te Brussel (sectie Marktenhof) van 22 november 2017. Zonstraal heeft een kopij van de brief waarmee hij de Raad van State ingelicht heeft van de afstand van geding in deze procedure, overgemaakt aan de VREG.

SD 3. We zorgen voor een efficiënte en effectieve CONTROLE en HANDHAVING van de Vlaamse energieregelgeving

OD 3.1. We zorgen voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest

3.1.1. Informeren van (potentiële) nieuwe energieleveranciers over de (openbardienst)verplichtingen die opgelegd zijn aan leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

Ondanks het relatief hoge aantal energieleveranciers dat al actief is in het Vlaamse Gewest, blijft er belangstelling van bedrijven om activiteiten te ontplooien op de energiemarkt. Hoewel er drie nieuwe leveranciers zich aanmeldden als leverancier, werd in 2017 slechts één intakegesprek gehouden.

In geval (kandidaat-)leveranciers hierin geïnteresseerd zijn, bieden we ook een overleg over de rapporteringsverplichtingen aan. Zo zorgen we ervoor dat de energieleveranciers geïnformeerd zijn over hun (rapporterings-)verantwoordelijkheden.

Planning 2018

Ook in 2018 zullen we – in het belang van de goede marktwerking en correcte rapportering door energieleveranciers aan ons – doorgaan met het organiseren van intake- en rapporteringsgesprekken met potentiële nieuwe leveranciers.

3.1.2. Beoordelen van aanvragen tot toekenning van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit en/of aardgas in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

In 2017 reikte de VREG een leveringsvergunning voor de levering van aardgas op het distributienet uit aan Trevion NV, die al beschikte over een leveringsvergunning voor elektriciteit. Verder maakten 3 bedrijven, met name Kleinverbruik Energie der Nederlanden, Shell Energy Europe Limited en Klinkenberg Energy, gebruik van de mogelijkheid om op basis van een melding actief te zijn in Vlaanderen, zonder Vlaamse leveringsvergunning.

Er waren leveranciers die in 2017 hun activiteiten in Vlaanderen stopzetten. De leveringsvergunning voor elektriciteit van Energy Cluster werd ingetrokken, gezien zij geen activiteiten meer hadden op het Vlaamse Distributienet.

Planning 2018

Naar verwachting zal ook in 2018 slechts een beperkt aantal leveringsvergunningen aangevraagd worden. Mogelijk zullen een aantal in het buitenland actieve energieleveranciers gebruik maken van de mogelijkheid die de Vlaamse regelgeving biedt om zonder een leveringsvergunning te moeten aanvragen ook in Vlaanderen actief te worden.

3.1.3. Controle op de naleving van de Vlaamse energieregelgeving opgelegd aan de elektriciteits- en aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

Deze doelstelling omvatte enerzijds de opvolging van de energieleveranciers met een VREG-leveringsvergunning, anderzijds werd deze opvolging geëvalueerd en er werd gezocht naar een manier om het niveau van controle te harmoniseren tussen leveranciers met een Vlaamse leveringsvergunning en leveranciers die niet op basis van een Vlaamse leveringsvergunning actief zijn. In een eerste stap werd de monitoring van alle actieve leveranciers verbeterd. Het tweede luik loopt nog en werd niet volledig afgerond in 2017.

Planning 2018

We zullen in 2018 verder werken aan het naar elkaar toe groeien van de controle en opvolging van energieleveranciers met en zonder leveringsvergunning.

3.1.4. Controle op de verplichte vermeldingen op de elektriciteits- en aardgasfactuur

Rapportering 2017

In de Vlaamse energiewetgeving worden de elektriciteits- en aardgasleveranciers verplicht om een aantal zaken informatief op hun facturen te vermelden. Zo moet op de factuur te zien zijn uit welke energiebronnen de elektriciteit opgewekt werd, de zogenaamde brandstofmix. Zo kunnen klanten die bijvoorbeeld hernieuwbare energie belangrijk vinden, op hun factuur zien of hun leverancier hen ook elektriciteit opgewekt met hernieuwbare energiebronnen biedt.

Daarnaast moet de klant op zijn factuur kunnen zien hoeveel elektriciteit en aardgas hij de afgelopen drie jaar verbruikte. Zo kan hij zijn vroegere verbruik beter vergelijken met het verbruik op zijn huidige factuur. Ten slotte moeten klanten op hun factuur kunnen zien hoeveel de bijdrage energiefonds bedraagt.

In de loop van 2016 voerden we een controle uit op de vermelding van de brandstofmix, de verbruikshistoriek en de bijdrage energiefonds op de facturen van de elektriciteitsleveranciers in Vlaanderen. We hebben de energieleveranciers op wiens facturen we fouten gevonden hadden gecontacteerd. We volgden die aanpassingen verder op in 2017 en in een aantal gevallen werd een procedure opgestart die kan leiden tot een administratieve boete.

Bovendien volgen we de naleving van deze verplichtingen ook op aan de hand van eventuele klachten van afnemers over deze materie.

In het Brandstofmixrapport ([RAPP-2017-07](#)) dat we op 21 juni publiceerden bieden we inzicht in de energiebronnen waarmee de in Vlaanderen geleverde elektriciteit opgewekt is. Per elektriciteitsleverancier tonen we het land van herkomst en de energiebronnen van de geleverde groene stroom in 2016. We publiceerden ook een infografiek om de inhoud van het rapport toe te lichten.

We hebben deze voor de elektriciteitsklanten relevante informatie ook meer gebruiksvriendelijk en interactief ontsloten door het aanbieden van de [Herkomstvergelijker](#) op onze website (zie 5.2.3).

Planning 2018

De verplichte vermeldingen op de elektriciteits- en aardgasfactuur worden door de VREG verder opgevolgd. In de eerste plaats rekenen we daarvoor op eventuele klachten en/of vragen van afnemers. Indien nodig, zullen we zelf een controle organiseren. De ervaring leert dat dit zeker voor de informatie m.b.t. de herkomst van de stroom wenselijk is.

OD 3.2. We zorgen voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbaredienst-)verplichtingen die in de

regelgeving worden opgelegd aan de beheerders van elektriciteits- en aardgasnetten in het Vlaams Gewest

3.2.1. Aanwijzing van de beheerders van de distributienetten in het Vlaams Gewest en het toekennen van toestemming aan de netbeheerder om een beroep te doen op een werkmaatschappij

Rapportering 2017

Er is een elektriciteits- of aardgasdistributienetbeheerder door de VREG aangewezen voor alle elektriciteits- en aardgasdistributienetten in Vlaanderen, met uitzondering van Enexis (voor het aardgasdistributienet te Baarle-Hertog).

Enexis moet nog worden aangewezen als aardgasdistributienetbeheerder voor het grondgebied van Baarle-Hertog. ACM en Enexis werden in februari aangeschreven in het kader van aanvullende inlichtingen inzake het dossier. Antwoorden werden ontvangen in de loop van maart resp. mei.. Het onderzoek van het ingediende dossier zal worden afgerond in de loop van 2017.

We onderzochten de samenwerking(sovereenkomst) van Eandis met het VEB, die we als leverancier moeten kwalificeren. Een dergelijke samenwerking houdt een inbreuk in op artikels 4.1.9 en 4.1.14 van het Energiedecreet (non-discriminatieplicht). Finaal werd de overeenkomst in 2017 ontbonden.

Planning 2018

Aandacht zal gaan naar de verdere integratie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrax. Indien een dossier ter aanwijzing wordt ingediend, zal nagegaan worden of de maatschappij voldoet aan de decretale voorwaarden inzake juridische ontvlechting, financiële capaciteit en technische competentie.

3.2.2. Goedkeuring investeringsplannen distributienetbeheerders

Rapportering 2017

We houden toezicht op de investeringsplannen van de netbeheerder, met name wordt nagegaan of deze voldoende rekening houden met toekomstige evoluties (inzake verbruik en productie, specifiek bv. toename elektrische voertuigen, warmtepompen, ...). Minder en minder rijst daarbij de noodzaak om louter investeringen in kabels te doen om deze evoluties op te vangen. Nieuwe instrumenten zijn vraagbeheer (onder meer via slimme meters) en flexibele toegang van productie-eenheden tot het net. De VREG zorgt ervoor dat de netbeheerder hier voldoende rekening mee houdt bij het bepalen van zijn investeringen.

Begin december keurden we de investeringsplannen van de distributienetbeheerders en de plaatselijke vervoernetbeheerder goed. Ze bestrijken een periode van drie jaar en geven dus een idee welke investeringen in de pijplijn zitten voor de periode 2018-2020. Naar jaarlijkse gewoonte publiceerden we hiervan ook een syntheserapport op onze website ([RAPP-2017-18](#)). Daarnaast worden de distributienetbeheerders ook verplicht om hun investeringsplannen te publiceren.

We maakten afspraken met de netbeheerders over de rapportering van de nodige investeringsbudgetten, zodat we in de toekomst beter kunnen inspelen op vragen van de netgebruikers.

Planning 2018

We zetten ons toezicht verder op het investeringsbeleid van de netbeheerders. Om de transparantie voor de netgebruiker te verhogen, brengen we daarbij ook de relatie in kaart tussen de investeringsplannen en de distributienettarieven.

3.2.3. Controle op de naleving van de verplichtingen inzake aansluitbaarheids- en aansluitingsgraad van de aardgasnetten in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

Het decreet werd gewijzigd in 2017 m.b.t. de doelstellingen van de aansluitbaarheidsgraad en onze opvolging ervan. De VREG moet beslissen over de lengte van het rendabel deel dat de aardgasdistributienetbeheerder ten laste moet nemen bij een netuitbreiding naar aanleiding van een aansluitingsaanvraag, voor de aanleg op het openbaar domein tussen het aardgasdistributienet en de wooneenheid, het gebouw of de verkaveling.

We hielden hierover overleg met de netbeheerders en organiseerden in het najaar van 2017 een consultatie over de lengte van het rendabel deel ([CONS-2017-3](#)). Het resultaat van de consultatie is terug te vinden [in RAPP-2017-15](#) dat gepubliceerd werd op 12 december 2017 en is verwerkt in de tariefbeslissingen voor 2018.

Het decreet voorziet wel nog altijd in de rapportering door de netbeheerders van het aantal aansluitbare wooneenheden en gebouwen (zonder doelstelling) aan de VREG. Dit werd opgevolgd in het kader van de behandeling van de investeringsplannen voor aardgas.

Planning 2018

Het decreet voorziet in de rapportering door de netbeheerders van het aantal aansluitbare wooneenheden en gebouwen (zonder doelstelling) aan ons. Dit zal verder worden opgevolgd in het kader van de behandeling van de investeringsplannen voor aardgas.

We zullen het rendabel deel door de aardgasdistributienetbeheerders voor het eerst laten vermelden op hun niet-periodieke tariefbladen 2018.

3.2.4. Behandelen van aanvragen voor aanleg en uitbating van directe lijnen en leidingen en gesloten distributienetten

Rapportering 2017

Directe lijnen en leidingen

Er zijn al bij al relatief weinig concrete aanvragen tot toelating van de VREG voor de aanleg van een directe lijn. In 2017 werden vier beslissingen genomen. Die beslissingen betroffen twee weigeringen en twee toelatingen. We publiceerden deze beslissingen ([BESL-2017-14](#), [BESL-2017-13](#), [BESL-2017-04](#) en [BESL-2017-02](#)) ook op onze website.

Daarnaast ontvangen we wel veel vragen met betrekking tot het aftoetsen van concepten voor de aanleg van directe lijn waarvoor onze toelating niet vereist is. Concreet gaat het om het aftasten van de grenzen van de 'eigen site'.

Gesloten distributienetten

In 2017 ontvingen we twee meldingen van gesloten distributienetten van elektriciteit. Twee dossiers die destijds in 2012 werden ingediend (meldingen) maar waarvan het dossier onvolledig bleef, werden eind 2017 door de respectievelijke melders heropgestart.

MEDE-2017-01

De VREG had in de loop van 2016 vastgesteld dat er nood bestond aan een update van de mededeling van 6 september 2011 met betrekking tot privédistributienetten en directe lijnen (MEDE-2011-4). De mededeling van 7 februari 2017 ([MEDE-2017-01](#)) met betrekking tot privédistributienetten, directe lijnen en directe leidingen, en tot opheffing van mededeling MEDE-2011-4 vervangt de vorige mededeling. In deze mededeling somt de VREG de regels op die relevant zijn bij de aanleg en

exploitatie van privé distributienetten en directe lijnen, en geeft meer uitleg bij de praktische betekenis ervan. Vervolgens wordt de toepassing van de regels met betrekking tot directe lijnen getoetst aan enkele scenario's: zijn de regels van toepassing of niet? En wat is de impact van de toepassing ervan?

Planning 2018

We voorzien om alle ontvangen aanvragen te behandelen binnen een termijn van 3 maanden.

3.2.5. Beslechting van geschillen van afnemers tegen netbeheerders

Rapportering 2017

We ontvingen in 2017 zes geschillen van afnemers tegen netbeheerders, na voorafgaandelijke bemiddeling zonder resultaat door de federale ombudsdienst voor energie.

Eén geschil (betwisting meterstanden) werd al minnelijk geregeld tussen partijen vooraleer de VREG het kon behandelen. In een ander geschil werd een compensatie toegekend aan de eindafnemer.

De vier andere geschillen werden ingediend werden ingediend in het najaar en waren bijgevolg nog niet afgehandeld op het einde van 2017.

Planning 2018

We behandelen elk voorgelegd geschil binnen de termijnen en conform de procedure opgenomen in de Vlaamse energiewetgeving.

OD 3.3. We beheren het systeem van de groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, zoals voorzien in de Vlaamse energiewetgeving

3.3.1. We faciliteren de markt in groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

We hebben de decretale taak om de centrale databank te beheren waarin de aan de producenten toegekende groenestroom- en warmtekrachtcertificaten worden geregistreerd. In de databank wordt bijgehouden wie de eigenaar is van de betrokken certificaten, worden overdrachten van deze eigendom geregistreerd en wordt ook de mogelijkheid geboden aan de eigenaar van de certificaten om deze in te leveren voor de quotumverplichtingen. Als de geldigheidsduur van de certificaten bereikt is, vervallen ze automatisch.

Hetzelfde gebeurt voor de garanties van oorsprong. In de certificatedatabank registreren we de garanties van oorsprong (GOs) die we toekenden in het Vlaams Gewest en de eigenaar daarvan. De eigenaars van deze GOs kunnen deze in de databank inleveren om zo aan te tonen dat ze een hoeveelheid groene stroom hebben geleverd. In de databank worden ook verkopen van garanties van oorsprong geregistreerd, evenals het verval ervan na afloop van hun geldigheidstermijn. Via een verbinding tussen de certificatedatabank en de HUB van AIB verzekeren we de in- en uitvoer van garanties van oorsprong tussen Vlaanderen en een heel aantal Europese lidstaten.

De groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong worden door ons aangemaakt en aan de juiste persoon toegekend (d.w.z. geplaatst in zijn certificatenportefeuille in de VREG-certificatedatabank) op basis van de dossierbehandeling en rapporteringen aan de VREG van VEA en de netbeheerders.

Eind november 2016 lanceerden we een nieuwe “certificatendatabank”, inclusief interfaces voor de automatische uitwisseling van informatie tussen VREG en de dossierbehandelaars VREG en VEA in het kader van de toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong. Tot begin juni werden veel tijd en middelen besteed aan de nazorg en remediëring van de kinderziekten die volgden op de lancering van deze nieuwe databank en interfaces. Er werden extra afspraken gemaakt met de netbeheerders rond de data-uitwisseling via de interfaces en op regelmatige tijdstippen wordt met hen samengezeten om de stand van zaken te bespreken. We voerden midden 2017 een tevredenheidsenquête uit bij de gebruikers van de nieuwe databank. De feedback was grotendeels positief. Er werden een aantal nieuwe functionaliteiten gesuggereerd waarvan we de implementatie nog zullen bekijken.

Planning 2018

We zorgen dat de gegevens in de certificatendatabank veilig, correct en continu ter beschikking staan van de gebruikers. We implementeren de door AIB vereiste wijzigingen om de internationale handel van garanties van oorsprong te waarborgen. In overleg met de gebruikers van de databank volgen we de goede werking op van deze toepassing.

3.3.2. We controleren de naleving door de quotumplichtigen van de wettelijke certificaatverplichtingen inzake groene stroom en warmte-krachtbesparing

Rapportering 2017

We voerden deze controle uit volgens planning en stelden vast dat de meeste quotumplichtige toegangshouders voldeden aan hun certificaatverplichtingen. Drie partijen dienden geen enkel groenestroomcertificaat of warmte-krachtcertificaat in (Biopower Oostende, Electrawinds Distributie en Greenpower Oostende). Essent gaf, net als in vorige jaren, aan omwille van principiële redenen 10 niet-Vlaamse certificaten (i.e. 3 Waalse, 2 Brusselse en 5 certificaten uit een lidstaat van de EER) te willen indienen die de VREG niet kan aanvaarden om te voldoen aan de quotumverplichting inzake groene stroom. De VREG heeft aan deze vier partijen daarom een administratieve boete opgelegd ten belope van de respectievelijke ontbrekende groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten. In totaal gaat het om 1088 groenestroomcertificaten en 524 warmte-krachtcertificaten. Meer details over de uitvoering van deze controle kunnen teruggevonden worden in het Certificatenmarktrapport 2016 ([RAPP-2017-08](#)) dat werd gepubliceerd op 13 juli 2017.

De VREG verloor vijf rechtszaken, destijds telkens ingeleid door Essent tegen de quotumboete die hun opgelegd werd in de jaren 2005 tot 2009. Volgens de rechters in eerste aanleg was er een schending van de Belgische Economische en Monetaire Unie door de Vlaamse overheid door geen Waalse of Brusselse groenestroomcertificaten te aanvaarden voor de quotumverplichting en was er ten tijde van het opleggen van de bewuste quotumboetes bovendien geen echte, goed werkende certificatenmarkt. De VREG betwist dit standpunt en tekende hoger beroep aan bij het Hof van Beroep te Brussel. Het vonnis in kwestie is dus niet in kracht van gewijsde gegaan.

Planning 2018

We berekenen het aantal in te leveren groenestroom- en warmte-krachtcertificaten en brengen de betrokken quotumplichtige toegangshouders hiervan op de hoogte. We controleren of ze voor 1 april het juiste aantal groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten ingediend hebben en indien dat niet het geval is, leggen we een administratieve geldboete op. In het jaarlijkse certificatenmarktrapport rapporteren we publiekelijk over het resultaat van onze controle op de

naleving door de quotumplichtige toegangshouders van de quotumverplichtingen inzake deze steuncertificaten.

3.3.3. We controleren de naleving van de verplichtingen van de netbeheerders in het kader van het systeem van de groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten

Rapportering 2017

We controleerden de naleving door de netbeheerders van hun opkoopverplichting van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten tegen minimumprijs en de transparantie en de regulariteit van de verkoop van deze certificaten door de netbeheerders. De belangrijkste conclusies van deze controle werden gepubliceerd in het [Certificatenmarktrapport](#). We volgen daarbij de evolutie op van het certificatenoverschot bij de netbeheerders.

De netbeheerders werden ook geïnformeerd van de resultaten van de solidarisering van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van deze openbaredienstverplichting.

Planning 2018

We zullen deze aanpak ook in 2018 verderzetten.

3.3.4. We controleren de groene elektriciteitscontracten op oorsprong van de geleverde elektriciteit aan de hand van de ingediende garanties van oorsprong

De VREG is aangeduid als de instantie die de garanties van oorsprong uitreikt voor de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen en op basis van kwalitatieve warmte-krachtkoppeling in het Vlaams gewest. Een garantie van oorsprong is een eenduidig bewijsstuk dat 1 MWh elektriciteit geproduceerd is op basis van hernieuwbare energiebronnen of d.m.v. een kwalitatieve warmte-krachtinstallatie en dat slechts éénmalig kan worden gebruikt ter staving van de levering van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve WKK, conform de Europese richtlijnen Hernieuwbare Energiebronnen 2009/28 en de richtlijn energie-efficiëntie 2012/27.

Om stroom te mogen leveren als “elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen” of “groene stroom” zijn elektriciteitsleveranciers verplicht om een overeenkomstige hoeveelheid garanties van oorsprong voor te leggen aan de VREG. Garanties van oorsprong kunnen niet enkel binnen het Vlaams Gewest worden verhandeld, maar ook uitgewisseld worden met diverse Europese lidstaten (met name de lidstaten die lid zijn van AIB, de “Association of Issuing Bodies” van garanties van oorsprong). Dit gebeurt via een link tussen onze certificatedatabank en de “hub” van AIB.

De gemiddelde transactieprijs voor een GO voor hernieuwbare energie is aan het stijgen, in functie van een toenemende vraag. Deze markt is een Europese markt, in tegenstelling tot de markten voor steuncertificaten (GSC en WKC) die wettelijk beperkt zijn tot Vlaanderen. Er is dus een belangrijke invloed van buitenlandse GOs op het prijspeil van de Vlaamse markt in garanties van oorsprong. De handel in WKK-GOs is veel minder ontwikkeld dan deze in hernieuwbare GOs.

We berekenen per maand en per elektriciteitsleverancier het aantal in te leveren garanties van oorsprong op basis van de maandelijkse afnamegegevens van de klanten met een “groen” leveringscontract. De betrokken leverancier dient dan maandelijks het juiste aantal garanties van oorsprong in (=“maandelijks groenrapportering”). De VREG controleert dit in de certificatedatabank.

Via de Groencheck op de website van de VREG kan elke individuele elektriciteitsafnemer vervolgens nagaan of de leverancier effectief die maand groene stroom heeft geleverd. Hiermee gebeurt er een

steekproefsgewijze controle of een elektriciteitsleverancier wel voor alle leveringen waarvoor hij groene stroom beloofd heeft aan de afnemer, garanties van oorsprong voorlegt. Leveranciers die systematisch fouten maken, kunnen een boete opgelegd krijgen.

Eind 2016 werd een nieuwe certificatedatabank in gebruik genomen en in 2017 werd gestart met het project GroenCheck 2.0, dat uitgebreidere informatie bevat over het land van herkomst en de energiebron van de geleverde elektriciteit per afnamepunt. Omwille van deze aanpassingen, was het niet mogelijk om maandelijks de Groencheck te actualiseren en de gegevens te controleren.

Planning 2018

Via de inlevering van garanties van oorsprong kunnen elektriciteitsleveranciers de oorsprong van de door hen aan de consument geleverde elektriciteit aantonen. Dit proces, evenals de module voor de controle van de “groenheid” van de geleverde elektriciteit, de GroenCheck, werden in 2017 verder uitgebouwd om de verwachtingen van de klanten en de evoluties op de markt te volgen. Zo moeten consumenten meer informatie krijgen over de oorsprong van de aan hen geleverde elektriciteit, zowel wat betreft geografische oorsprong als qua hernieuwbare energiebron (wind, water, biomassa, zon, geothermie,...). Het online beschikbaar maken van de GroenCheck 2.0 wordt vooropgesteld voor eind 2017 of begin 2018.

Waar tot op heden enkel de oorsprong van de elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen kan worden aangetoond via garanties van oorsprong, pleit onder meer AIB om dit op termijn voor alle energiebronnen (ook nucleaire, fossiele,...) in te voeren. Vanaf dan zal volledige transparantie geboden kunnen worden aan de eindafnemer over de oorsprong van de hem geleverde elektriciteit. De VREG zal nauwlettend de evoluties terzake op Europees vlak, onder meer in het kader van het ‘Clean Energy for all Europeans’ package, opvolgen.

3.3.5. We treden op bij onregelmatigheden of fraude met steuncertificaten

Rapportering 2017

We werkten samen met de netbeheerders en VEA een aanpak uit inzake optreden bij het vaststellen van energiefraude of andere onregelmatigheden in een zonnepanelen-dossiers. We willen daarmee waarborgen dat de dossierbehandeling door de netbeheerders verloopt volgens uniforme procedures en conform de regelgeving. Dit is nodig omdat de netbeheerders het beheer van deze dossiers overgenomen hebben sinds november 2016.

Wat betreft de rechtszaken wegens vermeende fraude met steuncertificaten, aanhangig gemaakt door de VREG, gingen in één correctionele rechtszaak de beklaagden vrijuit; in een ander dossier werd het gerechtelijk onderzoek voor de raadkamer gebracht waar bijkomende onderzoeksmaatregelen gevraagd werden door de beklaagden. In een aantal andere dossiers zijn nog gerechtelijke onderzoeken lopende.

Tevens werd een administratieve geldboete die de VREG in 2017 oplegde aan een productie-installatie voor groene stroom ten gevolge van foutieve rapporteringen die leiden tot de toekenning van meer steuncertificaten dan zij recht op hadden, aangevochten voor de rechtbank van eerste aanleg.

Planning 2018

We blijven verder acties ondernemen bij vermoedens van certificatenfraude of andere onregelmatigheden. Dit kan gaan van het indienen van klacht met burgerlijke partijstelling tot het opleggen van administratieve boetes.

SD 4. We zorgen voor TRANSPARANTIE in de elektriciteits- en aardgasmarkt door de markt en de effecten van het beleid op de markt te monitoren en de resultaten hiervan te publiceren

OD. 4.1. We monitoren, analyseren en publiceren kerncijfers over de elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen

Rapportering 2017

We publiceerden in 2017 net als andere jaren maandelijks de volgende kerncijfers voor zowel de elektriciteits- als aardgasmarkt op de website:

- de [marktaandeelen van actieve leveranciers](#) op basis van het aantal beleverde toegangspunten;
- het aantal [leverancierswissels](#);
- de [indeling van afnemers en geleverde energie per netgebied](#): aantal automatisch gelezen (AMR), maandelijks gelezen (MMR), aantal jaargelezen (YMR) professionele toegangspunten en huishoudelijke toegangspunten.

Bij de maandelijkse publicatie van deze kerncijfers besteden we aandacht aan de belangrijkste conclusies van onze analyses van deze statistieken door ze op te nemen in onze nieuwsbrief of via andere communicatiekanalen, voor zover de evoluties voldoende duidelijk en relevant zijn.

We publiceren ook jaarlijks een marktrapport met daarin een overzicht en analyse van de kerncijfers met betrekking tot de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest in het afgelopen jaar. Dit rapport bevat een zo compleet mogelijk overzicht van kerncijfers over de door ons gemonitorde markten.

Het marktrapport 2017 ([RAPP-2017-05](#)) werd gepubliceerd op 11 mei 2017. Hierover werd ook een [persbericht](#) gepubliceerd.

Concurrentie op leveranciersniveau kan enkel duurzame positieve effecten hebben als ook de concurrentie voluit kan spelen op productie- en importniveau. Zo monitoren we de concurrentiegraad (HHI) van het elektriciteitsproductiepark in Vlaanderen. De HHI voor het jaar 2016 werd eind 2017 berekend en zal in het marktrapport 2017 gepubliceerd worden.

Planning 2018

We zetten de bestaande monitoring en analyse-inspanningen verder op maandelijkse en jaarlijkse basis.

Met het oog op de invoering van de MIG 6 marktprocessen, bekijken we de impact hiervan op de rapporteringen, met het oog op het verzekeren van continuïteit en om de kwaliteit en inhoud van de marktrapporteringen aan de VREG verder te verbeteren.

OD 4.2. We capteren de meningen en ervaringen van de huishoudelijke afnemers en de bedrijven m.b.t. de elektriciteits- en aardgasmarkt

Rapportering 2017

Om een vinger aan de pols te houden peilen we jaarlijks naar de meningen van de Vlaamse burgers en bedrijven en hun ervaringen met de elektriciteits- en aardgasmarkt. Voor de grote industriële bedrijfsafnemers is een standaardenquête niet relevant. Over deze afnemers verzamelen we ad hoc informatie en nemen we regelmatig deel aan de activiteiten die de sectororganisaties organiseren voor hun leden die op het distributienet zijn aangesloten. Samen met de evolutie van de elektriciteits- en

aardgasprijzen voor huishoudelijke en kleine zakelijke afnemers worden de belangrijkste resultaten van deze enquêtes opgenomen in de jaarlijkse Marktmonitor. De [Marktmonitor 2017](#) werd op 7 november gepubliceerd. In 2017 waren er problemen met de enquête bij de KMO's, waardoor hiervan geen resultaten gepubliceerd konden worden in de Marktmonitor.

Planning 2018

Ook in 2018 zullen we deze enquêtes bij 1.000 gezinnen en 1.000 KMO's laten uitvoeren en de resultaten ervan publiceren in de Marktmonitor.

OD 4.3. We volgen de evolutie op van de elektriciteits- en aardgasprijzen en -tarieven voor huishoudelijke afnemers en kleine industriële afnemers in het Vlaams Gewest

Rapportering 2017

We monitoren de evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen voor huishoudelijke afnemers en kleine industriële afnemers in het Vlaams Gewest aan de hand van de gegevens uit de V-test. Het gaat om de prijsgegevens die de leveranciers ons maandelijks aanleveren, die door ons gecontroleerd en gewogen worden op basis van onze cijfers over marktaandelen,...

We publiceren maandelijks een [geactualiseerd overzicht van het gemiddelde prijsniveau](#) van huishoudelijke elektriciteits- en aardgascontracten op de markt op onze website. We maken geen vergelijking met de prijzen in de andere gewesten en onze buurlanden. Deze taak wordt uitgevoerd door de CREG.

We publiceren jaarlijks in de Marktmonitor een diepgaande analyse van de prijzevolutie. Het rapport beschrijft de evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen voor een doorsnee gezin en een kmo met een gemiddeld verbruik, evenals de evolutie van de onderdelen van de energieprijz. Verder werden ook de sociale maximumprijzen en het elektriciteits- en aardgastarief van de netbeheerder in zijn rol van leverancier in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen geanalyseerd. We maken ook de vergelijking tussen de perceptie van de gezinnen en bedrijven over de prijzen (uit de enquête) met de realiteit. De Marktmonitor 2017 werd 7 november gepubliceerd.

De prijzen die we maandelijks gebruiken in het kader van de V-test vormen de basis voor de berekening van de maandelijkse gewogen gemiddelde prijzen die we ook in 2017 elke maand naar de FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie stuurden, aangezien bepaalde berekeningen input zijn voor de berekening van het indexcijfer van de daaropvolgende maand.

We blijven ook informeren over de [hoogte](#) en [evolutie van de distributienettarieven](#) via onze website. We maakten een infografiek op waarin we meer informatie geven over de [samenstelling van de distributienettarieven](#) en maakten deze beschikbaar via onze website. Het is de bedoeling om deze infografiek vanaf nu jaarlijks te actualiseren bij de vastlegging van nieuwe tarieven.

Voor distributienettarieven in Vlaanderen werd een tool aangemaakt om de tarieven over de verschillende jaren heen alsook tussen de verschillende netbeheerders te analyseren. Bovendien werden de tarieven opgedeeld per component, waardoor een gedetailleerde weergave mogelijk is. Deze tool vormt de basis om de tarieven te gaan vergelijken met tarieven in de andere gewesten en mogelijks met andere Europese landen. Gezien de distributienetkosten in de verschillende gewesten en landen verschillend wordt opgedeeld (bijv. openbare verlichting wordt anders geïnd, voor steuncertificaten worden andere inkomsten dan deze uit de energiefactuur gehaald,...), was het van belang deze te tariefcomponenten te differentiëren om een goed onderzoek mogelijk te maken.

Planning 2018

We zullen de evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen in het Vlaams Gewest voor gezinnen en kleine bedrijven blijvend opvolgen en hierover maandelijks informeren via onze website.

Ook de evolutie, kost en samenstelling van de nettarieven zal in 2018 opnieuw geduid worden op onze website. Voorts analyseren we verschillende componenten van de nettarieven en vergelijken we deze tussen de verschillende Vlaamse netbeheerders. We onderzoeken ook de evolutie van de distributienettarieven in Vlaanderen en vergelijken de tarieven met deze in andere gewesten.

OD 4.4. We monitoren de indicatoren van het sociaal energiebeleid

Rapportering 2017

We publiceren maandelijks de [evolutie van het aantal actieve budgetmeters](#) in Vlaanderen in absolute cijfers, alsook gerelateerd tot het aantal gezinnen.

Jaarlijks publiceren we een rapport met cijfergegevens over huishoudelijke afnemers gerelateerd aan de wettelijke procedures voor de sociale openbaredienstverplichtingen (het “sociaal rapport”). De statistieken in dit rapport hangen nauw samen met de procedure die energieleveranciers en distributienetbeheerders moeten volgen wanneer een huishoudelijke afnemer zijn energiefactuur niet betaalt. De energieleveranciers die leveren aan huishoudelijke afnemers en de netbeheerders zijn verplicht om jaarlijks voor 31 maart input te leveren voor dit rapport. We maken de geanalyseerde cijfers over aan de minister.

Het [Sociaal Rapport met de cijfers voor 2016](#) werd tijdig overgemaakt aan de minister en gepubliceerd op onze website. De cijfers werden ook opgenomen in een [infografiek](#) en op 15 juni 2017 werd hierover ook een [persbericht](#) gepubliceerd.

Alle sociale statistieken die beschikbaar zijn per gemeente en provincie kunnen ook geconsulteerd worden op <http://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-energiearmoede>.

Planning 2018

We zullen de kwetsbare afnemers verder informeren over hun rechten en plichten op de elektriciteits- en aardgasmarkt, maar ook over de opportuniteiten die de markt hen biedt.

We staan in voor de controle op de naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen, opgelegd aan de energieleveranciers en afnemers.

De nodige beleidsindicatoren worden opgevolgd via de jaarlijkse opmaak en publicatie van het sociaal energierapport. Het opvolgen van deze cijfers is zeer belangrijk in tijden van stijgende energiekosten. Naast het jaarlijkse rapport met beleidsrelevante informatie over de uitvoering van de sociale openbaredienstverplichtingen, zullen we ook blijven meewerken aan de vooropgestelde optimalisaties van de sociale bescherming opgenomen in de conceptnota energiearmoedeprogramma.

OD 4.5. We monitoren de kwaliteit van dienstverlening van de netbeheerders

Rapportering 2017

We publiceren jaarlijks een rapport over de kwaliteit van dienstverlening van de Vlaamse distributienetbeheerders op onze website.

Kwaliteitsbewaking is breder dan enkel de technische waarborging van de levering van elektriciteit en aardgas. Het gaat ook over de karakteristieken van het net, onderbrekingen van de toegang tot het net, de spanningskwaliteit, dienstverlening en informatieverstrekking bij klachten en aanvragen over hun algemene diensten.

Alle netbeheerders bezorgen ons daartoe jaarlijks een rapport waarin zij de kwaliteit van hun dienstverlening beschrijven. De VREG analyseert deze rapporteringen en maakt een vergelijking tussen de prestaties van de diverse netbeheerders.

Begin augustus publiceerden we een rapport voor elektriciteit ([RAPP-2017-09](#)) en een voor aardgas ([RAPP-2017-10](#)). Van de informatie uit de kwaliteitsrapporten werd ook een [infografiek](#) gemaakt.

Eind november publiceerden we een rapport over de aansprakelijkheid van de netbeheerders bij onderbrekingen en laattijdige (her)aansluiting ([RAPP-2017-16](#)).

In de huidige tariefmethodologie werd voor het eerst een financiële prikkel gegeven aan de distributienetbeheerders m.b.t. de kwaliteit van hun dienstverlening. In het kader zijn zij begonnen in 2017 met de registratie van bepaalde kwaliteitsprestaties.

Planning 2018

We gaan verder met de analyse en monitoring van de kwaliteit van dienstverlening van de netbeheerders. Verder zal de VREG onderzoeken in hoeverre de rapportering inzake de kwaliteit van de dienstverlening en de rapportering i.h.k.v. de kwaliteitsfactor in de tariefmethodologie op elkaar kunnen worden afgestemd om de rapporteringslasten te beperken. We monitoren verder de aansprakelijkheid van de netbeheerders bij onderbrekingen en laattijdige (her)aansluiting.

Overeenkomstig de tariefmethodologie zullen de distributienetbeheerders per 1 april 2018 het rapporteringsmodel inzake kwaliteit dienstverlening voor 2017, vergezeld van de jaarlijkse checklists, indienen. De door elke distributienetbeheerder gerapporteerde kwaliteitsgegevens zullen door ons in detail worden onderzocht teneinde na te gaan dat de gerapporteerde data volledig en betrouwbaar is.

OD 4.6. We brengen transparantie in de certificatenmarkt en de markt in garanties van oorsprong

Rapportering 2017

We publiceren maandelijks cijfers over de markt in [groenestroomcertificaten](#), [warmtekrachtcertificaten](#) en [garanties van oorsprong](#). Sinds september 2017 doen we dat via vernieuwde en inzichtelijkere statistieken en infografieken.

Voor steuncertificaten groene stroom en WKK gaat het om de volgende gegevens:

- aantal uitgereikte steuncertificaten per productiemaand en per technologie;
- aantal bilateraal verhandelde steuncertificaten per maand;
- gemiddelde transactieprijs per maand, evenals de hoogste en laagste prijs per maand, de gemiddelde transactieprijs per inleveringsronde en de spread per maand en per jaar;
- aantal verkopen aan minimumprijs aan de netbeheerder per maand, per minimumprijs en voor groene stroom ook per technologie, evenals de maandelijkse kost hiervan.

Voor garanties van oorsprong groene stroom en WKK gaat het om de volgende gegevens:

- aantal uitgereikte garanties van oorsprong per productiemaand en per technologie;
- aantal bilateraal verhandelde garanties van oorsprong in Vlaanderen per maand;
- aantal geïmporteerde en geëxporteerde garanties van oorsprong groene stroom;
- gemiddelde transactieprijs per maand van de verkochte en sinds november 2016 ook van de geëxporteerde garanties van oorsprong, evenals de hoogste en laagste prijs per maand.

Daarnaast publiceren we jaarlijks ook een Certificatenmarktrapport over de markten voor groenestroom- en warmte-krachtcertificaten. Dit bevat een samenvatting en analyse van de stand van zaken op de certificatenmarkten en de quotumverplichtingen. Het Certificatenmarktrapport 2016 ([RAPP-2017-08](#)) werd, samen met een [persbericht](#) hierover, gepubliceerd op 13 juli 2017.

Om te voldoen aan de quotumverplichting kopen toegangshouders/energieleveranciers steuncertificaten aan bij partijen die deze willen verkopen. We houden [lijsten bij van potentiële kopers en verkopers van groenestroom- en WKK-certificaten](#) om de transparantie van de markt te verhogen. Enkel potentiële kopers/verkopers van groenestroomcertificaten/warmte-kranchcertificaten die daar uitdrukkelijk om gevraagd hebben, werden opgenomen. Deze lijsten werd ook in 2017 up to date gehouden en gepubliceerd.

Planning 2018

We blijven de werking van de markt in steuncertificaten en garanties van oorsprong opvolgen en zetten onze activiteiten verder inzake het transparant maken van deze markt door de publicatie van bovenstaande maandelijkse cijfers en infografieken en de jaarlijkse publicatie van een certificatenmarktrapport.

OD 4.7. We monitoren de doorrekening van de kosten van de certificatenverplichtingen in de energieprij

Rapportering 2017

We publiceerden op 19 september 2017 het jaarlijks rapport m.b.t. de kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor elektriciteitsleveranciers in uitvoering van art. 3.1.3., eerste lid, 4°, d), e) en f) van het Energiedecreet ([RAPP-2017-11](#)). Volgens het Energiedecreet dienden wij dat te publiceren voor 30 juni.

Dit rapport bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2016. De bedoeling van dit rapport is om bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten.

Planning 2018

In 2018 zullen we dit rapport publiceren voor de decretale deadline van 30 juni.

SD 5. We willen de actieve participatie van de afnemers aan de energiemarkt bevorderen door hen te INFORMEREN over de mogelijkheden op deze energiemarkt en hen activeren om hier gebruik van te maken

OD 5.1. We bieden actuele, begrijpelijke, goed toegankelijke en praktische informatie aan over de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest en de mogelijkheden hierin

5.1.1. Informeren via website en nieuwsbrief

Rapportering 2017

Website

De VREG-website (www.vreg.be) is en blijft het belangrijkste communicatie-instrument, zowel naar de sector, de overheid als het grote publiek. In de jaarlijkse enquêtes bij gezinnen en bedrijven scoort de website heel goed.

In 2017 had onze website 1.087.729 unieke bezoekers. Dat zijn er iets minder dan in 2016 (1.291.646 unieke bezoekers).

Nieuwsbrieven

Om geïnteresseerden en belanghebbenden op de hoogte te brengen van belangrijke wijzigingen aan onze website, nieuwe consultaties, veel gestelde vragen, persberichten, tips,... stuurden we in 2017 ook regelmatig nieuwsbrieven. Het overzicht daarvan is terug te vinden via www.vreg.be/nl/nieuwsbrieven-archief.

De VREG verstuurt vier types elektronische nieuwsbrieven:

- Nieuwsbrief Gezinnen – maandelijks, voor gezinnen, samenwonenden, alleenstaanden, ... (energieverbruik in de woning)
- Nieuwsbrief Bedrijven – maandelijks, voor zelfstandigen, kmo's, grote bedrijven en overheden (energieverbruik in het bedrijf)
- Nieuwsbrief Zonnepanelen – bij belangrijke updates, voor gezinnen met zonnepanelen en installateurs
- Nieuwsbrief Sector – tweewekelijks, voor personen die actief zijn in de energiesector en/of deze sector actief opvolgen.

Eind 2017 hadden we 56.654 abonnees, verspreid over de 4 nieuwsbrieven. Dat zijn er iets minder dan eind 2016 (57.216 abonnees).

Planning 2018

We blijven inzetten op duidelijke en toegankelijke websiteteksten en nieuwsbrieven.

5.1.2. Houden van informatiecampagnes

Rapportering 2017

De belangrijkste campagnes van 2017 waren de volgende:

- Uit de jaarlijkse enquête bij gezinnen blijkt een dualiteit tussen hogeropgeleide, goed geïnformeerde gezinnen die actief zijn op de markt en lager opgeleide gezinnen, gezinnen voor wie de energiekost een grote slok uit het budget neemt en gezinnen in armoede. Deze laatsten zijn veel minder actief en genieten niet volop van de voordelen van de energiemarkt. Daarom voerden we – in samenwerking met deze doelgroep – een communicatiecampagne uit.
- We werkten een nieuwe infografiek uit om meer inzicht te geven in de verschillende onderdelen van de distributienettarieven.
- We voerden een informatiecampaagne naar gezinnen en KMO's over Groencheck 2.0, de “V-test”, “Herkomstvergelijker” en “Servicecheck”.
- We communiceerden rond een aantal thema's waarover nog veel misverstanden leven (er moet nog een verbrekingsvergoeding betaald worden; dual fuel is altijd goedkoper; groene stroom is duurder; de aardgasfactuur is gestegen,...). Om de misverstanden hierrond te doen afnemen, gaven we correcte informatie via advertenties, banners, info in gemeentelijke informatiebladen,....

Planning 2018

De belangrijkste geplande acties rond informatieverlening en communicatie zijn:

- volledige restyling van de website;
- gerichte informatie-acties naar nieuwkomers, gezinnen met een migratieachtergrond en kotstudenten: we ontvangen relatief veel informatievragen vanuit deze doelgroepen. We werken daarom, in samenwerking met intermediairen, een communicatiecampagne uit om hun informatie op maat te bezorgen.

OD 5.2. Aanbieden van actuele en objectieve vergelijkingsinformatie over de producten, prijzen, voorwaarden en dienstverlening van de leveranciers actief op de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt

5.2.1. Aanbieden en up-to-date houden van de V-test, zowel voor huishoudelijke afnemers als voor kleine professionele afnemers

Rapportering 2017

We bieden op onze website een module aan om een vergelijking te maken van het productaanbod van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest, zowel voor huishoudelijke afnemers als voor kleine professionele afnemers (V-test). De V-test wordt beschouwd als een van de belangrijkste aspecten van de dienstverlening van de VREG aan de Vlaamse burgers en bedrijven. Deze module werd ook in 2017 maandelijks geüpdatet met de meest recente gegevens.

Volgende verbeteringen aan de V-test werden al gerealiseerd in 2017:

- Toevoegen van linken naar de productpagina's op de websites van de energieleveranciers om zo een leveranciers- of productwissel te faciliteren en om afnemers bewuster te maken van de contractkeuze;
- Opslaan van door de gebruiker ingevoerde gegevens op de startpagina, zodat bij herhaaldelijk uitvoeren van de V-test de gebruiker deze niet telkens opnieuw moet invoeren (wijziging van de gegevens zal uiteraard mogelijk blijven);

- Verbeteren inschatting verbruik indien de gebruiker een decentrale productie-installatie met terugdraaiende teller heeft, maar zijn verbruik niet kent.

De CREG werkte aan een herziening van het 'Charter voor goede praktijken voor prijsvergelijkingswebsites voor elektriciteit en gas voor residentiële gebruikers en KMO's in 2017. De VREG heeft input gegeven op de openbare raadpleging die daartoe in het voorjaar werd gehouden. In 2017 werd de V-test voor gezinnen 534.834 keer uitgevoerd, voor kleine bedrijven 29.339 keer.

Planning 2018

We blijven ook in 2018 de V-test maandelijks actualiseren.

Volgende verbeteringen zullen we in 2018 uitvoeren:

- De transparantie over de manier van aanrekenen van de jaarlijkse vaste vergoeding vergroten door per product hierover informatie te geven;
- Prijscomponenten onder 'Energiekost' die geen zuivere jaarlijkse vergoeding, zuivere energiecomponent of zuivere kosten voor groene stroom/WKK zijn, apart weergeven op het detailscherm onder 'Energiekost'.

Daarnaast willen we de bestaande beheermodule van de V-test in 2018 vervangen door een nieuwe, meer flexibele module, waarin zowel wijzelf als de leveranciers veel meer zelf wijzigingen kunnen aanbrengen aan de producten en tarieven, kortingen kunnen toevoegen,... Doel is om een klantvriendelijkere, uitgebreidere en nog relevantere dienstverlening via de V-test aan te bieden. Daartoe lieten we eind 2017 een analyse uitvoeren door een IT-consultant.

We bekijken in samenwerking met de andere Belgische regulatoren of gezamenlijk optreden toelaat om nog aan efficiëntie te winnen in het beheer van de vergelijkingsmodules, in de manier om informatie over de prijzen en producten van de leveranciers uit te wisselen en om de administratieve lasten voor de leveranciers te laten dalen.

Verder starten we met het nadenken over de toekomst van de V-test in een sterk wijzigende energiemarkt met slimme meters, dynamische prijzen en tarieven, flexibiliteitsdiensten,...

5.2.2. Aanbieden van een actuele vergelijking van de kwaliteit van dienstverlening van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest ("Servicecheck")

Rapportering 2017

Om het vertrouwen van de burger in de vrije markt verder te vergroten, bevat onze website een tool om een '[servicecheck](#)' uit te voeren. Wie bijvoorbeeld de V-test heeft gedaan kan doorklikken naar de vergelijking van de kwaliteit en tot 3 energieleveranciers naar keuze naast elkaar vergelijken op verschillende facetten van hun dienstverlening, hun betaal- en contactmogelijkheden en hun aanrekening van extra kosten.

Daarnaast wordt per leverancier ook een klachtenindicator gepubliceerd. De klachtenindicator deelt de elektriciteits- en aardgasleveranciers in 5 groepen in, op basis van het aantal ontvankelijke klachten³ dat wij en de Ombudsdienst voor Energie ontvangen hebben over de energieleverancier. De energieleveranciers die relatief gezien het laagste aantal klachten ontvingen, krijgen 5 VREG-logo's. De energieleveranciers met het hoogste relatief aantal klachten krijgen 1 logo. Ook het exacte cijfer van

³ Een klacht is ontvankelijk als ze op de juiste manier werd ingediend en als het om een tweedelijnsklacht gaat. Het gaat dan over klachten die eerst bij de energieleveranciers zelf ingediend werden. Maar omdat de klager niet tevreden was met het antwoord van de leverancier of geen antwoord heeft ontvangen van de leverancier, heeft hij de klacht daarna doorgestuurd naar ons of de Ombudsdienst.

het relatieve aantal klachten wordt vermeld, zodat leveranciers die in dezelfde categorie zitten, toch onderling vergeleken kunnen worden.

De gegevens van de Servicecheck worden per kwartaal geactualiseerd. Ook in 2017 verliep dit steeds volgens planning.

De Servicecheck werd in 2017 18.058 keer uitgevoerd. Dat is iets minder dan in 2016 (20.288 keer).

Op basis van de gegevens van de Servicecheck kunnen we de dienstverlening van de leveranciers monitoren. We publiceren de belangrijkste resultaten hiervan in de Marktmonitor.

Planning 2018

We blijven de Servicecheck driemaandelijks actualiseren en zullen vanaf 2018 drie indicatoren toevoegen, met name:

- De eerste betalingsherinnering die de klant krijgt na het verstrijken van de uiterste betalingsdatum is (eenmalig) kosteloos;
- De leverancier biedt op zijn website duidelijk zichtbaar een rechtstreeks e-mail adres van de klantendienst aan en/of een webformulier waar een bijlage bijgevoegd kan worden;
- De leverancier beantwoordt vragen uit het webformulier of via e-mail niet met een no-reply e-mail, zodat de klant gemakkelijk opnieuw in contact kan treden.

5.2.3. Aanbieden van een actuele vergelijking van de herkomst van de geleverde stroom van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest ("Herkomstvergelijker")

Rapportering 2017

Met de online module de "[Herkomstvergelijker](#)" kan de oorsprong van elektriciteit vergeleken worden voor de elektriciteitscontracten in Vlaanderen. Zo kunnen gezinnen en bedrijven energieleveranciers kiezen op basis van herkomst van stroom.

In de huidige markt met verschillende spelers en veel soorten contracten kiest de consument zelf welke stroom door het elektriciteitscontract gegarandeerd wordt. Fossiele energie, nucleaire energie of hernieuwbare energie. Noorse, Franse,... of groene stroom uit eigen land.

De klant heeft dus een bijkomend element om de keuze voor een elektriciteitsleverancier op te baseren, naast de prijs (met de V-test) en de dienstverlening (met de Servicecheck). Er is keuzemogelijkheid voor stroom uit een welbepaalde regio/land en opgewekt via bepaalde energiebronnen.

De online module geeft de mogelijkheid om de oorsprong van de stroom te achterhalen. De gegevens worden elk jaar geactualiseerd op basis van het brandstofmixrapport (zie hoger in 3.1.4.).

De update van de Herkomstvergelijker werd op 20 juli 2017 onder de aandacht gebracht via een [persbericht](#).

De Herkomstvergelijker werd in 2017 9.967 keer uitgevoerd. Dat is meer dan in 2016, toen werden 8.016 vergelijkingen uitgevoerd.

Planning 2018

Ook in 2018 zal de "Herkomstvergelijker" geactualiseerd worden op basis van de gegevens uit het brandstofmixrapport.

5.2.4. Aanbieden van een webmodule via de welke een afnemer kan nagaan of de leverancier effectief groene stroom levert ("Groencheck")

Rapportering 2017

De "Herkomstvergelijker" is bestemd voor afnemers die op zoek willen gaan naar een leverancier die hem of haar groene stroom kan leveren. Voor de afnemers die al een dergelijk "groen" contract hebben is er de "Groencheck".

Sinds 2012 kan een energieafnemer die al een contract afsloot voor de levering van groene energie, via de webmodule 'Groencheck' op onze website zich ervan verzekeren dat hij inderdaad elektriciteit uit hernieuwbare bronnen verbruikt. Via de tool kan het percentage groene stroom opgevraagd worden dat de leverancier hem de afgelopen maanden heeft geleverd.

In 2017 werden 8.384 "checks" uitgevoerd. In 2016 werd de groencheck 2.329 keer uitgevoerd. Dit is dus een forse stijging ten opzichte van 2016.

Planning 2018

In de loop van 2018 zal men in de Groencheck meer gedetailleerde informatie kunnen vinden over de oorsprong van de aan hen geleverde elektriciteit, zowel wat betreft de geografische oorsprong als qua hernieuwbare energiebron (wind, water, biomassa, zon, geothermie,...). We spelen hiermee in op de wens van steeds meer klanten om dieper inzicht te krijgen in de oorsprong van de geleverde stroom.

OD 5.3 Tijdige en correcte behandeling van vragen en klachten van Vlaamse burgers en bedrijven met betrekking tot de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt

Rapportering 2017

Informatievragen

Burgers kunnen vragen stellen, zowel per e-mail, telefoon als via sociale media. Het aantal gestelde vragen is sterk stijgende de laatste jaren. In 2016 ontvingen we 6.192 infovragen per e-mail op info@vreg.be. In 2017 ontvingen we 6.516 infovragen. Die vragen gaan vooral over de V-test®, veranderen van leverancier, verhuis, energieprijzen en distributienettarieven, de aanmelding van zonnepanelen bij Eandis en Infrax, de gestegen elektriciteitsfactuur,...

Klachten tegen leveranciers en netbeheerders

Sinds 2010 hebben we afspraken met de federale Ombudsdienst voor Energie om een goede en snelle dienstverlening te verzekeren aan Vlaamse burgers en bedrijven met klachten in verband met de dienstverlening van hun leverancier of netbeheerder. De federale Ombudsdienst voor Energie fungeert daarbij als SPOC voor deze klachten, conform de vereisten van het Derde Energiepakket.

De klachten die de Ombudsdienst ontvangt tegen netbeheerders en leveranciers over materie die behoort tot onze bevoegdheid worden door hem doorgezonden naar de betrokken distributienetbeheerder of leverancier met de vraag tot reactie én ter kennisgave aan de VREG. Bij twijfel of ter dubbelcheck vraagt de Ombudsdienst aan ons om het antwoord van de netbeheerder en/of leverancier te toetsen aan de geldende wetgeving.

Als er geen bevredigende oplossing voor het geschil tussen de klager en de distributienetbeheerder of leverancier kan gevonden worden, wordt de klacht afgesloten door de Ombudsdienst en voor verder gevolg toegezonden aan ons. Wij kunnen dan beslissen om de procedure tot het opleggen van een

administratieve boete op te starten wegens niet-naleving van de Vlaamse energiewetgeving. In het geval het gaat om een geschil met een netbeheerder wordt de klager ook gewezen op de mogelijkheid om het geschil te laten beslechten door de VREG.

Wij wisselden in 2017 ook op regelmatige basis informatie en inlichtingen uit met de Ombudsdienst omtrent:

- het aantal ontvangen en behandelde klachten inzake de elektriciteits- en aardgasmarkt;
- het onderwerp van de ontvangen en behandelde klachten (facturatie, meteropname, aansluitingen, contractuele aangelegenheden, ...).

In het kader van de kwaliteitsprikkel aan de werkmaatschappijen van de distributienetbeheerders in de tariefmethodologie, werd in 2017 ook begonnen met een kwartaalrapportering door de Ombudsdienst aan de VREG over de gegronde klachten tegen deze ondernemingen.

In totaal waren er al 3 overlegvergaderingen met de federale Ombudsdienst.

We ontvingen in 2017 20 vragen naar standpunt van de federale Ombudsdienst voor Energie. De Ombudsdienst stuurde ook 1 klacht naar ons door ter behandeling.

Ondanks dat we op onze website en in onze communicatie verwijzen naar de federale Ombudsdienst voor Energie als SPOC voor klachten tegen marktpartijen en leveranciers, ontvangen we nog altijd zelf klachten van afnemers. Het aantal door ons ontvangen klachten is de afgelopen jaren echter sterk gedaald. We ontvingen in 2017 in totaal 33 klachten van eindafnemers tegen energieleveranciers en netbeheerders.

Planning 2018

We zorgen ook in 2018 voor een klantvriendelijke, snelle en adequate behandeling van vragen en klachten die per telefoon (via 1700), per e-mail of via sociale media ontvangen worden.

Wij blijven samenwerken en op regelmatige basis informatie uitwisselen met de federale Ombudsdienst voor energie met betrekking tot de klachten van Vlaamse burgers en bedrijven tegen hun leverancier of netbeheerder, teneinde hun klachten snel en correct te behandelen. De samenwerking heeft uiteraard ook tot doel te bekijken of er eventuele structurele maatregelen genomen moeten worden door de VREG en/of administratieve boetes moeten worden opgelegd wegens niet-naleving van de Vlaamse energieregeling in een bepaalde klacht.

SD 6. De VREG wil het onafhankelijk en efficiënt kenniscentrum zijn van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest

OD 6.1. We waarborgen de onafhankelijkheid en integriteit van de organisatie

Rapportering 2017

De belangrijkste instrumenten van het integriteitsbeleid van de VREG zijn de deontologische code, de ICT-code en de ondertekening van een jaarlijkse integriteitsverklaring. In april 2017 werd een nieuwe analyse uitgevoerd van de integriteitsrisico's van de VREG en de beheersmaatregelen ter zake. Op basis hiervan werd het integriteitsbeleid van de VREG geactualiseerd en versterkt waar nodig (o.a. actualisatie tekst integriteitsverklaring, analyse en versterking beheersmaatregelen inzake het vermijden van fraude,...).

Op 17 maart keurde de Raad van Bestuur een [Deontologische code](#) voor de bestuurders van de VREG goed. Deze code bevat de interne afspraken rond deugdelijk bestuur en deontologie. Deze deontologische code gaat als bijlage bij het Huishoudelijk Reglement en werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 22 mei 2017.

Er werd ook voldoende aandacht besteed aan de sensibilisering van de personeelsleden over dit integriteitsbeleid. Tijdens de personeelsvergadering van 28 februari 2017 werden de afspraken ter zake nog eens onder de aandacht gebracht. Op 28 november werd een opfrissingssessie gehouden voor de personeelsleden rond de afspraken inzake het integer gebruik van informatie en IT-middelen van de VREG, uitgeschreven in de ICT-code van de VREG.

Planning 2018

We blijven aandacht besteden aan deze materie en evalueren de afspraken ter zake.

OD 6.2. We zorgen voor een efficiënte, effectieve en kwaliteitsvolle interne werking

6.2.1. Interne organisatie

Rapportering 2017

Op 9 februari 2017 trad het decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft, van kracht. Sinds deze datum zijn we een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement. Dit toezicht van het Vlaams Parlement bestaat eruit dat het Vlaams Parlement de werking en organisatie van de VREG regelt in het Energiedecreet, de leden van de Raad van Bestuur aanstelt, jaarlijks hoorzittingen houdt over de ontwerpbegroting en het ontwerp van ondernemingsplan en dat zij ook de begroting van de VREG goedkeurt.

Het Vlaams Parlement duidde op 9 februari 2017 de volgende leden aan als bestuurder van de VREG voor een vaste termijn van vijf jaar, die éénmaal kan worden verlengd: Ellen Valkenborgs, Els Brouwers (hernieuwing mandaat), Hans Vanhoof, Nathalie Heremans, Piet Vanden Abeele (hernieuwing mandaat), Ronnie Belmans en Sara Van Dyck (hernieuwing mandaat). Sara Van Dyck en Nathalie Heremans namen inmiddels ontslag. Ter vervanging wees het Vlaams Parlement op zijn zitting van 28 juni 2017 Saskia Opdebeeck en Tom Vanden Borre op zijn zitting van 18 oktober 2017 aan als nieuwe bestuurders.

Ronnie Belmans werd op 23 februari 2017 door de leden van de Raad van Bestuur verkozen tot voorzitter van de Raad van Bestuur van de VREG.

De leden van de huidige Raad van Bestuur, aangesteld op of na 9 februari 2017, worden vergoed overeenkomstig categorie I van het besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de vergoeding van de bestuurders van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid, en van de regeringsafgevaardigden die toezicht uitoefenen bij deze agentschappen (overeenkomstig artikel 3.1.5, §4 van het Energiedecreet). Conform dit besluit wordt een zitpenning toegekend voor deelname aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur en deze van het Auditcomité. Er werden geen vertrekpremies uitbetaald.

Eind april 2017 startte de Raad van Bestuur de procedure op tot selectie van een algemeen directeur voor de VREG. Op 30 september kwam Pieterjan Renier als beste kandidaat uit deze selectie. Hij zal vanaf 1 januari 2018 de functie van algemeen directeur van de VREG opnemen.

De werking van de Raad van Bestuur en de taakverdeling tussen de Raad van Bestuur en de algemeen directeur werd geregeld in het [Huishoudelijk Reglement](#) van 17 maart 2017 (B.S. 22 mei 2017).

We stelden een [Ondernemingsplan 2017](#) op en rapporteerden daarin over de uitvoering van het ondernemingsplan 2016. We stelden het op 20 januari voor aan onze belanghebbenden. De opvolging van de uitvoering van ons ondernemingsplan 2017 gebeurde driemaandelijks op de directieraad en de Raad van Bestuur van de VREG, samen met de opvolging van de financiële rapporteringen (bestedingsritme).

Eind maart 2017 legden we onze [Jaarrekening 2016](#) neer en publiceerden we deze op onze website.

Planning 2018

Zodra de nieuwe algemeen directeur in dienst is, kan verwacht worden dat dit zal leiden tot aanpassingen aan de interne organisatie (missie, visie, doelstellingen, organisatiestructuur, inzet van mensen en middelen,...). Dit zal de nodige capaciteit vergen in 2018.

De jaarlijkse opmaak van het ondernemingsplan, de rapportering over de uitvoering van het ondernemingsplan van het voorgaande jaar, evenals de financiële rapporteringen, zullen moeten gebeuren volgens de procedure en timing van de nieuwe decretale verplichtingen.

6.2.2. Interne controle en audit

Rapportering 2017

In 2016 voerde Audit Vlaanderen een organisatie-audit uit bij de VREG. Daarbij werd gestart met een audit van het risicomanagement van de VREG. De conclusie was dat Audit Vlaanderen meende dat het risicomanagement op een gedegen manier is opgezet en er is een algemeen risicobewustzijn aanwezig binnen de organisatie. Dit maakt dat de VREG volgens Audit Vlaanderen een goed zicht heeft op belangrijke risico's waarmee de organisatie geconfronteerd wordt (risico-identificatie en –evaluatie) en deze risico's ook aanpakt (risicobeheer). Audit Vlaanderen formuleert twee aanbevelingen inzake onze risico-identificatie en –evaluatie. Het betreft de aanbeveling om de methodiek van risico-identificatie en –evaluatie te optimaliseren (met concrete aanwijzingen) en de aanbeveling om het hele proces meer te documenteren.

In 2017 werd aan de slag gegaan met deze aanbevelingen. Er werd een nieuwe risico-classificatie uitgewerkt, het bestaande risico-register werd geoptimaliseerd en er werd een volledig nieuwe risicoanalyse uitgevoerd met betere en fijnere inschattingen van de risico's en de beheersmaatregelen. De bestaande beheersmaatregelen per risico werden beschreven en waar nodig werden er nieuwe gedefinieerd. De meest prioritaire risico's en maatregelen werden meegenomen bij de opmaak van het ondernemingsplan 2018.

Er werden in 2017 vijftien klachten tegen de VREG ontvangen. Daarvan was meer de helft (8) gericht tegen de invoering van het prosumementarief. Zeven betroffen problemen met de certificatedatabank (registratie, verkoop certificaten enz.). Eén klacht betrof de vermeende ongelijke behandeling tussen Infrax en Eandis met betrekking tot de kost van de vervanging van elektriciteitsmeters, die door de VREG toegestaan wordt. Twee klachten werden gegrond geacht. Beide betroffen IT-gerelateerde problemen van certificaatgerechtigden met betrekking tot de certificatedatabank (toegang en automatische verkoop van certificaten). De overige klachten waren ongegrond. Alle klachten werden echter opgelost, op één na, waar de klager het prosumementarief blijft hekelen met een oproeping in verzoening voor de vrederechter. In dit laatste dossier werd door de Vlaamse ombudsdienst zelf besloten het dossier niet verder te behandelen en af te sluiten voor alle partijen.

Planning 2018

Sinds de hervorming van de VREG op 9 februari 2017 staat de Raad van Bestuur van de VREG in voor de interne audit. Tot op heden werd dit voor ons uitgevoerd door Audit Vlaanderen. De Raad van Bestuur heeft daartoe een Auditcomité opgericht, dat een auditprogramma heeft opgesteld voor 2018.

6.2.3 ICT, informatieveiligheid en bedrijfscontinuïteit

Rapportering 2017

In het kader van de organisatie-audit die Audit Vlaanderen in 2016 uitvoerde bij de VREG, werd het IT-management van de VREG geauditeerd. Audit Vlaanderen formuleerde de aanbeveling met prioriteit “hoog” om enerzijds een betere (periodieke) opvolging van de stand van zaken van het veiligheidsplan en de aanbevelingen uit de informatieveiligheidsaudit uit 2014 uit te voeren en anderzijds de bijkomende risico's naar aanleiding van de migratie naar de nieuwe ICT-omgeving te identificeren. Verder werd een verbeterpunt met prioriteit “gemiddeld” geformuleerd m.b.t. het risico inzake de afhankelijkheid van externe partijen m.b.t. IT-projecten en de exploitatie van de IT-omgeving. De VREG werd met name gevraagd bijkomende maatregelen te nemen met het oog op het inperken van de afhankelijkheid van externe partijen door het verder uitwerken en opvolgen van SLA's en het bewaken van documentatie van de huidige toepassingen.

Als reactie op deze aanbevelingen heeft de VREG in 2017 een nieuwe externe veiligheidsconsulent aangesteld (à rato 2 dagen per maand) die in de periode april-mei 2017 een doorlichting heeft uitgevoerd van het veiligheidsbeleid binnen de VREG. Op basis hiervan werd een informatieveiligheidsplan 2017-2019 uitgewerkt. Dit plan beschrijft de beheersmaatregelen die genomen moeten worden in het kader van de norm ISO27001, de actuele toestand bij de VREG en de acties die de VREG de komende drie jaar moet ondernemen om zijn informatieveiligheid op punt te zetten. Er werd een instrument uitgewerkt om de uitvoering van deze actiepunten op te volgen en hierover te rapporteren o.a. aan het Auditcomité van de VREG.

De belangrijkste actiepunten die in 2017 uitgevoerd werden zijn:

- uitvoering van penetratietesten op de nieuwe IT-infrastructuur van de VREG en een “healthcheck” van de systemen van de VREG;
- ontwikkeling van een nieuw, extra beveiligd extranet voor de uitwisseling van data met partners (zie verder);
- finalisering van de vervanging van de bestaande interne en externe servers naar nieuwe virtuele servers in een extern datacenter;
- versterking van de informatieveiligheid bij het delen van documenten bij onze cloud toepassingen(email, DMS,...) via aankoop van geavanceerdere licenties;

- audit naar de impact en actiepunten als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Europese Privacy verordening (GDPR);
- actualisatie van het informatieveiligheidsbeleid van de VREG, de ICT-code en de beschrijving van het operationeel ICT-beheer van de VREG;
- organisatie van trainingen voor het personeel inzake informatieveiligheid, de ICT-code en de nieuwe Europese privacy verordening (GDPR).

In november werd het bedrijfscontinuïteitsplan van de VREG geëvalueerd en geactualiseerd. Dit plan bevat onze beheersmaatregelen bij risico's zoals brand en evacuatie, inzake EHBO, crisiscommunicatie en in geval van onbeschikbaarheid van onze kantoren, IT-toepassingen, dienstverleners en personeel. Een specifiek hoofdstuk van dit plan handelt over het crisisbeheer van datalekken, met specifieke aandacht voor de naleving van de verplichtingen die voortvloeien uit de GDPR.

Andere belangrijke IT-activiteiten waren:

- Ontwikkeling van een nieuw, beveiligd extranet voor de uitwisseling van data met rapporterende partijen: In de tweede helft van 2017 ontwikkelden we een nieuw extranet. Dit zal de netbeheerders, leveranciers,... toelaten op een beveiligde manier documenten op te halen bij en af te leveren aan de VREG. Het systeem gebruikt het registratiesysteem van de nieuwe certificatedatabank (waarin alle netbeheerders en leveranciers al geregistreerd zijn). Het betrokken bedrijf kan zelf de toegang van zijn werknemers tot het extranet beheren. De toegang tot het extranet is enkel mogelijk via identificatie van deze werknemers (vb. via een federaal token of e-D). De opgeladen informatie zal automatisch worden gecontroleerd en er kunnen automatisch foutboodschappen gestuurd worden indien data opgeladen wordt die niet aan de vereisten voldoet.
- Indienstname van een nieuw document management systeem (DMS) in de vorm van Sharepoint en migratie van documenten vanuit het oude DMS naar dit nieuwe DMS.
- Onderzoek mogelijkheden inzake datawarehouse en selfreporting tools: We onderzochten welke tools op de markt een oplossing bieden voor onze noden op het vlak van opvragen, analyseren en delen van onze beleids- en marktdata. In 2018 willen we verdere stappen zetten om een datawarehouse met interne en externe selfreporting rond deze data te implementeren.
- Beheer van de databank met de groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong, met inbegrip van de data-uitwisseling met VEA en de netbeheerders in het kader hiervan: zie hoger onder 3.3.1.
- Verdere ontwikkeling van de V-test en uitvoeren van een analyse voor de ontwikkeling van een nieuwe beheersmodule: zie hoger onder 5.2.1.
- Verdere ontwikkeling van de Groencheck: zie hoger onder 5.2.4.

Planning 2018

De focus zal liggen op de implementatie van het informatieveiligheidsplan 2017-2019 en de opvolging van de uitvoering hiervan. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan de actiepunten als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Europese Privacy verordening (GDPR) vanaf mei 2018. Vanaf 2018 willen we ook jaarlijks interne BCM-testen uitvoeren.

Verder blijven we inzetten op de lancering en verdere ontwikkeling van ons extranet voor de uitwisseling van data met partners en de implementatie van datawarehouse en selfreporting tools met de bedoeling om de interne mogelijkheden tot analyse van onze data te versterken, maar op termijn ook data via deze self reporting tool ter beschikking te stellen via onze website.

In 2018 zullen we ook onze website volledig restylen en een nieuwe module voor het beheer van de gegevens van de V-test ontwikkelen (zie hoger onder 5.2.1.)

OD 6.3. We willen medewerkers met de juiste kennis en competenties aantrekken, behouden en zich verder laten ontplooiën

Rapportering 2017

We hielden onze jaarlijkse evaluatie- en planningsgesprekken met onze medewerkers en evalueerden hun competenties en vakkennis ten aanzien van hun functiebeschrijvingen in het kader van ons prestatie management.

We maakten een vormingsplan 2017 op en organiseerden 'in house' opleidingen rond:

- distributienettarieven: tariefstructuur en tariefmethodologie;
- contracten en reglementen in de energiesector;
- Belanghebbendenmanagement;
- informatieveiligheid en privacy (incl. GDPR);
- warmte- en koudnetten;
- informatiebeheer binnen Sharepoint (voorzien voor november-december 2017).

Er werd een specifiek vormingstraject opgezet voor de nieuwe leden van de Raad van Bestuur van de VREG, specifiek toegespitst op de nettarieven en technische reglementen.

Eind 2017 werd ons globaal preventieplan 2016-2020 geactualiseerd. Er werden geen nieuwe welzijnsrisico's gedetecteerd en er is dus geen bijsturing nodig van onze welzijnsacties. In het kader van het welzijn van onze medewerkers en bezoekers kochten we een defibrillator aan. Een aantal medewerkers volgden een EHBO-opleiding.

Verder voerden we ook onze jaarlijkse acties inzake welzijn uit, o.a.:

- het informeren en sensibiliseren van werknemers over ons beleid inzake welzijn op het werk;
- het organiseren van een eigen evacuatieteam, het voorzien van de nodige EHBO-maatregelen, de sensibilisering van personeelsleden over evacuatieprocedures en de deelname aan evacuatieoefeningen in het Ferrarisgebouw;
- het ter beschikking stellen van ergonomische materialen;
- het laten uitvoeren van uitgebreide medische check voor 50-plussers;
- het grondig en frequent onderhoud van burelen en het regelmatig uitvoeren van controles inzake luchtkwaliteit;
- het jaarlijks organiseren van een rondgang van de arbeidsgeneesheer en de preventie-adviseur in onze kantoren en het opnemen van de aanbevelingen die deze naar aanleiding hiervan maken;
- het voorzien van planten en kunst in de kantoren ter verfraaiing van de werkplek;
- het voorzien van gratis fruit voor ons werknemers;
- promoten van de deelname aan de sportdag ter bevordering van een gezonde levensstijl.

Planning 2018

De belangrijkste uitdagingen die we in 2018 moeten aanpakken zijn op vlak van HRM:

- Het "wapenen" van ons personeel tegen de komst van een ééngemaakte werkmaatschappij Fluvius. Deze fusie maakt dat de VREG geen benchmarking kan doen tussen de aanpak van de twee huidige werkmaatschappijen en bijgevolg geconfronteerd zal worden met een grotere informatie-asymmetrie. We komen te staan tegenover een grote gereguleerde partij die alle praktische kennis in huis heeft. We willen onze personeelsleden vorming aanbieden om beter om te gaan met dit risico, en het risico op regulatory capture in het algemeen.
- Het opbouwen van expertise en kennis over warmte- en koudnetten die ervoor zullen zorgen dat de VREG zijn decretaal voorziene taken ter zake kan uitoefenen. Daartoe werden extra personeelsmiddelen voorzien in het kader van de begroting 2018.

We evalueren en actualiseren hiertoe ons personeelsplan, competentiebeleid en verloningsbeleid. Daarbij gaan we na hoe we nog meer kunnen verzekeren dat de VREG en zijn personeelsleden bijdragen aan de vooropgestelde energietransitie. Daartoe zullen ook extra vormingsbudgetten en vormingsacties worden voorzien in het vormingsplan 2018.

We blijven ook de acties uitvoeren die gedefinieerd zijn in ons globaal preventieplan. Dit globaal preventieplan zal eind 2018 opnieuw geëvalueerd en geactualiseerd worden.

OD 6.4. We willen expertise en een werking opbouwen rond onze nieuwe taken inzake warmte- en koudnetten

Rapportering 2017

We namen deel aan het beleidsplatform warmtenetten van VEA. Verder organiseerden we een bezoek aan een warmtenet voor onze medewerkers in het kader van een eerste kennismaking met deze nieuwe materie.

Planning 2018

We volgen de goedkeuring op van het ontwerpbesluit bij het decreet warmte- en koudnetten.

Met de bijkomende middelen die we daartoe voorzien hebben in de begroting 2018 werven we bijkomend personeel aan voor de opbouw van expertise rond warmte- en koudnetten en bouwen we een werking uit voor de uitvoering van onze decretale taken inzake warmte- en koudnetten (o.a. uitwerken technisch reglement, informeren, behandelen van geschillen, marktmonitoring, prijsvergelijking, advisering,...).

OD 6.5. We willen ons voorbereiden op onze mogelijke nieuwe taken inzake toezicht op de databeheerder in de elektriciteits- en gasmarkt en de regulering van de datatarieven

Planning 2018

In functie van de uiteindelijke, nieuwe regelgeving rond databeheer in de elektriciteits- en gasmarkt verwachten we dat we als regulator toezicht zullen moeten uitoefenen op een of meerdere databeheerders in het Vlaams Gewest en dat we een tariefmethodologie zullen moeten opmaken voor de databeheerder(s) en hun tarieven voor data.

IV. De mensen en middelen waarover we beschikken

4.1. Begroting 2018

De VREG is sinds 9 februari 2017 een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en ontvangt zijn dotatie vanuit het Energiefonds dat daarvoor onder andere gevoed wordt met de Vlaamse energieheffing. Het Grondwettelijk Hof vernietigde in juni 2017 het decreet van 2015 dat de verhoogde Vlaamse energieheffing invoerde, vanaf 1 januari 2018 mogen de energieleveranciers de verhoogde heffing niet meer aanrekenen. De oorspronkelijke heffing, zoals voor 1 maart 2016 van toepassing, zou voldoende moeten zijn om in de dotatie voor 2018 en volgende jaren te kunnen voorzien. Het is echter net deze afhankelijkheid, in verband met de financiering van de VREG en het beheer van het Energiefonds door de Vlaamse Regering, die door het Rekenhof in zijn [advies van 6 juli 2016](#) naar aanleiding van de hervorming van de VREG aangekaart werd. Het Rekenhof raadde daarin aan om de VREG-dotatie uit het begrotingsfonds te halen en om dit te budgetteren op een vastleggings- en vereffeningskrediet van een begrotingsartikel op een afzonderlijk begrotingsprogramma.

Artikel 3.1.13 § 5. van het Energiedecreet bepaalt dat de door Raad van Bestuur goedgekeurde ontwerp van begroting en ontwerp van ondernemingsplan, ter bespreking overgemaakt wordt aan het Vlaams Parlement. Na de hoorzitting in het Vlaams Parlement stelt de VREG zijn definitieve begroting en ondernemingsplan vast. Op basis van deze definitieve begroting stelt de Vlaamse Regering de dotatie voor de VREG vast.

4.1.1. Ontvangsten

ESR code	Omschrijving	2017 (kEUR)	2018 (kEUR)	2018 /2017 (%)	2018 /2017 (kEUR)
0821	Overgedragen saldo	296	98	-66,89%	-198
4610	Dotatie	5.039	6.139	+21,83%	+1.100
Totaal ontvangsten		5.335	6.237	+16,91%	+902

4.1.2. Uitgaven

ESR code	Omschrijving	2017 (kEUR)	2018 (kEUR)	2018 /2017 (%)	2018 /2017 (kEUR)
0322	Over te dragen overschot van het boekjaar	98	0	-100%	-98
1111	Eigenlijke lonen	2.147	2.601	+21,15%	+454
1120	Sociale verzekeringspremies	696	840	+20,69%	+144
1131	Overige sociale lasten	285	323	+13,33%	+38

1140	Lonen in natura	34	40	+17,65%	+6
11	Personeelskosten	3.162	3.804	+20,30%	+642
1211	Algemene werkingskosten andere sectoren	1.223	1.514	+23,79%	+291
1221	Algemene werkingskosten binnen de overheid	44	100	+127,27%	+56
1222	Huurgelden binnen de overheid	189	200	+5,82%	+11
12	Werkingskosten	1.456	1.814	+24,59%	+358
7422	Investeringen niet verdeeld	619	619	0%	0
74	Patrimoniale kosten	619	619	0%	0
Totaal uitgaven		5.335	6.237	+16,91%	+902

4.1.3. Toelichting

De middelen die nodig zijn om het ondernemingsplan 2018 te kunnen uitvoeren bedragen 6.237.000 euro (+16,91%). Om dit te kunnen financieren wordt een dotatie van 6.139.000 euro vooropgesteld, met daarnaast de opname van 98.000 euro uit het overgedragen saldo.

Het uitgangspunt bij de berekening van de uitgaven is:

- constant beleid;
- met bijkomende uitgaven naar aanleiding van de hervorming van de VREG;
- en bijkomende uitgaven naar aanleiding van de toekenning van extra taken aan de VREG inzake warmte- en koudnetten, databeheer in de energiemarkt, internationale benchmarking van de distributienettarieven, regulering Fluvius en de versterkte integratie Vlaamse energiemarkt in Europese interne markt, inclusief de aanwerving van 6 extra VTE voor deze nieuwe taken.

Wat de personeelskosten betreft kennen we een stijging van 20,30% of 642.000 euro.

De VREG behoort sinds zijn hervorming niet meer tot de diensten van de Vlaamse overheid (DVO) waardoor de berekening met betrekking tot de uitgaven van het personeelsbestand gebeuren inclusief index, endogene groei en verhoging van de pensioenbijdrage voor de statutairen. De VREG kan immers geen aanspraak maken op de centrale provisies die voor de DVO worden aangelegd. Deze stijging bedraagt 96.000 euro.

De uitgaven wat het personeel betreft bevatten verder alle kostenelementen om een personeelsbestand van 38 medewerkers te kunnen bekostigen (met name de gevraagde 6 extra medewerkers, (+546.000 euro).

De werkingskosten stijgen met 24,59% of 358.000 euro tot 1.814.000 euro. De stijging van de werkingsmiddelen is volledig te wijten aan de hervorming van de VREG, de toewijzing van de nieuwe

taken inzake warmte- en koudenetten en de andere nieuwe uitdagingen die de VREG op zich af ziet komen.

De hervorming van de VREG voorzag in een uitbreiding van de Raad van Bestuur van 5 naar 7 personen en een aanpassing van de vergoedingen aan de bestuurders.

Het Energiedecreet bepaalt in artikel 3.1.14 dat de Raad van Bestuur instaat voor de interne controle op de bedrijfsprocessen en activiteiten van de VREG. In de schoot van de Raad van Bestuur werd daartoe een auditcomité opgericht. Het comité zal een beroep doen op de expertise van externe auditors om financiële audits, overeenstemmingsaudits en/of operationele audits in te richten.

De aanpassing van het decreet resulteerde in meer bevoegdheden voor de Raad van Bestuur waartoe een aanpassing van de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering noodzakelijk was.

De totale werkingskosten met betrekking tot de hervorming worden voorlopig geraamd op 80.000 euro extra.

Naast de personeelskosten van de 6 extra VTE voor de nieuwe taken en uitdagingen voor de VREG zijn er ook werkingskosten nodig om deze taak naar behoren uit te oefenen. We ramen de extra uitgaven op 358.000 euro waarvan 52.000 euro als gevolg van de aanwerving van bijkomende personeelsleden, de zogenaamde 'rugzakjes'. De overige 306.000 euro wordt aangewend om onze expertise met betrekking tot deze materie uit te bouwen en dit door middel van vorming van onze medewerkers, inwinnen van externe adviesverlening, ontwikkelen van toepassingen en het laten uitvoeren van studies.

De andere werkingsuitgaven blijven globaal gezien op hetzelfde niveau en betreffen uitgaven omtrent communicatie, V-test, Infolijn (1700), IT-kosten, marktonderzoeken, studies en consultancy door externen, opleidingen, advocaatkosten, juridische dienstverlening en de dagelijkse werking van het agentschap.

De investeringsmiddelen bedragen 619.000 euro, identiek aan vorig jaar en betreffen vooral IT-investeringen. We willen de bestaande beheermodule van de V-test vervangen door een nieuwe, meer flexibele module, we investeren verder in een veilige uitwisseling van data met partners via ons extranet en investeren in de ontwikkeling van een datawarehouse met selfreporting tools.

4.2. Personeel

4.2.1. Personeelsformatie

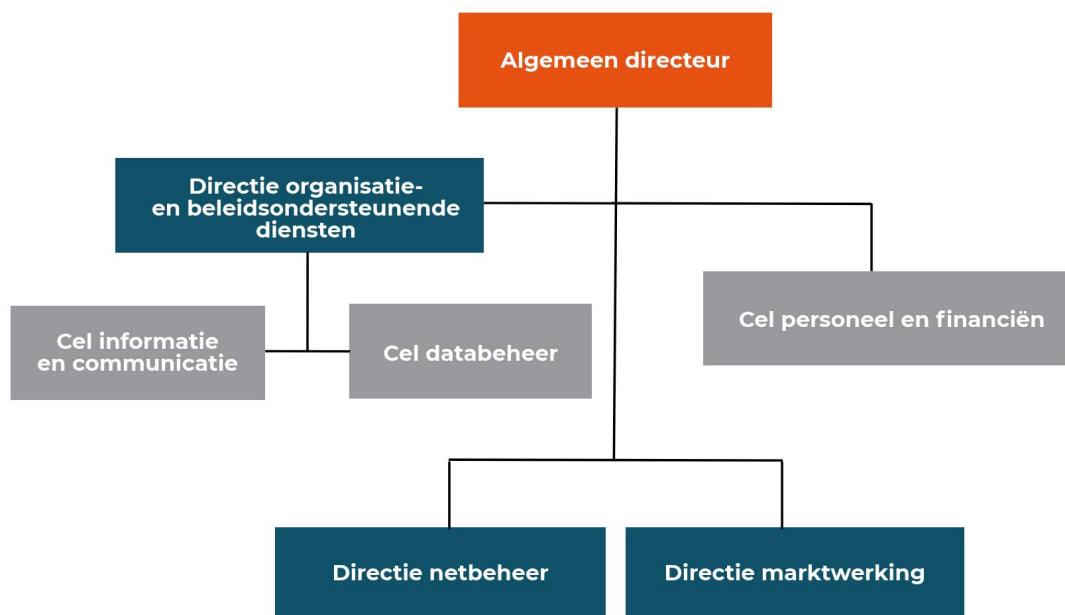
De onderstaande personeelsformatie werd als basis genomen voor de berekening van de personeelskosten opgenomen in hoofdstuk 4.1:

	2018		2017		2018/2017	
Graad	Aantal personen	VTE	Aantal personen	VTE	Aantal personen	VTE
A3	1	1,00	1	1,00	0	0
A2 (directeur)	3	3,00	3	3,00	0	0
A2	24	22,80	18	16,80	+6	+6,00
A1	1	1,00	1	1,00	0	0
B2	1	1,00	1	1,00	0	0
B1	3	2,60	3	2,50	0	+0,10
C2	2	1,80	2	2,00	0	0
C1	3	3,00	3	3,00	0	0
Totaal	38	36,20	32	30,30	+6	+6,10

Hierbij volgende opmerkingen:

- in de tabel voor 2018 wordt al rekening gehouden met de bijgevraagde en benodigde 6 extra VTE (A2);
- daarnaast is er in 2018 er een stijging met 0,10 VTE (B1) ten opzichte van 2017 doordat het takenpakket en contract van een bestaande medewerker in deze zin werd uitgebreid;
- in 2017 werd rekening gehouden met een algemeen directeur (A3), doch deze functie werd gedurende het hele jaar waargenomen door de directeur netbeheer.
- in bovenstaand overzicht wordt geen rekening gehouden met tijdelijke werkrachten in periodes van afwezigheid van vaste medewerkers. De VREG zet vrijgekomen personeelsmiddelen stevast in om in vervanging te voorzien opdat de vooropgestelde doelstellingen niet in gedrang komen.

4.2.2. Organisatiestructuur en inzet personeel in 2018

(In bovenstaand organigram en onderstaande toelichting is nog geen rekening gehouden met de gevraagde 6 extra VTE voor het aanpakken van de nieuwe taken en uitdagingen voor de VREG.)

Algemeen directeur

Sinds de pensionering van André Pictoel op 1 juli 2015 is de dagelijkse leiding in handen van Thierry Van Craenenbroeck. Hij werd bij beslissing van de Vlaamse Regering van 19 juni 2016 aangeduid als waarnemend gedelegeerd bestuurder tot uiterlijk 31 maart 2017. Sinds de hervorming van de VREG tot een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, is de aanduiding van de (waarnemend) algemeen directeur geen bevoegdheid meer van de Vlaamse Regering, maar wel van de Raad van Bestuur van de VREG. Deze heeft via een beslissing van 17 maart 2017 Thierry Van Craenenbroeck aangeduid als waarnemend algemeen directeur tot de indienstname van de algemeen directeur. Naast zijn functie als waarnemend gedelegeerd bestuurder/algemeen directeur bleef Thierry zijn functie als directeur netbeheer uitoefenen.

Vanaf 1 januari 2018 zal Pieterjan Renier de functie van algemeen directeur van de VREG opnemen.

Cel personeel en financiën

Onder directe leiding van de waarnemend algemeen directeur staat de cel personeel en financiën. Deze cel staat in voor de begroting en financiën, de personeelsadministratie, het algemeen secretariaat, onthaal en het facility-beheer.

Deze cel bestaat uit 3,6 VTE:

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Celhoofd personeel en financiën (A2 – contractueel)	- Aansturing cel personeel en financiën - Begroting en financiën - Opvolging extern boekhoudkantoor - Opvolging bestellingen en overheidsopdrachten - Verzekeringen en facility
0,6 VTE	Assistent personeelszaken (B1 – contractueel)	- Intern en extern aanspreekpunt voor personeelsaangelegenheden - Opvolging en controle loonberekening en personeelsadministratie door externe dienstverleners (DC Personeelsadministratie/Vlimpers)
0,5 VTE	Assistent boekhouding (C1 – statutair)	- Administratieve ondersteuning bij de boekhouding door het extern boekhoudkantoor
1,5 VTE	Secretariaatsmedewerker (C1 – statutair)	- Algemeen secretariaat - Verwerking inkomende en uitgaande post - Onthaal van bezoekers - Bestelling catering, reservaties vergaderzalen,...

Directie netbeheer

De kerntaak van de directie netbeheer is de kennisopbouw over, de regulering van en de controle op het beheer van de distributienetten voor elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest, met name rond:

- de onafhankelijkheid van de netbeheerder ten aanzien van de leveranciers en producenten;
- de netinfrastructuur (koppelingen, investeringen):
 - de ombouw van het bestaande net tot een slimme net, met inbegrip van de aansluiting van decentrale productie op het distributienet;
 - de ombouw van de laagcalorische netten naar hoogcalorische netten;
 - de slimme meters (met name de infrastructuurgebonden aspecten hiervan);
 - de aanleg en uitbating van private netten en de gesloten distributiesystemen;
 - de aanleg en uitbating van nieuwe en bestaande directe lijnen en leidingen;
- de netexploitatie:
 - de dienstverlening van de netbeheerder aan de afnemer (uitvoering aansluiting, herstellingen van stroom- en gasonderbrekingen,...);
 - de dienstverlening van de netbeheerder aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas (de toegang tot de netten en het transport van energie, de datakwaliteit van meet- en aansluitingsgegevens,...);
- de nettarieven:
 - het vastleggen van de tariefmethodologie en -structuur;
 - de beoordeling en goedkeuring van tariefvoorstellen van de netbeheerders;
 - de controle en analyse van de rapporteringen van de netbeheerders inzake hun kosten.

Deze directie houdt zich bezig met volgende specifieke aangelegenheden:

- de aansluiting van decentrale productie op het net;
- de directe lijnen en leidingen;
- de slimme netten en de slimme meters (met name de infrastructuurgebonden aspecten hiervan);

- de private netten en de gesloten distributiesystemen;
- de openbaredienstverplichtingen opgelegd aan de netbeheerders (bv. inzake opkoopverlichting netbeheerders, banking, aansluitingsgraad en aansluitbaarheidsgraad van de gasnetten..).

De directie netbeheer bestaat naast de directeur (Thierry Van Craenenbroeck) uit twee teams

- het team netinfrastructuur en –exploitatie (3,8 VTE);
- het team nettarieven (4 VTE).

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Directeur netbeheer (A2 - contractueel)	Aansturing, kwaliteitscontrole en coördinatie van de werking van de directie
Netinfrastructuur –en exploitatie		
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	- Algemene juridische ondersteuning van de directie bij zijn regulerende, controlerende en toezichthoudende taken (o.a. opmaak technisch reglement, controle openbaredienstverplichtingen, behandeling in geschillen tussen afnemers en hun netbeheerder,...) - Opvolging onafhankelijkheid en aanduiding netbeheerder en werkmaatschappijen - Behandeling aanvragen tot goedkeuring aanleg directe lijnen en gesloten distributiesystemen - Opvolging problematiek aansprakelijkheid van de netbeheerder
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	- Linken leggen tussen tarieven enerzijds en investeringsbeleid en kwaliteitsregulering netbeheerders (elektriciteit en aardgas) anderzijds - Opvolging Europese dossiers inzake netbeheer (oa. netcodes) - Opvolging problematiek slimme netten en slimme meters
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	- Technische regulering en toezicht op het beheer van de elektriciteitsdistributienetten en plaatselijk vervoernet van elektriciteit - Goedkeuring investeringsplannen elektriciteit - Inhoudelijke ondersteuning bij behandeling vragen en klachten van afnemers i.v.m de toegang tot en aansluiting op het elektriciteitsdistributienet (o.a. toezicht op naleving technische reglementen)
0,8 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	- Technische regulering en toezicht op het beheer van de aardgasdistributienetten - Goedkeuring investeringsplannen aardgas - Opvolging ombouw van de laagcalorische netten naar hoogcalorische netten - Inhoudelijke ondersteuning bij behandeling vragen en klachten van afnemers i.v.m de toegang tot en aansluiting op het aardgasdistributienet

Nettarieven		
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	- Beleidsvoorbereiding nettarieven: opmaak van tariefmethodologie en –structuur - Opvolging van internationale reguleringsmethodieken
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	- Juridische aspecten van opmaak tariefmethodologie en -structuur - Juridische advisering bij nemen tariefbeslissingen en opvolging rechtszaken ivm tariefdossiers - Juridische input bij klachten en geschillen over nettarieven
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	- Economische en boekhoudkundige ondersteuning bij opmaak tariefmethodologie en -structuur en nemen tariefbeslissingen - Inspectie en controle op de rapporteringen inzake kosten van de netbeheerders
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	- Uitvoeren thematische studies en onderzoeken i.v.m Vlaamse nettarieven en de kosten van de openbardienstverplichtingen opgenomen in de nettarieven (vb. invoering capaciteitstarief, eenheidstarief, kosten gasuitbreiding, kosten opkoopverplichting certificaten,...) - Toezicht naleving en effectiviteit van de openbardienstverplichtingen opgelegd aan de netbeheerders (bv. inzake solidarisering opkoopverlichting netbeheerders, banking,...).

Directie marktwerking

De directie marktwerking staat in voor de kennisopbouw over, de regulering van en de controle op de werking van de vrijgemaakte Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt, met name:

- het toezicht op de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt,
 - inclusief het detecteren van problemen van marktpartijen en afnemers/consumenten met de huidige werking van de energiemarkt en het aanpakken van deze problemen met als doel de marktwerking te verbeteren ten voordele van de eindafnemers van elektriciteit en aardgas;
 - het toezicht op de marktorganisatie en de marktprocessen, op de contractuele verhoudingen en communicatie tussen marktpartijen (o.a. Atrias, MIG,...) en het wegwerken van marktdrempels.
- het toezicht op de energieleveranciers en de naleving van de openbardienstverplichtingen opgelegd aan deze leveranciers en de netbeheerders in hun rol van sociale leverancier (dwz inzake de sociale ODVs):
 - de toekenning van de leveringsvergunning ;
 - het toezicht op de naleving van de sociale openbardienstverplichtingen;

- het toezicht op de naleving van de maatregel inzake de jaarlijkse toekenning van een gratis hoeveelheid elektriciteit;
- controle op de naleving van de quotumverplichtingen;
- controle op de oorsprong van de geleverde elektriciteit (toezicht op inlevering van garanties van oorsprong in het kader van de fuelmix en verkoop van elektriciteit als groene stroom);
- toezicht op de handel in en gebruik van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong;
- marktstatistieken en publicaties (o.a. marktrapport, marktaandeelen, evolutie prijzen voor huishoudelijke en kleine professionele afnemers, sociale statistieken, statistieken inzake groene stroom en WKK en de certificaten- en GO-markten, rapporten over jaarlijkse enquêtes bij gezinnen en KMOs over de tevredenheid over en de houding op de energiemarkt in Vlaanderen. ...). Deze gegevens worden beschikbaar gesteld op de website van de VREG, maar ook overgemaakt als input voor de rapportering van België aan ACER/CEER, de Europese Commissie, de FOD Economie – dienst Indexcijfer, de AIB, ...;
- de eindafnemers (consumenten en bedrijven) helpen bij het vergelijken van het aanbod van de elektriciteits- en aardgasleveranciers:
 - het aanleveren van de inhoud voor de V-TEST (vergelijking prijzen van de leveranciers);
 - de monitoring van de dienstverlening van de leveranciers (Servicecheck);
 - eindafnemers toelaten om het “groengehalte” van hun contract te controleren (Groencheck);

De directie marktwerking bestaat uit 8,5 VTE:

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Directeur marktwerking (A2 - contractueel)	Aansturing, kwaliteitscontrole en coördinatie van de werking van de directie
1 VTE	Toeziethouder Marktorganisatie- en processen (A2 - contractueel)	- Opvolging ontwikkeling markt- en dataprocessen (MIG 6, Atrias,...) - Opvolging aspecten marktwerking i.v.m. slimme meters - Opvolging Europese dossiers inzake de werking van de elektriciteit- en aardgasmarkt (vb. energie-efficiëntie Richtlijn, privacy en impact hiervan op de gegevensuitwisseling binnen de energiemarkt, ontwikkeling markt voor diensten inzake flexibiliteit voor afnemers,...)
1 VTE	Toeziethouder Marktorganisatie- en processen (A2 - contractueel)	- Algemene juridische ondersteuning van de directie bij zijn regulerende, controleren en toezichthoudende taken o.a. bij de controle openbardienstverplichtingen, - Consumentenaspecten (o.a. toezicht op marktprocessen zoals verhuis en switch, opvolging aspecten impact slimme meters op consument - privacy,...);

1 VTE	Toeziçthouder marktmonitoring en sociale ODV (A2 - contractueel)	- Opvolging switchgraad, marktaandeelen, ... - Bevragingen burgers en bedrijven i.v.m energiemarkt - Toezicht op de energieleveranciers en toekenning leveringsvergunningen - Controle naleving sociale openbaardienstverplichtingen - Opmaak en analyse sociale statistieken
1 VTE	Toeziçthouder ecologische ODV (A2 - contractueel)	- Opvolging handel en gebruik van GSC, WKC en GO, inclusief in- en export GO - Maandelijks controle voorlegging garanties van oorsprong (groenrapportering) - Jaarlijkse controle oorsprong van de geleverde elektriciteit (brandstofmix) - Jaarlijkse controle quotumverplichtingen groene stroom en WKK - Jaarlijkse controle doorrekening kosten quotumverplichting door de leveranciers aan de afnemers
1,5 VTE	Toeziçthouder Prijzen (A2 - contractueel)	- Maandelijks verwerking van de rapporteringen nodig voor de update van de V-TEST en controle hierop - Opvolging en analyse prijsevoluties in de elektriciteits- en gasmarkt, met inbegrip van de diverse onderdelen daarvan
1 VTE	Systeembeheerder (B2 - statutair)	- Opvolging van de verplichte rapporteringen door de marktpartijen - Ondersteuning bij de opmaak van statistieken en rapporten - Ondersteuning bij de controle van openbaardienstverplichtingen
1 VTE	Administratief medewerker (C1 - statutair)	- Administratieve ondersteuning van de directie

Directie organisatie- en beleidsondersteuning

De directie organisatie- en beleidsondersteuning staat in voor:

- interne controle en organisatieontwikkeling;
- compliance en opvolging rechtszaken;
- IT- en databeheer;
- de interne en externe communicatie;
- de behandeling van informatievragen en klachten van de afnemers tegen marktpartijen.

Binnen deze directie is er een aparte **cel informatie en communicatie** die fungeert als single-point-of-entry voor de Vlaamse burgers en bedrijven die op zoek zijn naar informatie over of problemen hebben in de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt. Deze cel staat eveneens in voor de website, de nieuwsbrief en alle andere communicatieacties en de samenwerking met de federale ombudsdienst voor energie.

Daarnaast is er ook een cel databeheer die de certificatedatabank en de data-uitwisseling met partners (via interfaces en extranet) beheert. Deze cel staat ook in voor de ontwikkeling van nieuwe IT-toepassingen in het kader van de verdere uitbouw van het beheer van de data van de VREG. Het betreft dus voor alle duidelijkheid geen cel die toezicht houdt op het databeheer van de partij die daarvoor in de markt zal worden aangeduid.

Deze directie bestaat uit 8,3 VTE:

1 VTE	Directeur (A2 - contractueel)	- Aansturing directie - Interne controle en organisatieontwikkeling - HRM - Secretaris Raad van Bestuur
1 VTE	IT-verantwoordelijke (A1 - statutair)	- Opvolging en uitbouw IT-architectuur en infrastructuur - Opvolging hard- en software
0,5 VTE	Juridisch toezichthouder (A2 - contractueel)	- Coördinatie opvolging van de rechtszaken en opleggen administratieve boetes - Beslechting van geschillen van afnemers tegen netbeheerders - Behandeling van klachten tegen de VREG - Controle en handhaving van de regelgeving inzake toekenning, handel en inlevering van steuncertificaten en garanties van oorsprong, o.a. bij melding van onregelmatigheden en energiefraude met certificaten
Cel informatie en communicatie		
1 VTE	Celhoofd informatie en communicatie VREG (A2 - contractueel)	- Coördinatie werking cel - Interne en externe communicatieacties - Samenwerking met federale Ombudsdienst voor energie - Opvolging behandeling telefonische oproepen door de Vlaamse infolijn (1700)
3 VTE	Medewerker informatie- en communicatie VREG (B1/C2 - statutair)	- Beheer website, intranet en nieuwsbrief - Behandelen van vragen van burgers en bedrijven i.v.m. de elektriciteits- en gasmarkt - Behandelen van klachten van burgers en bedrijven tegen netbeheerders en leveranciers in de vrijgemaakte energiemarkt - Administratieve ondersteuning geschillenbeslechting door de VREG
Cel databeheer		
1 VTE	Celhoofd databeheer (A2 – contractueel)	- Beheer uitwisseling van data tussen VREG en zijn partners via o.a. extranet - Opvolging ontwikkeling van nieuwe IT-toepassingen VREG - Beheer certificatedatabank

0,8 VTE	Medewerker databeheer (C2 - statutair)	- Ondersteuning en back-up celhoofd bij beheer certificatedatabank - Helpdesk voor vragen en klachten van interne en externe klanten - Opmaak en publicatie van statistieken met betrekking tot de data in de certificatedatabank
---------	---	---

Bijlage I. Evolutie van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt in 2016-2017

Hieronder wordt kort de evolutie weergegeven van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt. De meest recente cijfers worden gebruikt. Dit gaat vaak niet over de cijfers van 2017 omdat deze pas in de loop van 2018 beschikbaar worden.

1. Sterke concurrentie op de Vlaamse leveranciersmarkt

Leverancierswissels

Een belangrijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om een goed werkende elektriciteits- en aardgasmarkt te hebben die reële voordelen biedt voor de klanten, is voldoende concurrentie tussen de marktspelers, onder meer bij de energieleveranciers. Die concurrentie vertaalt zich dan onder andere in het aantal klanten dat overstapt naar een andere energieleverancier.

In 2017 veranderden 672.974 gezinnen en bedrijven van elektriciteitsleverancier en 471.856 van aardgasleverancier. Dat zijn er minder dan in recordjaar 2016 (674.643 en 475.025).

In 2017 wisselden 514.846 gezinnen van leverancier voor elektriciteit en 382.700 voor aardgas tegenover 523.024 en 391.184 in 2016. De marktdynamiek is hierdoor lager dan in het vorige recordjaar 2016. In percentages gaat dit om 19,81% van de elektriciteitsklanten in Vlaanderen en 22,01% van de aardgasklanten, het tweede hoogste niveau ooit opgetekend.

Op zich is zo'n grote marktdynamiek goed nieuws. Een geliberaliseerde markt heeft een voldoende hoge wisselactiviteit nodig om de gewenste positieve effecten voor de energieafnemers te realiseren. Hoge wisselpercentages zijn in se beter dan een lage activiteitsgraad. Maar, deze indicator is op zich niet zaligmakend. Concurrentie drukt op de marges van de energieleveranciers en is dus een manier om bij te dragen aan de doelstelling van scherpe prijzen voor de elektriciteits- en aardgasafnemers. Maar te lage marges houden ook risico's in: dat innovatie achter blijft, dat nieuwe bedrijven de markt niet meer willen of kunnen betreden, dat de energieleveranciers bloot staan aan risico's die hun duurzame werking onmogelijk maken. Extreem lage marges in een instabiele markt kunnen zo op termijn tegen de maatschappelijke doelstellingen en de belangen van de energiekanten werken.

Marktaandelen

De recordhoogte van de wisselactiviteit heeft ook een duidelijke impact op de marktaandelen van de energieleveranciers. Hoewel ENGIE Electrabel nog altijd de grootste elektriciteits- en aardgasleverancier is, daalde hun marktaandeel verder ten voordele van andere energieleveranciers. Maar we zien ook overnames (Lampiris – Total en eni – Eneco bijvoorbeeld), wat in het verleden al tot achteruitgang van de concurrentie leidde, en structuurhervormingen (denk aan RWE – Innogy – Powerhouse – Essent.be).

41,10% van alle elektriciteitsleveringen via het distributienet staat nog op naam van de Engie groep (Electrabel). In 2004, het eerste jaar van de vrijmaking van de markt, bedroeg dit aandeel nog 76%. De vier grootste elektriciteitsleveranciers (Engie, EDF-Luminus, Eni en Essent) leveren samen iets meer dan 80% van alle elektriciteit aan eindafnemers op het distributienet in Vlaanderen.

Ook voor aardgas neemt Engie nog steeds het grootste deel van de leveringen op het distributienet voor haar rekening, maar de dominantie is sterk afgenomen de voorbije jaren. Voor aardgas zijn de vijf belangrijkste leveranciers Engie, EDF-Luminus, Eni, Essent en Lampiris. Samen leveren ze bijna 85% van het totale volume aardgas aan de eindafnemers.

Concurrentiegraad

De Herfindahl-Hirschman index of HHI is één van de meest gebruikte maatstaven voor de concentratiegraad in een economische sector en geeft inzicht in de mate van concurrentie in een bepaalde markt. Daarbij wordt de term 'concentratiegraad' bekeken op het niveau van zowel het aantal aanbieders alsook hun grootte, door gebruik te maken van het kwadraat van het marktaandeel. Als er slechts één bedrijf opereert in de markt, heeft deze een marktaandeel van 100%; de HHI kan dus variëren tussen 0, perfecte competitie, en 10.000 ($=100^2$), een perfect monopolie. Markten met een HHI onder de 2.000 worden beschouwd als concurrentieel, stijgt de HHI boven 2.500 dan kan dit wijzen op zware risico's voor de marktwerking.

Voor de berekening van de HHI gaan we van een groepsbenadering uit. Volgende bedrijven worden bijgevolg telkens als één groep beschouwd: Electrabel Customer Solutions en Electrabel vormen samen sinds dit jaar ENGIE Electrabel, terwijl E.ON Belgium en Uniper Global Commodities beschouwd worden als de E.ON groep, eni gas & power en eni SpA samen de groep eni vormen en Essent, Powerhouse en RWE Supply & Trading de groep RWE.

Tabel: HHI elektriciteit (bron: VREG Marktrapport 2016)

ELEKTRICITEIT	31/12/2010	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
AMR	4.181	2.586	2.286	2.068
MMR	4.462	3.147	2.662	2.438
Jaargelezen Professioneel	5.623	3.438	3.170	2.818
Jaargelezen Huishoudelijk	4.425	2.448	2.372	2.272
Totale markt	4.595	2.597	2.487	2.344

De positieve, dalende, evolutie in de concentratiegraad zet zich verder in 2016. Hoewel de indexen ook eind 2016 nog groter zijn dan 2.000 en dus nog niet volledig op het niveau dat aanzien wordt als een volledig concurrentiële markt, betekent 2016 wel opnieuw een significante verbetering op dit vlak. De marktsegmenten van de professionele elektriciteitsafnemers, hoewel nog altijd beduidend geconcentreerder dan de huishoudelijke markt, boekten een goede vooruitgang op vlak van de concentratie-indexen in 2016.

Ook op de aardgasmarkt is een verdere verbetering merkbaar van de evolutie van de concentratie-. De HHI daalde iets minder sterk dan in 2015 maar nadert wel de streefwaarde van 2.000. Ook dit jaar boekte de markt van de jaarlijks gelezen professionele meters het meeste vooruitgang en heeft de markt van de jaarlijks gelezen huishoudelijke meters de laagste HHI, terwijl de HHI voor AMR en MMR licht steeg.

Tabel: HHI aardgas (bron: VREG Marktrapport 2016)

AARDGAS	31/12/2010	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
AMR	3.790	2.959	2.947	2.962
MMR	4.676	2.524	2.269	2.330
Jaargelezen Professioneel	5.644	2.996	2.716	2.457
Jaargelezen Huishoudelijk	4.558	2.206	2.136	2.069
Totale markt	4.680	2.297	2.201	2.114

Meer informatie:

- [Marktrapport 2016](#)
- [Maandelijkse cijfers marktaandelen leveranciers](#)
- [Maandelijkse cijfers leverancierswissels](#)

2. Gezinnen en bedrijven voelen zich geïnformeerd, staan positief ten overstaan van de vrijgemaakte energiemarkt en zijn tevreden over de dienstverlening van de energieleveranciers

In 2017 voerden we naar jaarlijkse gewoonte een enquête uit bij 1.000 gezinnen om hun ervaringen over de energiemarkt te bevragen. Uitzonderlijk publiceerden we dit jaar geen resultaten voor de enquête bij bedrijven. De belangrijkste conclusies worden hieronder samengevat:

- De meeste gezinnen voelen zich **nog steeds voldoende geïnformeerd**, maar de tendens is negatief:
 - 72% van de gezinnen voelt zich voldoende geïnformeerd over de energiemarkt. In 2013 was dit aandeel nog 82%. Maar liefst 19% van de gezinnen zoekt geen informatie op over de energiemarkt en 22% kijkt de factuur niet na.
- In de enquête wordt ook gevraagd naar de **ervaring van de gezinnen met hun elektriciteits- en aardgasleverancier**:
 - Nog steeds zeggen 28% van de gezinnen dat ze geen bewuste keuze maakten voor hun elektriciteitsleverancier. Voor de aardgasleverancier gaat het om 25% van de gezinnen.
 - De tevredenheid van de gezinnen over hun leverancier blijft hoog. 88% van de gezinnen is het eens met de stelling: "ik ben in het algemeen tevreden over mijn huidige elektriciteitsleverancier".
- De resultaten van de enquête bevestigen de iets negatievere **houding van de gezinnen ten opzichte van de vrijmaking van de energiemarkt**:
 - 61% van de gezinnen denkt dat de vrijmaking van de energiemarkt voor hen een positieve zaak is. In 2015 sprak nog 68% van de gezinnen zich positief uit over de liberalisering.
- Het aantal gezinnen dat ooit overstapte van leverancier blijft op peil, maar er blijft een groep die niet switcht:
 - Het aantal gezinnen dat ooit de overstap maakte naar een andere leverancier voor elektriciteit (59%) of aardgas (58%) blijft ongeveer gelijk. 20% van de respondenten voor elektriciteit en 17% voor de respondenten voor aardgas geeft wel aan dat geen enkel bedrag hen zou motiveren om te veranderen van leverancier.
 - We blijven daarom verder inzetten op de informatieverlening voor en sensibilisering van energieafnemers, zowel gezinnen als bedrijven.

Meer informatie: [Marktmonitor 2017](#).

3. Evolutie van de eindprijzen voor de afnemers in 2016-2017

Evolutie energiefactuur van gezinnen

De evolutie van de totale elektriciteits- en aardgasfactuur van een gezin in de periode juli 2016 tot en met juli 2017 is als volgt:

- Gemiddeld stijgt de elektriciteitsfactuur voor een gezin met een doorsnee verbruik van 3.500 kWh van 960,76 euro naar 1.026,75 euro (juli 2017). De gewogen gemiddelde prijs van de contracten en de gewogen gemiddelde laagste prijs stegen in juli 2017 t.o.v. een jaar voordien met respectievelijk 6,87% en 7,59%.

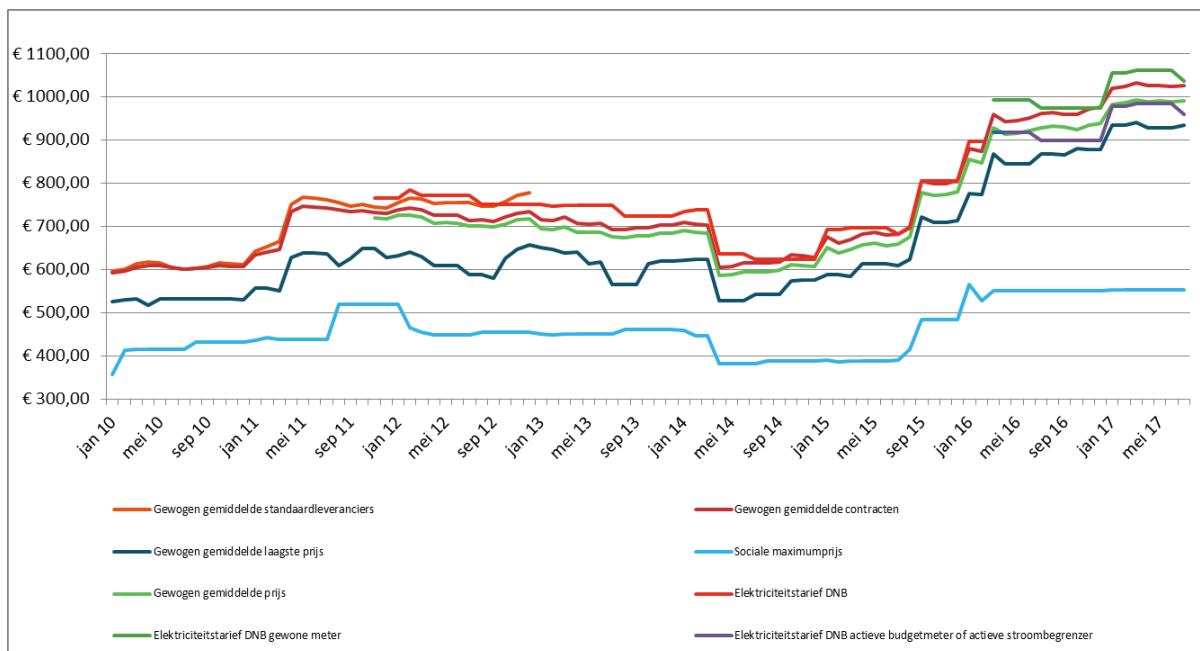
Reden:

- stijging transmissie- en distributienettarief
- stijging bijdrage energiefonds
- De gezinnen konden in juli 2017 gemiddeld € 92,71 besparen door op zoek te gaan naar de laagste prijs
- Voor een gezin met een aardgasverbruik van 23.260 kWh daalt de aardgasfactuur van 1.130,07 euro naar 1.107,96 euro. de gewogen gemiddelde prijs van de aardgascontracten tussen juli 2016 en juli 2017 steeg met 2,09%. De gewogen gemiddelde laagste prijs bleef over dezelfde periode min of meer ongewijzigd (-0,24%).

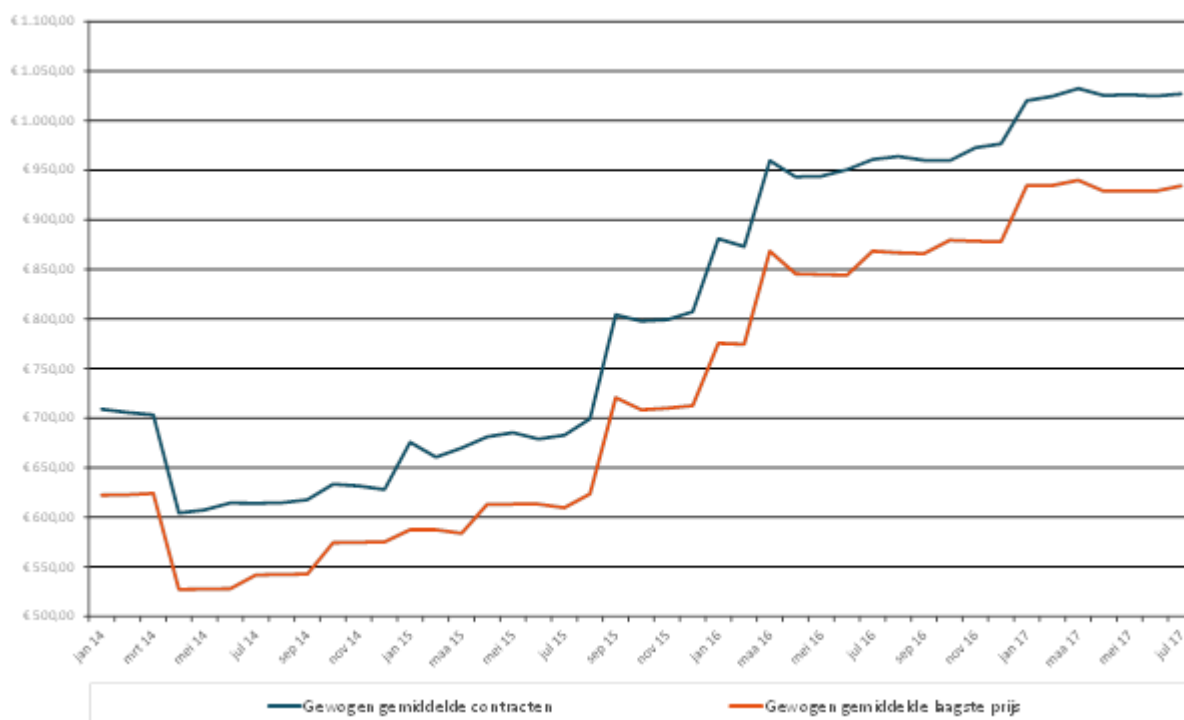
Reden:

- stijging distributienettarief
- stijging transmissienettarief (nieuw Fluxys-tarief)
- lichte daling heffingen
- De meest prijsbewuste gezinnen realiseerden in juli 2016 een besparing van € 179,83 op hun factuur t.o.v. de gewogen gemiddelde prijs van de contracten.

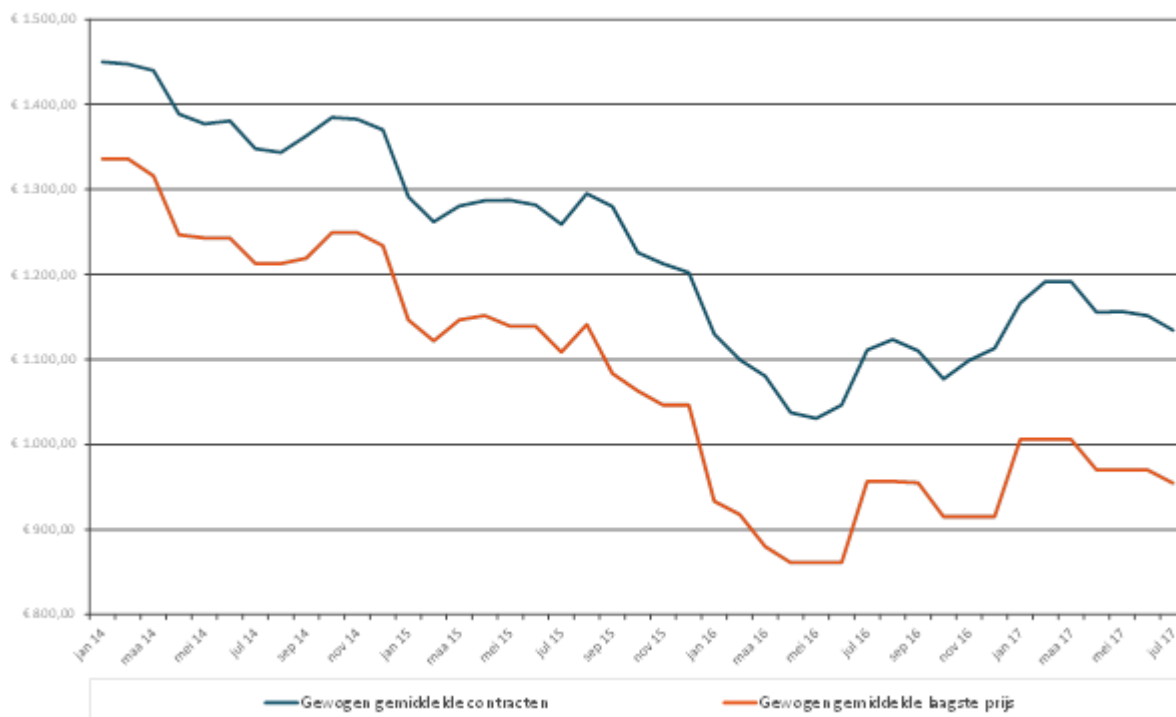
Evolutie van de gewogen gemiddelde prijs van de contracten, van de gewogen gemiddelde laagste prijs, van de sociale maximumprijs, van het elektriciteitstarief DNB en van de gewogen gemiddelde prijs

Evolutie van de elektriciteitsprijzen voor een gezin met een doorsnee verbruik (typecategorie Dc: 1.600 kWh dagverbruik en 1.900 kWh nachtverbruik op jaarbasis)

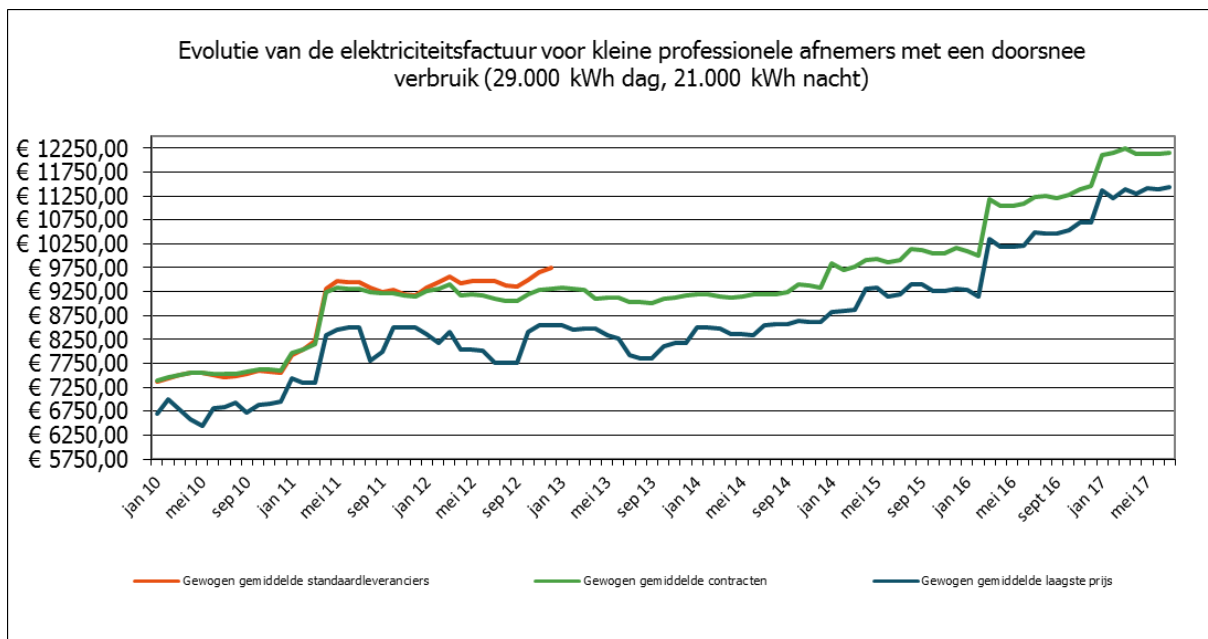
Evolutie van de aardgasprijzen voor een gezin dat verwarmt met aardgas met een doorsnee verbruik (typecategorie D3: 23.260 kWh op jaarbasis)

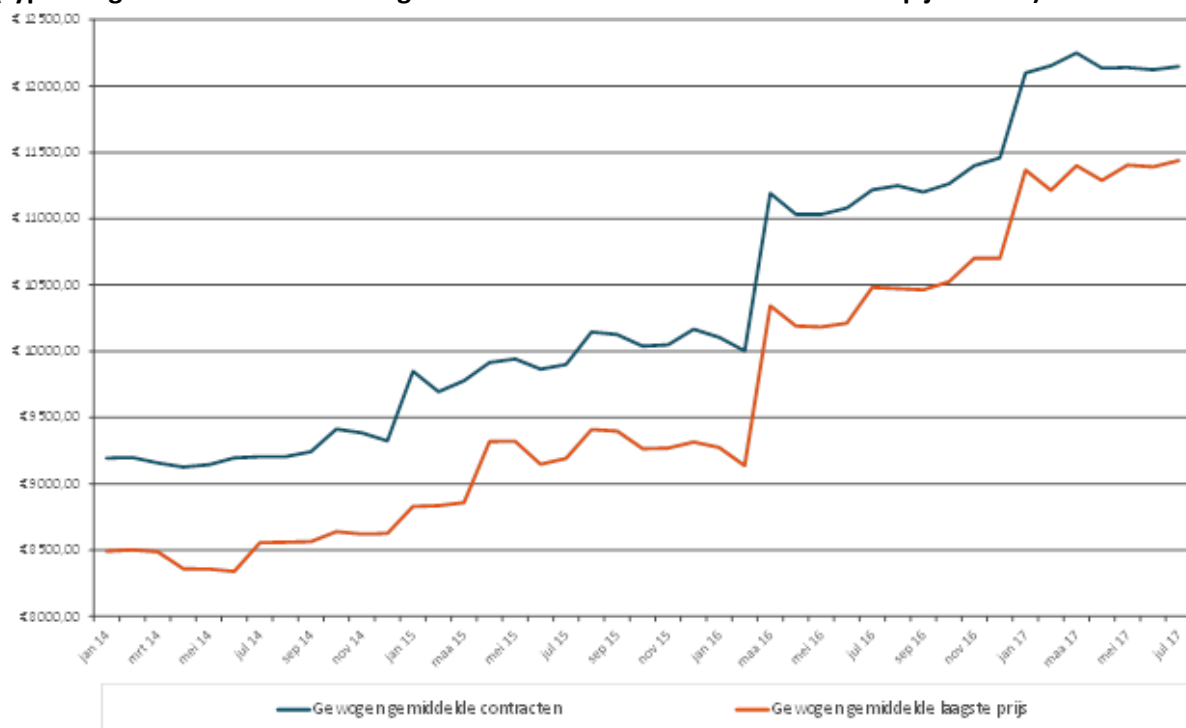
B. Evolutie energiefactuur van KMO's

De evolutie van de totale elektriciteits- en aardgasfactuur van een KMO in de periode juli 2016 tot en met juli 2017 is als volgt:

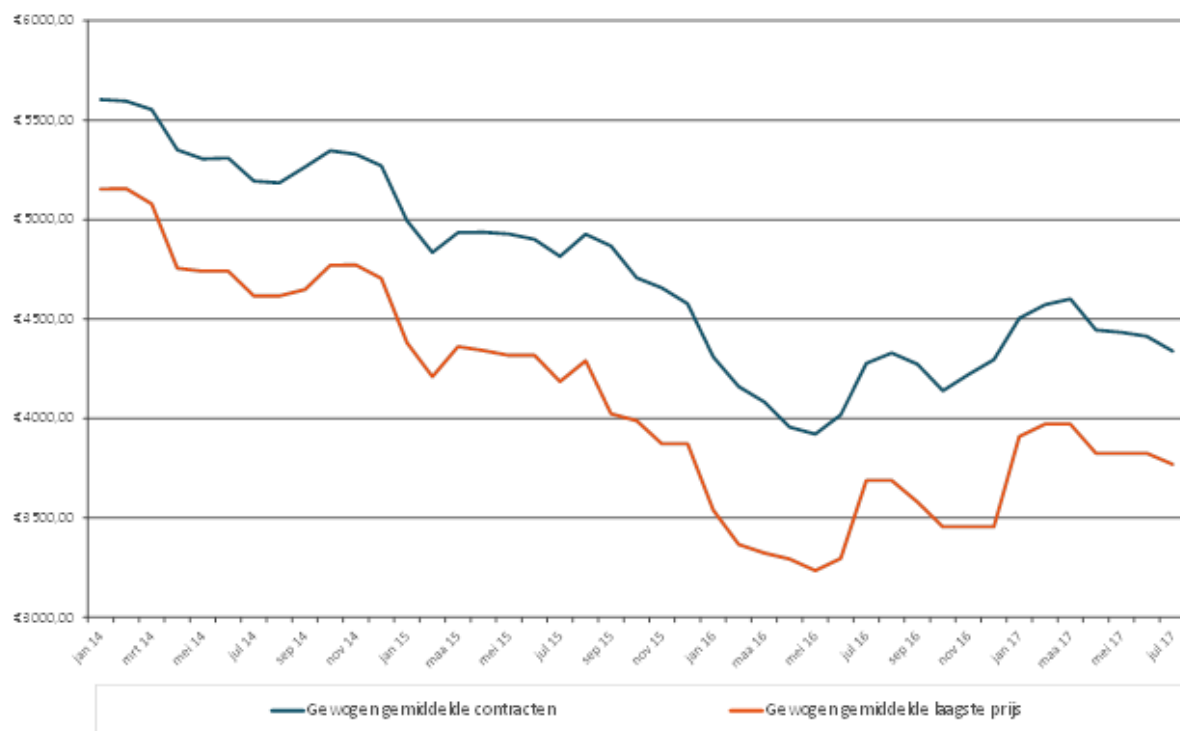
- Gemiddeld stijgt de elektriciteitsfactuur voor een kmo met een verbruik van 50.000 kWh van 11.217,29 euro naar 12.147,52 euro (juli 2017). Tussen juli 2016 en juli 2017 steeg de gewogen gemiddelde prijs van de elektriciteitscontracten dus met 8,29% en de gewogen gemiddelde laagste prijs met 9,12%.
Reden:
 - stijging transmissie- en distributienettarief
 - stijging bijdrage energiefonds
- Kleine professionele elektriciteitsafnemers konden in juli 2017 € 709,76 besparen door op zoek te gaan naar de laagste prijs.
- Voor een KMO met een aardgasverbruik van 116.280 kWh stijgt de aardgasfactuur van 4.278,20 euro naar 4.338,72 euro. De gewogen gemiddelde prijs van de contracten nam dus toe met 1,41% en de gewogen gemiddelde laagste prijs steeg met 2,22%. Reden:
 - stijging distributienettarief
 - stijging transmissienettarief (nieuw Fluxys-tarief)
 - lichte daling heffingen
- De meest prijsbewuste bedrijven die aardgas verbruiken, konden in juli 2017 € 568,45 besparen t.o.v. het gewogen gemiddelde prijspeil van de contracten.

Evolutie van de elektriciteitsprijs voor kleine professionele afnemers met een verbruik van 50 MWh (typecategorie Ib: 29.000 kWh dagverbruik en 21.000 kWh nachtverbruik op jaarbasis)

Evolutie van de aardgasprijs voor kleine professionele afnemers met een verbruik van 116,28 MWh (typecategorie I1: 116.280 kWh op jaarbasis)

4. Kwaliteitsniveau distributienetten blijft op hoog niveau

Elektriciteit

Vlaanderen houdt in 2016 een goed kwaliteitsniveau aan van de distributienetten, zowel wat betreft de onderbrekingen als voor de kwaliteit van de geleverde spanning.

Een distributienetgebruiker op het Vlaamse distributienet had in 2016 gemiddeld 20 minuten en 11 seconden geen elektriciteit als gevolg van incidenten. Dit is een status quo tegenover 2015.

De frequentie van de onderbrekingen is 0,4. Een Vlaamse klant wordt gemiddeld eens in de 2,5 jaar door een ongeplande stroomonderbreking getroffen.

Belangrijkste oorzaken van onbeschikbaarheid zijn:

- defecten op kabels
- kabelbreuken veroorzaakt door derden (bijvoorbeeld aannemers)

De kwaliteit van het elektriciteitsdistributienet en het plaatselijk vervoernet ligt in Vlaanderen op een vergelijkbaar hoog niveau in vergelijking met de ons omringende landen. We stellen vast dat de netgebruikers beter inzicht krijgen in de oorzaken en verwachte duur van storingen via de websites van Infrax en Eandis. De netbeheerders nemen ook initiatieven om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de netten te waarborgen door onderhoud en investeringen.

De kwaliteit van de heraanleg na werken van de netbeheerder in de straat en de kwaliteit van uitvoering bij werken aan de aansluiting blijven de meest voorkomende klachten ondanks de aandacht die zij er aan besteden. Dit blijft een aandachtspunt.

- Per 100.000 klanten heeft Eandis 447 klachten
- Per 100.000 klanten heeft Infrax 292 klachten

Meer informatie:

- [Infografiek: stroom- en gasonderbrekingen in 2016](#)
- [Rapport kwaliteit dienstverlening elektriciteitsdistributienetbeheerders](#)

Aardgas

De Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders hebben in 2016 het hoge technische kwaliteitsniveau wat betreft de beschikbaarheid, de samenstelling en de druk van het verdeelde aardgas gehandhaafd.

De onbeschikbaarheid is vooral te wijten aan werken aan de gasmeter of aan de dienstleiding volgens de planning van de aardgasdistributienetbeheerder.

Deze noodzakelijke onbeschikbaarheid heeft normaal geen al te grote impact op het gebruikerscomfort. De werken worden op voorhand aangekondigd en/of gebeuren in overleg met de eindafnemers.

De theoretisch gemiddelde onbeschikbaarheid per afnemer in 2016 was 4 min. 31 sec (4 min. 4 sec in 2015). De onbeschikbaarheid ligt in lijn met de cijfers uit het buitenland.

Klanten klagen nog altijd vooral over de kwaliteit van de door de aardgasdistributienetbeheerder (of zijn aannemer) uitgevoerde werken. Dit blijft een zeer belangrijk aandachtspunt met het oog op een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de klant.

- Per 100.000 klanten heeft Eandis 392 klachten
- Per 100.000 klanten heeft Infrax 299 klachten

Meer informatie:

- [Infografiek: stroom- en gasonderbrekingen in 2016](#)
- [Rapport kwaliteit dienstverlening aardgasdistributienetbeheerders](#)

5. Het sociaal energiebeleid in Vlaanderen is sterk uitgebouwd

Huishoudelijke afnemers worden via de sociale openbaredienstverplichtingen of SODV beschermd bij het opzeggen van hun contract door de energieleverancier omwille van niet-betaling van de factuur en tegen afsluiting door de distributienetbeheerders.

In het Sociaal Rapport maken we jaarlijks de balans op van deze SODV op basis van een aantal indicatoren. Dit rapport gaat over de cijfers van 2016 die de leveranciers en netbeheerders ons bezorgden.

Leveranciers

Bij de leveranciers waren er in 2016 meer huishoudelijke klanten die een ingebrekestelling kregen of van wie het contract werd opgezegd na wanbetaling. Opmerkelijk was vooral de stijging van het aantal opgestarte afbetalingsplannen: 81.198 over 2016 versus 64.791 over 2015. Dat is een stijging van 25%. Mogelijk wegen de prijsstijgingen van elektriciteit in de periode 2015-2016 op kwetsbare afnemers. Voor aardgas was er een lichte daling van de factuur in dezelfde periode

Distributienetbeheerders

Na een daling de voorbije jaren steeg het marktaandeel van de distributienetbeheerders naar 2,97% voor elektriciteit en 3,25% voor aardgas. Over 2015 was dit nog 2,90% voor elektriciteit en 3,24% voor aardgas. De reden was een forse daling van het aantal klanten van de distributienetbeheerder dat schuldenvrij terug naar de commerciële markt ging. Dit werd deels veroorzaakt door een strenger beleid van Eandis om terug te keren, maar ook doordat (vooral beschermde) afnemers bepaalde voordelen bij de netbeheerders verkiezen boven de commerciële markt.

De overige indicatoren bij de netbeheerders namen slechts zeer licht toe voor elektriciteit, en namen in sommige gevallen af voor aardgas. De grotere betalingsproblemen in de commerciële markt en het grotere marktaandeel van de netbeheerder leidden niet tot een grote stijging van het aantal budgetmeters voor elektriciteit en aardgas, noch tot een verhoging van het aantal afsluitingen.

Meer informatie:

- [Infografiek sociaal rapport 2016](#)
- [Sociaal rapport 2016](#)
- [Maandelijks cijfers aantal actieve budgetmeters](#)

6. De werking van de markt van de groenestroom- en warmte-krachtcertificaten staat sterk onder druk

We zien in 2016 tegengestelde tendensen op de certificatenmarkten. De situatie op de markt voor groenestroomcertificaten evolueerde in gunstige zin onder invloed van de indiening van certificaten in portefeuille van de distributienetbeheerders in het kader van de DAEB-regeling (Diensten van Algemeen Economisch Belang), in combinatie met de verhoogde quotumplicht. De markt van de warmte-krachtcertificaten evolueerde daarentegen in dezelfde lijn verder als de voorbije jaren, met een nog sterker gegroeid certificatenoverschot door de gedaalde quotumplicht (in absoluut aantal in te leveren certificaten, niet in percentage). Het belang van de aan de netbeheerders aan

minimumsteun aangeboden certificaten in verhouding tot het aantal uitgereikte certificaten is in beide markten nog groter geworden.

Dit wijst op het feit dat het voor veel producenten onmogelijk blijft om hun certificaten te verkopen op de markt aan een voor hen aanvaardbare prijs. Omdat de netbeheerders de opgekochte certificaten verplicht terug op de markt moeten brengen, verschuiven ook de activiteiten in de bilaterale markt steeds meer richting netbeheerders en vinden deze steeds minder rechtstreeks plaats tussen producenten en quotumplichtige partijen.

Voor groenestroomcertificaten blijkt de aanpak van de overheid vruchten af te werpen in de zin dat het overschot nog altijd een realiteit is, maar in de loop van 2016 sterk afgebouwd kon worden tot 113% van de certificatenverplichting op 31 maart 2017 (tegenover 204% het jaar ervoor). Voor warmte-kranchcertificaten blijft het overschot daarentegen verder oplopen en bedroeg dit na de quotuminlevering van 31 maart 2017 zelfs 467% van de quotumplicht (354% het jaar ervoor). Door de gedaalde certificatenverplichting door de decreetwijzigingen, is de toename van het marktoverschot zelfs nog versneld.

Dat deze situatie weegt op de werking van de certificatenmarkten uit zich ook in de prijszetting. Zowel voor groenestroomcertificaten als voor warmte-kranchcertificaten was de gemiddelde transactieprijs in de recentste handelsperiode opnieuw lager dan in de vorige handelsperiode. We moeten besluiten dat de transactiepreizen in de markt verder zijn gedaald omwille van de marktoverschotten.

We kunnen dus enkel de conclusie van vorig jaren herhalen dat de overschotten op de certificatenmarkten een ernstige bedreiging blijven vormen, in het bijzonder voor de WKC-markt. Ze hinderen de normale werking van de certificatenmarkt en verschuiven kosten en risico's.

De aanpak van het beleid had een gunstige impact op de GSC-markt. Er zijn echter ook effectieve maatregelen nodig om de situatie op de WKC-markt recht te trekken, en dit ondanks de vernietiging van de verhoogde Vlaamse energieheffing 'Bijdrage Energiefonds' door het Grondwettelijk Hof op 22/06/2017.

Meer informatie:

- [Certificatenmarktrapport 2016](#)
- [Persbericht certificatenmarktrapport 2016](#)
- [Maandelijkse cijfers toekenning en handel in groenestroomcertificaten](#)
- [Maandelijkse cijfers toekenning en handel in warmtekranchcertificaten](#)

Bijlage II. Een overzicht van de beslissingen van de VREG inzake tariefmethodologie, tariefstructuur en technisch reglement in 2017

Beslissing	Onderwerp	Datum
<u>BESL-2017-101</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVEG voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-100</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-99</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INFRAX-WEST voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-98</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-97</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-96</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVEKA voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-95</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-94</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IMEWO voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-93</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IMEA voor de distributienettarieven voor aardgas voor het	12/12/2017

	exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	
<u>BESL-2017-92</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST voor de distributienettarieven voor aardgas voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-91</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging PBE voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-90</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVEG voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-89</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-88</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INFRA-X-WEST voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-87</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-86</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-85</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IVEKA voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-84</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017

<u>BESL-2017-83</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IMEWO voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-82</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging IMEA voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-81</u>	De goedkeuring van de tariefvoorstellen van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST voor de distributienettarieven voor elektriciteit voor het exploitatiejaar 2018 in de reguleringsperiode 2017-2020	12/12/2017
<u>BESL-2017-56</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVEG voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-55</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-54</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INFRA-XWEST voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-53</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-52</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-51</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVEKA voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-50</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-49</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IMEWO voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017

<u>BESL-2017-48</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IMEA voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-47</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST voor de aardgasdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-46</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging PBE voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-45</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVEG voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-44</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-43</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INFRAX-WEST voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-42</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-41</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-40</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IVEKA voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-39</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-38</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IMEWO voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-37</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging IMEA voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017

<u>BESL-2017-36</u>	Het vaststellen van het toegelaten inkomen voor het jaar 2018 van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST voor de elektriciteitsdistributienettarieven in de reguleringsperiode 2017-2020	9/10/2017
<u>BESL-2017-35</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVEG	09/08/2017
<u>BESL-2017-34</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INFRA-X-WEST	09/08/2017
<u>BESL-2017-33</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA	09/08/2017
<u>BESL-2017-32</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS	09/08/2017
<u>BESL-2017-31</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK	09/08/2017
<u>BESL-2017-30</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVEKA	09/08/2017
<u>BESL-2017-29</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM	09/08/2017
<u>BESL-2017-28</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IMEWO	09/08/2017
<u>BESL-2017-27</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IMEA	09/08/2017
<u>BESL-2017-26</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake aardgas voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST	09/08/2017
<u>BESL-2017-25</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging PBE	09/08/2017
<u>BESL-2017-24</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVEG	09/08/2017
<u>BESL-2017-23</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INFRA-X-WEST	09/08/2017
<u>BESL-2017-22</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INTER-ENERGA	09/08/2017

<u>BESL-2017-21</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS	09/08/2017
<u>BESL-2017-20</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVERLEK	09/08/2017
<u>BESL-2017-19</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IVEKA	09/08/2017
<u>BESL-2017-18</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging INTERGEM	09/08/2017
<u>BESL-2017-17</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IMEWO	09/08/2017
<u>BESL-2017-16</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging IMEA	09/08/2017
<u>BESL-2017-15</u>	Het vaststellen van de regulatoire saldi inzake elektriciteit voor het jaar 2016 van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST	09/08/2017

Bijlage III. Consultatiekalender 2018

Conform onze [interne richtlijnen rond consultaties](#) publiceren we jaarlijks in ons ondernemingsplan een indicatieve kalender op van de openbare consultaties die we dit jaar plannen te organiseren.

Indicatieve consultatieperiode	Onderwerp consultatie
Q1	Criteria voor regionaal objectiveerbare verschillen
Q2	Tariefmethodologie en -structuur
Q2	Herziening technische reglementen distributie elektriciteit en aardgas
Q3	Herziening technisch reglement plaatselijk vervoernet van elektriciteit